National Library
Bibliothèque Nationale
26 1979
NEW
ECTION D

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 29 SESTDIENA, 1979. GADA 21. JŪLIJS 29. GADS SATURDAY, JULY 21

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Divu zemju DV valdes sēde Sidrabenē

DV KANADAS VALDES SĒDE 14. JŪLIJĀ DV NAMĀ TORONTO

DV KV valdes sēdē ar klusuma brīdi godināja mirušo LKOK pulkvedi Kārli Dzenīti-Zeniņu un Pēteri Arturu Andersonu no Bramptonas, kā arī Rūdolfu Dambenieku no Londonas nodaļas.

Sēdē bija ieradies arī DV Zviedrijas valdes priekšsēdis Z. Dzelme, kas atvaļinājumu pavada Kanadā, Hamiltonā, pie sava brāļa.

DV Kanadā valdes priekšsēdis V. Plūdons pakavējās pie DV CV sēdes gaitas Gotlandē Dziesmu dienu laikā. Pēc viņa ieskata šī sēde varbūt nav bijusi tik auglīga kā iepriekšējā Bostonā, bet radījusi īpatu sajūtu, jo notikusi tik tuvu dzimtajam krastam. Šajā sēdē arī konstatēts fakts, ka organizācija turpina augt, un DV priekšnieks J. Frišvalds uzsvēris, ka tas norāda, ka organizācijai ir nākotne. Sēdē piedalījušies pārstāvji no trim paaudzēm.

DV Rietumvāc. valdes priekšsēdis J. Leitītis lūdz viņu informēt par DV izdotajām grāmatām un brošūrām. Latviešu karavīrs Otra pasaules kara laikā pēdējā grāmata, kuŗu iespiež ASV, nokavējusies papīrstrādnieku streika dēļ..

Jaunatnes daļas vadītājs I. Kažociņš jau ilgāku laiku nav saņēmis nekādu informāciju par šīs daļas vadības darbu Kanadā un citur, kas būtu novēršams. V. Plūdons arī informēja, ka Imantas sainīšu sūtīšana nav pārtraukta un tur radies kāds pārpratums.

DV CV sēdē Gotlandē piešķīra ieteiktās 38 zelta nozīmes un 83 atzinības rakstus DV biedriem visā brīvajā pasaulē. Sakarā ar Kanadas vanagu jubileju DV centrālās valdes sēde paredzēta 1980. gada 30. aprīlī un 1. maijā Toronto. Sēdē Gotlandē arī nobalsoja, ka Bērzaini nepārdos. Pieņēma arī rezolūciju attieksmē uz kultūras sakariem.

„Visi kultūras, mākslas un cita veida sarīkojumi, kuŗus izkārto kāda organizācija, personu grupa vai atsevišķa persona sadarbībā ar okupētās Latvijas kultūras sakaru komiteju, vai citu Maskavas kontrolētu iestādi, tiek uzskatīti kā pakalpojums mūsu tautas apspiedējiem."

DV ASV un DV Kanadā kopējā sēde notiks 29. septembrī Sidrabenē.

Kanadas vanadžu priekšniece I. Breikša darbosies Hamiltonas TV raidījumā Kultūras kalendārā, kas raidīs ceturtdienās angļu un latviešu valodā.

Sporta daļas vad. J. Treijs informēja, ka 22. septembrī notiks šaušanas sacensības Kičenerā.

Sekretārs A. Kalupnieks sagatavojis un izsūtījis DV Kanadā 29. delegātu sapulces protokolu, DV KV protokolu Nr. 4, Sporta daļas parziņojumu par šaušanas un makšķerēšanas sacensībām, DV Kanadā organizācijas statūtus ar pieņemtajiem grozījumiem u.t.t.

DV Montrealas nod. priekšsēža J. Gributa jaunā adrese, 1100 Goulet, St. Laurent, Que., H4R 2C6, tel. (514) 336-3117.

P. Vītola telefona pareizais numurs Sv. Katrīnās ir 447-9089.

Hamiltonas nodaļai izmaksāts no Bēŗu fonda 350 dol.

Saimniecības daļas vadītājs A. Šterns atvaļinājumā laikā vada DV grāmatnīcu pats.

Apgāda vad. E. Treilons informēja, ka apgāds iespiedis L. Ozolkalnes Ugunī. Pašizmaksa 3600 dol. Iegādāta pavairojamā mašīna.

Valdes priekšsēža vietnieks E. Pulciņš apsveicis prāv. A. Skrodeli 85 g. jubilejā un pasniedzis foto albumu atmiņai.

Aprūpes daļas vadītāja Zigrīda Masīte pateicās valdei par morālisko atbalstu slimības laikā. Kā zināms viņa krītot lauza gūžas kaulu un ilgi ārstējās. Arī vēl tagad viņai ierobežota kustēšanās brīvība. Viņa kārto Ziemsvētku kartīšu iespiešanu un nosūtījusi dāvanu saini. Arī šajā sēdē bija kāds saiņa lūgums 89 g. vecai māmuļai, ko valde piešķīra.

DV filmu nozares vad. J. Gailītis lūdza paziņot, ka viņa rīcībā ir 5 filmas, kuŗas var pieprasīt katrā laikā. 12. Green Meadow Rd., Hamilton, Ont. L8T 3J2, tel. 383-7717

Ko slēpj padomju vara — krāsās angļu val. 40 min.

DV Kanadas 25 gadi — krāsās, latviešu val. — 40 min.
Latviešu leģions — melnbaltā, latviešu val. — 20 min.

My Latvia — melnbalta — angļu val. 20 min.

Te Price of Freedom —melnbalta, angļu val. — 20 min.

Lielgaidu un roveru nometnei sēdē atvēlēja 100 dol.

Viesis no Zviedrijas Z. Dzelme īsumā pastāstīja par DV dzīvi šajā zemē. DV organizācija Zviedrija jau no pirmajām dienām bijusi visai īpatnējos apstākļos. Protams, pagājis tas laiks, kad grupiņa tautiešu ar parakstiem deklarēja, ka norobežojas no tiem, kas ņēmuši dalību Otrā pasaules karā. Tagad — pēc 30 gadiem, stāvoklis mainījies un 10 nodaļās izkaisītie vanagi ir zināmā mērā sabiedriskās dzīves pamats. Viņi dara daudz iespēju robežās un ar lepnumu un prieku apbrīno „lielo brāļu", Kanadas un ASV vanagu darbu un sasniegumus. Izrādās, ka Zviedrijas vanagi ir priekšā visiem pārējiem — nav jaunatnes problēmas, jo arī jaunieši atzīst veco darīto darbu un arī paši pieliek roku. Šajā sakarībā bij. DVM apgāda saimniecības vadītājs K. Bencons izteica apteicību par DV Zviedrijā sadarbību un pretimnācību visu ierosinājumu īstenošanā, sevišķi pateikdamies Upmaļa kundzei, kas, kā viesis minēja, arī nāk no jaunās paaudzes.

Ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš turpinājis aktīvu darbu. Kopš pēdējās DV KV sēdes notikušas divas darba kopas sanāksmes, kur sagata-

Turpinājums 20. lp.

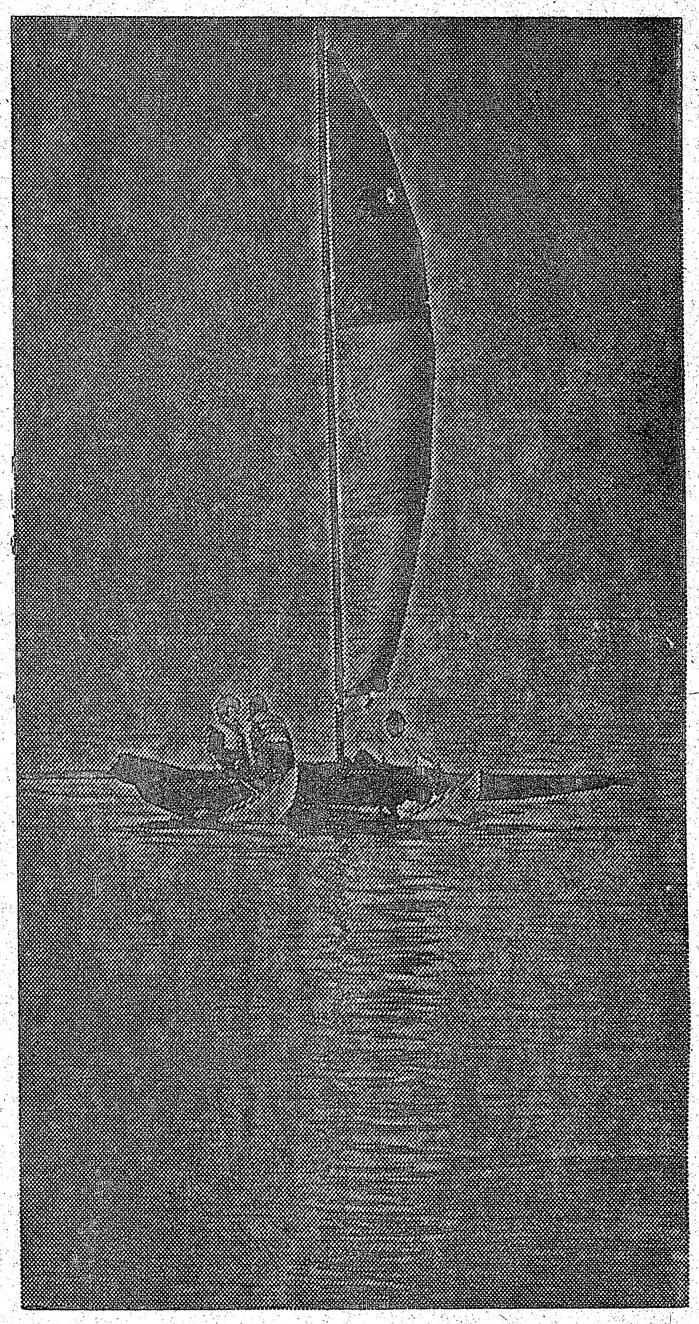

Vasara, vasara . . . Foto: Aleksandrs Kalniņš

Daugavas vanagi „laikmetīgi" nemainīsies

DV SALIDOJUMS DZIESMU SVĒTKU LAIKĀ SANFRANCISKO

Daugavas Vanagu salidojumu Sanfrancisko dziesmu svētku laikā ar kopēju azaidu un nacionālpolītisku jautājumu risinājumu ar ievadvārdiem ievadīja DV mācītājs K. Kness - Knezinskis un izteica cildinājumu DV nacionālai stājai. Salidojuma vadītājs Gunārs Grieze nolasīja leģionāra rakstnieka Arnolda Apses cīnītāju stājas, ticības un nacionālpolītisko centienu solījumu Mana Tēvreize, kuŗā izteiktās domas kļuva par visa salidojuma vadmotīvu.

Pēc mūsu valsts himnas nodziedāšanas mājastēvs DV apvienības Ziemeļkalifornijā priekšnieks L. Bleķis apsveica salidojuma dalībniekus Zelta Vārtu pilsētā ar ierašanos klausīties latviešu dziesmas un domāt kopējas domas, kā palīdzēt komūnistu varaš verdzinātai tautai Latvijā. Viņš norādīja, ka arī Zelta Vārtu pilsētā — Sanfrancisko ir ļoti aktīvi komūnistu varas pakalpiņi, kas kā centrs savu darbību, sašķelt trimdas latviešu vienotību, izvērš arī uz citiem latviešu centriem. Mums viņu aktīvitātēm jāstājas pretī vienotībā, ar skaidru mērķi — atgūt brīvību un neatkarību mūsu tautai. Vienotībā pret austrumu varu latv. tauta jau reiz savu neatkarību bija izcīnījusi. Ar tādu pašu vienotības garu un apņēmību arī mēs savu mērķi sasniegsim, lai varētu dzīvot kā brīvi latvieši brīvajā Latvijā.

Vanadžu sveicienus ar vienprātības gara novēlējumu nodeva vanadžu pārstāve Zenta Grieze. DV apvienības Indianapolē priekšnieks Visvaldis Jansons savā runā norādīja uz drūmo bezcerības laiku, kad gūstekņu nometnē bijušie frontes cīnītāji nodibināja Daugavas Vanagu organizāciju, lai ar gara ieročiem turpinātu cīņu par Latvijas brīvību. Viņš pasvītrāja, ka DV organizācijas nodibināšana kļuvusi par visas trimdas sabiedriski kultūrālās un nacionālpolītiskās darbības mugurkaulu. Organizācijas pamatos bijušie cīnītāji ietvēra tēvzemes mīlestību, varoņu garu un bezkompromisa cīņu un prasību, ka „mēs gribam būt kungi mūsu dzimtajā zemē, mēs gribam paši sev likumus lemt". Ir dzirdēti „padomi", ka DV organizācijai vajadzētu piemēroties „laika garam" — atteikties no nacionāliņma un karavīru tradiciju kultivēšanas, bet pamatā likt „latvietību", neatkarīgi no polītiskiem uzskatiem, tad DV rindās varētu vairāk piesaistīt jaunās paapdzes locekļu. Bet DV to nekad nedrīkst darīt, tie „laikmetīgi" nedrīkst mainītieš, jo organizācijā ietvērtā nacionālpolītiskā ideoloģija un skaidrais mērķis — cīņa pret komūnistu varu, lai atgūtu Latvijas brīvību, kas ir organizācijas būtiskā daļa. Tas ir DV organizācijas spēks un pamats cīņai par tautas brīvību. Ar tiem, kas stājušies komūnistiskās varas kalpībā, kaut arī viņi ir latvieši, nekāda sadarbība un iecietība nedrīkst būt. Mēs nesadarbosimies un

Nobeigums 20. lp.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. GADA 21. JŪLIJS, 29. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs S I D A R S. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7802. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Smugajs, 29, Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nelūgtos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktā domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Amerikāņu laikraksti vēstī, ka prezidenta Kārtera popularitāte tautā strauji slīdot, bet senātora Kenedija ceļoties.

Uzraudzība Latvijā pastiprinās

Rīgā 14. jūnijā, komūnistu partijas namā, notika devītā sasaukuma augstākās padomes vienpadsmitā sesija, kā raksta Rīgas laikraksti. Īsajā paziņojumā minēti trīs sesijas darba kārtas punkti: Lēmuma par darbaļaužu audzināšanu un likuma par Augstākās padomes un vietējo deputātu padomju vēlēšanām pieņemšana un Augstākās padomes prezidija starplaikā pieņemto dekrētu apstiprināšana. Deputāti, paceļot roku, likumus un dekrētus, protams, arī pieņēma.

Latvijā cilvēki padomju iekārtai „audzināti" jau visu laiku. Iekārtotas īpašas „biedru tiesas", kādu pavisam „republikā" esot 2600. Šādas „tiesas" pastāv visās rūpnīcās un lielākos uzņēmumos, kas raugās, lai strādnieki nenokavētu darbu un darba laikā necilātu vodkas pudeles. Stingri uzmana, lai tie nepiesavinātos „tautas mantu" un slepus kaut ko neiznestu no rūpnīcas, darbnīcas vai veikala. Ar „biedru tiesām" vien tomēr nepietiek. Tagad cilvēku uzraudzīšana izvērsta arī ārpus darba vietas, dzīvojamos rajonos, kolchozu ciematos. Jau izveidoti 176 šādi centri, kas „uzkrājuši bagātīgu pieredzi tiesiskajā audzināšanā" iedzīvotāju dzīves vietās. Šo darbu veic arī sabiedriskās kārtības uzraudzības centri Rīgā, Liepājā un citās Latvijas pilsētās, pat vairākos lauku rajonos.

Latvijā blakus milicijai izveidoti arī tā saucamie sabiedriskās kārtības brīvprātīgo sargu centri. Šie brīvprātīgie kārtības sargi galvenokārt saorganizēti no partijas biedriem un komjauniešiem, sevišķi Rīgā. Brīvprātīgo sargu grupas nakts klejo pa Rīgas ielām un uzrauga staigātājus. Par darbaļaužu „audzināšanu" Augstākās padomes sēdē referējis ministru padomes priekšsēža vietnieks V. Krūmiņš. Viņš atklājis, kāpēc vajadzīgs likums par šādu darbaļaužu „audzināšanu". Ar tā palīdzību izskaudīšot tādas vēl sastopamas sociālismam naidīgas kroplīgas pagātnes parādības kā mantraušību un kukuļņemšanu, tiekšanos pēc iespējas vairāk iegūt no sabiedrības, neko nedodot tai pretīm, nesaimniecisku rīcību, izšķērdību un darba disciplīnas pārkāpumus. Ka padomju varas birokratiskie ierēdņi iekustināmi tikai ar kukuļošanu un strādnieki zog preces tāpēc, ka veikalu plaukti ir tukši, par to, protams, biedrs Krūmiņš nerunā, tāpat par žūpību, kuru veicina bezjēdzīgā padomju dzīve. Viņš minēja Rīgu, Jelgavu, Ventspili, Jūrmalu un vairākus rajonus, kur šādi pārkāpumi radot nopietnas bažas.

V. Krūmiņš arī pievērsies ģimenei un bērnu audzināšanai, jo padomju konstitūcija uzliek vecākiem pienākumu audzināt bērnus par „cienīgiem sociālistiskās sabiedrības locekļiem", bet ne visi vecāki to darot. Tāpēc pret tiem vērsīsies ar jaunā likuma palīdzību. Lai visiem deputātiem būtu skaidrs, likumdošanas ierosinājumu komisijas priekšsēdis A. Ančupāns vēl atkārtoja gandrīz to pašu. Deputāti, šādā veidā „apskaidroti", protams, nobalsoja visi kā viens.

Sēdē netrūka visu komūnistu institūciju augstākās vadības ar Vosu priekšgalā, jo tie visi ir arī deputāti.

P. B.

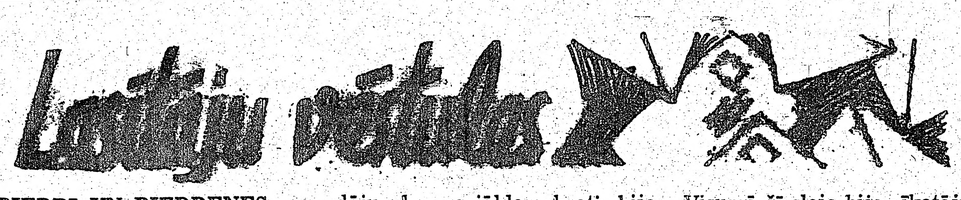

„BIEDRI UN BIEDRENES, GODĀTIE VIESI!"

Ar šiem vārdiem Atis Lejiņš, sociāldemokratu strādnieku partijas jaunatnes vadītājs, atklāja partijas 75 gadiem veltītu sapulci Visbijā. Biedri labpatikā ievilka elpu, bet ziņkārīgie nebiedri maķenīt satrūkās. Abām parādībām ir kopējs izskaidrojums — ka 40 gadu laikā maz kas ir mainījies. Pirmie (t.i. biedri) par to priecājās, otrie (t.i. nebiedri) brīnījās.

Partija tiešām ir uzrādījusi īsti sīkstu dzīvību un pat dzīvotspēju, pateicoties gan sociālisma popularitātei rietumos, gan īpaši tās ideologam, bij. saeimas deputātam Bruno Kalniņam un viņa tuvākajam un apdāvinātajam palīgam Jānim Ritumam, kas prot lietas formulēt ar apskaužamu slīpējumu. Un ir gan dažas lietas partijā arī mainījušās. Kā Br. Kalniņš (sanāksmes galvenais runātājs) paskaidroja, partija tagad esot tautas un ne šķiru partija (kā tas bija Latvijā). Zināms arī, ka sociāldemokrati tagad atzīst Latvijas karogu, ko agrāk viņi nedarīja. Zinu, ka Br. Kalniņa „Strādnieku Sports un Sargs" (SSS) vienības teicamā disciplīnā un savās uniformās maršēja pa Rīgas ielām ar Bruno Kalniņu priekšgalā un tikai ar sarkano karogu. Varbūt gadu vai divus pirms Ulmaņa apvērsuma viņi sāka nest arī Latvijas krāsas. Tāpat pie sociāldemokratu Tautas nama karājās sarkanais karogs.

Bet „biedri"? Ar to nu latviešiem saistās tik nelabas atmiņas, ka te maz ko var līdzēt. Mums šis tituls nepatīk un arī nepatiks, kad to tāpat kā sarkano karogu Eiropas sociālisti vēl joprojām lieto.

Īstenībā Br. Kalniņa referāts bija veikls partijas vēstures atstāstījums. Partija ne tikai ir vecākā latviešu partija (kas ir pareizi), bet bijusi gandrīz arī vienmēr pirmā, neatkarību prasot (kas pareizi nav). Tāpat referātā bija rūpīgi ievēroti visi vajadzīgie noklusējumi. Nedzirdēju, ka sociāldemokrati bija atkārtoti jālūdz, lai pievienojas pārējām partijām Latvijas pasludināšanā, un ka viņi beidzot to darīja ar noteikumu — kamēr sociālistiska Latvija nevar iekļauties sociālistiskā Krievijā. Ne vārda arī ar Latvijaps karoga nelietošanu. Liekas, ka fakti partijas jaunajiem biedriem nav vispār zināmi.

Šim tematam atļaušos dot vēl dažas rindas. Tomēr ir viens punkts, kur šīs partijas biļetens Brīvība ir priekšā arī t.s. „nacionāliem" izdevumiem.

Šis punkts ir izsvērta informācija par tagadējiem politiskiem apstākļiem Latvijā un komūnisma patiesa izvērtēšana kā tur, tā trimdā. Pie tam biļetens to dara trāpīgos vārdos, par ko liecina okupantu lamāšanās. Tā mūsu apstākļos ir liecība par panākumiem.

Gotlandes pēdējās dienas pagāja panākumu zīmē. Skaitļus nezinu, bet tūkstoši šeit grozījās, priecīgi smaidot spožajā saulē. Kad austrāliešu jautrais vakars sākās pusnaktī, skatītāji pie sevis drūmi domāja par tumsu, kādā būs nu jāklumburē pa kalnainajām ieliņām mājup. Bet — ārā iznākot — bija jau gaišs, putni dziedāja un saule lēca!" (pl. 2.30 no rīta) Redz', ko nozīmē mācīties ģeografiju dzīves pieredzē!

Ko lai saka par Lēmanes lugu no Austrālijas? Labāk paslēpšos aiz „Latvju slejas", ko ik dienas iespieda vietējā avīze. Visumā šī sleja bija rīkotāju rokās. Īsā piezīme par lugu tajā nobeidzās apm. šādi: „...tik lielā sarīkojumā gan vajadzēja nākt ar nopietnāk sagatavotu uzvedumu."

Kopkoncertā skaisti nodziedājām, noklausījāmies vietējā deputāta uzrunu, kuŗā viņš labojot kādu kļūdu, jo uzrunāt esot vajadzējis svētku sākumā. Tad noplivinājām mutautiņiem un ilgi negribējām šķirties. Gaisā tomēr palika sajūta — un tālāk? Vai mēs tomēr nebijām vairāk pakaļpalicēji, kas svin skaistu pagājību, nekā dusmīgs spēks, kas traucas uz nemierīgu, bet sološu nākotni?

Kad pēdīgi karstajā saulē bija aizdipējuši tautas deju lieluzveduma jauniešu soļi, gribējās tiem pakaļ saukt: „Ejiet tik tālāk, jaunie latvieši! Neapstājieties, kad deja beidzas. Vēl ir daudzi citi soļi speŗami uz Latvijas pusi."

Protams, pats pēdējais lielsarīkojums bija Jāņi Gotlandes krastā, Zviedrijas pusē Minsteres jaunieši gan sākumā pūlējās piedot svinēšanai sarīkojuma nokrāsu, gan skaisti apdziedoties, gan dejojot, bet piekraste bija par plašu un latvieši par priecīgiem. Līgotāju lielais pulks drīz sadalījās pulciņos ar atsevišķām un „daudzbalsīgām" dziedāšanām. Tradicionālais alus kauss universāli pārvaldīja situāciju, un zviedru krodzinieki karsti apbrīnoja latviešu nacionālās paražas.

Žanis Karmača

DIEVS UN CILVĒKI

(Patiesība darīs jūs brīvus)

J. Šķirmanta esejas Kristus mācības labākai izpratnei. Danutes Šķirmantes vāks, cena $7.00, dabūjama grāmatnīcās un Jāņa Šķirmanta apgādā, 848 Hinman Ave., Evanston, Ill. 60202, USA.

I. Pētersone dzied Visbijā

Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienu daudzo sarīkojumu ietvaros notika arī Zviedrijas Karaliskās operas solistes Ileānas Pētersones koncerts Visbijas tautas namā. Pētersone jau kopš 1966. gada angažēta par solisti Zviedrijas Karaliskās operas mecosoprāna partijām. Viņas repertuāra plašajā sarakstā ir: Ortrūde — operā Lohengrīns, Erda — Zigfrīdā, Azucena — Trubadūrā, Ulrika Masku ballē, Marcelina — Figaro kāzās un Sevilas bārddzinī, Lučia — Zemnieku godā u. c.

Izcilā latviešu operdziedātāja pazīstama arī internacionālā mākslas pasaulē, viesojoties ar Zviedrijas Karalisko operu Kopenhāgenā, Hamburgā, Visbādenē, Maskavā, Varšavā un Oslo, gūstot ievērojamus panākumus. I. Pētersone piedalījusies arī televīzijas un radio raidījumos un dziedājusi orātorijās un simfoniskos uzvedumos, kā Verdi Rekviēmā, Bēthovena 9. simfonijā, Hendeļa Mesijā, Brāmsa Alte rapsodijā un citos darbos. Nav aizmirsta arī latviešu koncertu skatuve un latviešu dziesma. Ir dziedāts latviešu dziesmu svētkos Hanoverā, Lesterē, Toronto, Londonā, un 1975. gadā viņa viesojās ar latviešu komponistu darbiem koncertos Ņujorkā, Mančestrā, Klīvlandē un Toronto.

Savā dziesmu vakarā Visbijā Ileāna Pētersone dziedāja tikai latviešu komponistu darbus, iesākot programmu ar latviešu vecmeistaru — Alfrēda Kalmiņa Dzimtene un Brīnos es un Jāzepa Vītola dziesmām Tautas bēdas, Mirdzas dziesmu un retāk dzirdēto Rozes visskaistākās. Pirmo daļu māksliniece nobeidza ar Jāņa Mediņa Draugi, Dārzs, Snauda, Asaras un Meitenes dziesma. Ja programmas sākumā bija jūtama balss indispozīcija, kas, protams, radīja zināmas grūtības un sadrumstaloja dziedājumu ar nepamatotām elpām, ko it īpaši varēja just dziesmā Brīnos es, tad ar katru nākošo dziesmu balss atraisījās un mākslinieces sniegums kā vokāli, tā arī mākslinieciski atplauka savā pilnībā.

Programmas otru daļu ievadīja skaisti nodziedātās Helmera Pavasara dziesmas — Sāpju rudens, Mežā, Cerība un Toreiz. Pieminot mūžībā aizgājušo Gotlandes Dziesmu dienu idejas autoru komponistu Albertu Jērumu, I. Pētersone bija uzņēmusi savā programmā A. Jēruma trīs dziesmas no cikla Saules dziesmas — Logs, Prieks un Saule. Šīs prasīgās un smalkās Jēruma dziesmas, it īpaši Prieks un Saule, dziedone izpildīja ar lielu izjūtu, parādot komponista ieceres visā pilnībā. Skaistas dziesmas un lielisks dziesmu tulkojums!

Dziesmu vakara programmas nobeigumā I. Pētersone dziedāja Jāņa Kalniņa ārijas no operas Ugunī, kā pirmo Kristīnes dziesmiņu un otru Kristīnes āriju. Gribētos apgalvot, ka reti kad dzirdēts tik suverēns šo āriju izpildījums kā vokāli, tā arī interpretācijas ziņā. Lielisks frazējums, kantilena, skaists piano un spožs forte, skaidra dikcija. Uz klausītāju sumināJumiem un ilgajiem aplausiem mūsu izcilā māksliniece atbildēja ar Tālivalža Ķeniņa dziesmu Bērns. Grūti iedomāties izjustāku un vokāli labāku dziedājumu, kādu Ileāna Pētersone parādīja šajā Ķeniņa delikātajā kompozicijā.

Labs atbalsts māksliniecei bija pavadītāja Nellija Zālīte. Klausītāji ilgi sumināja mākslinieci. Dziedone un pavadītāja saņēma ziedu klēpjus.

Ž. Zentiņs

Tēlnieka V. Baluša darbu izstāde LNF telpās Stokholmā — Gotlandes Dziesmu dienu laikā. Kā ziņo fonda ģenerālsekretārs dzejnieks Andrejs Eglītis, izstādi apmeklējuši Kanadas, Austrālijas, ASV un citu zemju tautieši. Visi darbi bronzā. V. Balutis ir vairāku starptautisko balvu laureāts. Izstādes rīkotas Adelaidē, Ņujorkā, Vācijā, Zviedrijā, Somijā un Norvēģijā.

Foto: Fricis Forstmanis

Mākslas izstādes

Lielu atsaucību Gotlandes apmeklētājos, kā latviešos, tā zviedros, izraisīja mākslas izstādes: Niklāva un Lara Strunkes Gotlandes vēsturiskajā mūzejā, Imanta Sinkas, Silvijas Sinkas un Dainas Liepiņas F.G.K. Galerijā un Ernas Geistautes — kādas bankas telpās. Savā izteiksmē atšķirīgi katrs mākslinieks deva ieskatu latviešu mākslas daudzveidībā gadu tecējumā.

Mūsu vēstures pētniekiem, jaunajiem jo sevišķi, bija retā iespēja iepazīties ar Latvijas un Gotlandes attieksmēm gadsimtu maiņās Zaigas Blumbergas sakārtotajā Senvēstures skatē un Zigrīdas Runces bagātīgajos zviedru archīva materiālos par latviešiem un Latviju. Milzu darbs, lieliski paveikts!

Roberta un Andreja Legzdiņu sakārtotās izstādes — Latvija—60 un Latvija — aizmirstā zeme? kā arī Latviešu dziesmu svētku 100 gadu atcere — bija ne tikai pamācīga un ierosinoša, bet arī tautas apziņu stiprināja: ja varējām visu to paveikt, ko izstādēs rāda, grūtos apstākļos, reizēm svešu varu apspiesti, kāpēc to nevarētu paveikt vēlreiz — tagad?

Saules jostas uzvedums Mārietas dziesma jau pārstaigājis tik daudzu zemju latviešu skatuves, iemantodams tik daudz atzinīgu vārdu, ka jauna nekā pateikt nevar. Liekas gan, ka tieši šajā brīvdabas skatuvē vasaras naktī Mārietas mistika un burvība bija izjūtama vēl dziļāk nekā citās reizēs. Juris Runģis par Mārietas dziesmu saka: „Ko pēc Mārietas dziesmas? Daudz atkarājas no dalībnieku gribas un spēkiem, bet vēl vairāk no plašākās publikas atsaucības un atbalsta."

Atsaucība un atbalsts bija bagātīgi. Gaidīsim Mārietas dziesmai sekotāju!

Skaisti un lieliski sagatavoti bija daudzie koŗu un mūzikālo ansambļu koncerti: Ņujorkas koŗa, Zīles, Dzintara, Kolibri un Atbalss; interesanti Dzejas brīži un Dzejas uzvedums — Lai atkal par cietu zemi . . .

A. L.

Larisa Kariņa Stikuta beigusi Yorka universitāti ar B.A. gradu. Viņa pieder pie studenšu korporācijas Aurora.

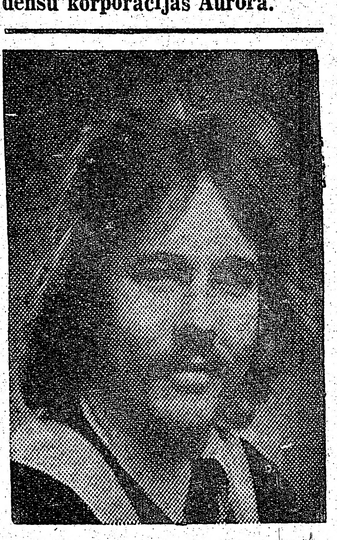

Marks Pēteris Jurševskis beidzis ar uzslavu (honour) Gvelfas (Guelph) universitātes bioloģijas fakultāti, iegūstot B.sc. gradu. Viņš pieder pie korporācijas Fr. Lataviensis.

BIBLIOGRAFIJA

Ceļa Biedrs, 5. (235.) nrs., Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā izdevums, redaktors J. V. Strautnieks, 32 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats, 6. (232.) nrs., Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības izdevums, redaktors O. Celle, 19 lp.

Mazputniņš, 246. nr., jaunatnes literārās biedr. Ceļinieks izdevums, Ilgvara Šteina vāks, redaktori Līga un Laimonis Streipi, 16 lp.

Čikagas Ziņas, 36. nr., Čikagas latviešu organizāciju apvienības izdevums, redaktors I. Bergmanis, 19 lp.

Vankuveras Ziņas, 27. nr., Vankuveras latviešu biedrības izdevums, 18 lp.

Arnolds Aizsilnieks — Dzīves šūpotnēs, atmiņas. Izdevis apgāds Daugava Stokholmā, 1979. Normunda Hartmaņa vāks. 168 lp.

Informātors, Vinipegas latviešu biedrības biļetēns, 5. nrs. Redaktrise Mirdza Rutule. 16 lp.

Technikas Apskats 86. nurs., Latviešu inženieru apvienības izdevums. Galvenais redaktors A. Spurmanis. 28 lp.

Treji Vārti, 70. nrs. Galvenais redaktors Viktors Irbe. Pielikumā — Gadu laiku mijas, 66 un 8 lp.

Ķegums, rakstu krājums skautu un gaidu vadītāju darbam, 21. krājums. Redaktori Raimunds Čaks un B. Dumpe. 36 lp.

Rūgtais Apinis 52. nrs. Atb. redaktors Vilnis Zaļkalns. Ed. Keiša vāks. 40 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, jūnija numurs, Ziemeļkalifornijas ev. lut. draudzes mēnešraksts. Redaktors Arturs Reinvalds. 50 lp.

Pērkoniša maratons

„Pērkoniša ducināšana" praktiski nozīmēs tautas dejas Pērkonītis „maratonu". Šāda veida sacensības, kas dotu Gaŗezeram līdzekļus jaunbūvēm, organizētā veidā rīko pirmo reizi. Sacensībās varēs piedalīties visi tautieši bez gadu ierobežojumiem, iepriekš pieteicoties Gaŗezera birojā vai vietējās deju kopās. Katrs dalībnieks saņems anketu, lai tanī atzīmētu dejas atbalstītājus — sponsorus, kas apsolās, pēc paša izvēles, par zināma laika nepārtrauktu dejošanu maksāt, piemēram, 5 vai 10 dolarus par katru nodejotu stundu.

Ierodoties sacensību vietā, anketa katram jāņem līdzi, jo bez tās neviens sacensībās nevarēs piedalīties. Ja dejotājam nebūs atbalstītāja (sponsora), viņš sacensībās nevarēs piedalīties. Tautas deju grupas, kas piedalīsies organizētā veidā, saņems īpašas godalgas. Balvas saņems arī individuāli dejotāji. 100 dol. godalga paredzēta tam, kas sacensībā nodejos visilgāko laiku. Bez galvenās balvas būs vēl citas godalgas un trofejas. Katrs, kas piedalās dejošanā vai kā sponsors, atbalstīs jauno ēku celšanu Gaŗezerā.

Šāds sarīkojums Gaŗezerā pirmo reizi notiks 21. jūlijā. Rīcības komitejā: Ruta Dimante, Dr. Andrejs Dimants, Aija Āruma, Valdis Arums, Aiva un Aivars Vinteri.

V. Bokis

Roberts Memenis beidzis Waterloo universitāti ar Bachelor of Mathematics gradu (General Co-operative Programme) Viņš pieder pie korporācijas Patria.

2 jaunas mājas Gaŗezerā

Dienu pirms mācību sākuma vidusskolā un nometnē notika abu jauncelto māju iesvētīšana. Būves paveiktas 3 mēnešu laikā un, kā tas bija paredzēts, jūnija beigās nodotas lietošanai. Plkv. O. Kalpaka māja celta bērnu nometnes vajadzībām ar 4 nodarbību telpām, virtuvi, noliktavu un 10 dzīvokļiem otrā stāvā. Tā atrodas bērnu nometnes rajonā pie ēdamzāles (V. Treimaņa zāles). Apkārtne šīm ēkām izdaiļota ar izveidoto „sēņu silu".

Plkv. J. Zemitāna māja celta vidusskolnieku dzīvošanai ar 12 atsevišķiem dzīvokļiem un 2 klašu telpām. Tās novietojums ir vidusskolas rajonā pie galvenās ēkas, Kronvalda zāles rietumos, egļu jaunaudzei dalot abas mājas. Visā Gaŗezera pastāvēšanas laikā šis ir lielākais veikums būvniecībā, kad vienā budžeta gadā par jaunceltnēm izdoti 160.000 dolaru.

Abas ēkas iesvētīja Kristus draudzes Detroitā māc. J. Lazda, svētrunā Gaŗezera veidošanos salīdzinot ar mazu sēkliņu, no kuŗas izaudzis un sakuplojis liels un spēcīgs koks. Uzrunu teica padomes priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis, bet īsu pārskatu par būvēm sniedza prezidents A. Tīdemanis. Ēkas projektējis architekts A. Vinters, nododot savu darbu kā velti Gaŗezeram. Būvējis būvuzņēmējs A. Balodis no Gran Rapidiem. Kalpaka māja izmaksājusi 75.127 un Zemitāna — 77.289 dol.

A. Tīdemanis izteica pateicību visiem tiem, kas dažādos veidos, gan būvēšanā, gan naudas ziedojumos atbalstījuši Gaŗezeram tik nepieciešamo ēku tapšanā. Kalpaka māju atslēgt viņš aicināja padomes priekšsēdi Dr. Z. Zadvinski un Zemitāna māju — bijušo padomes priekšsēdi J. Meiju, kuŗa laikā uzsāktas abas būves. Izmantojot šo svinīgo brīdi, J. Meija nodeva 1.000 dol. no korporācijas Lettgalia. Katru ēku iesvētīja atsevišķi, abas bija greznotas karogiem un ozollapu vainagiem.

Vidusskolas Kronvalda zālē, tūlīt pēc māju iesvētes, notika apkārtējo latviešu skolu skolēnu priekšnesumu sarīkojums, kas gadu tecējumā izvērties par tradicionālu notikumu Gaŗezerā. To ievadīja viceprezidenta V. Miķelsona uzruna un pateicība sarīkojuma ierosinātājam R. Zuikam. Priekšnesumos Detroitas kokļu ansamblis Vainadziņš G. Ejupa vadībā koklēja, Kalamazū Latviešu biedrības deju kopa Raibie cimdi dejoja V. Āruma vadībā tautas dejas. Saginavas skolēni L. Paegle, Arnis Ķeņģis un Roberts Ķeņģis mūzicēja.

Valdemāra zālē bija iekārtota Ņujorkas mākslinieku — Austras Balodes, Konstantīna Čerņoka, Jaņa Gaiļa (miris), Māras Krauzes, Alfrēda Krūkliņa, Mārtiņa Krūmiņa, Valža Kupra, Ērika Magones un Jāņa Siliņa gleznu izstāde. Visi sarīkojumi bija labi apmeklēti.

V. Boķis

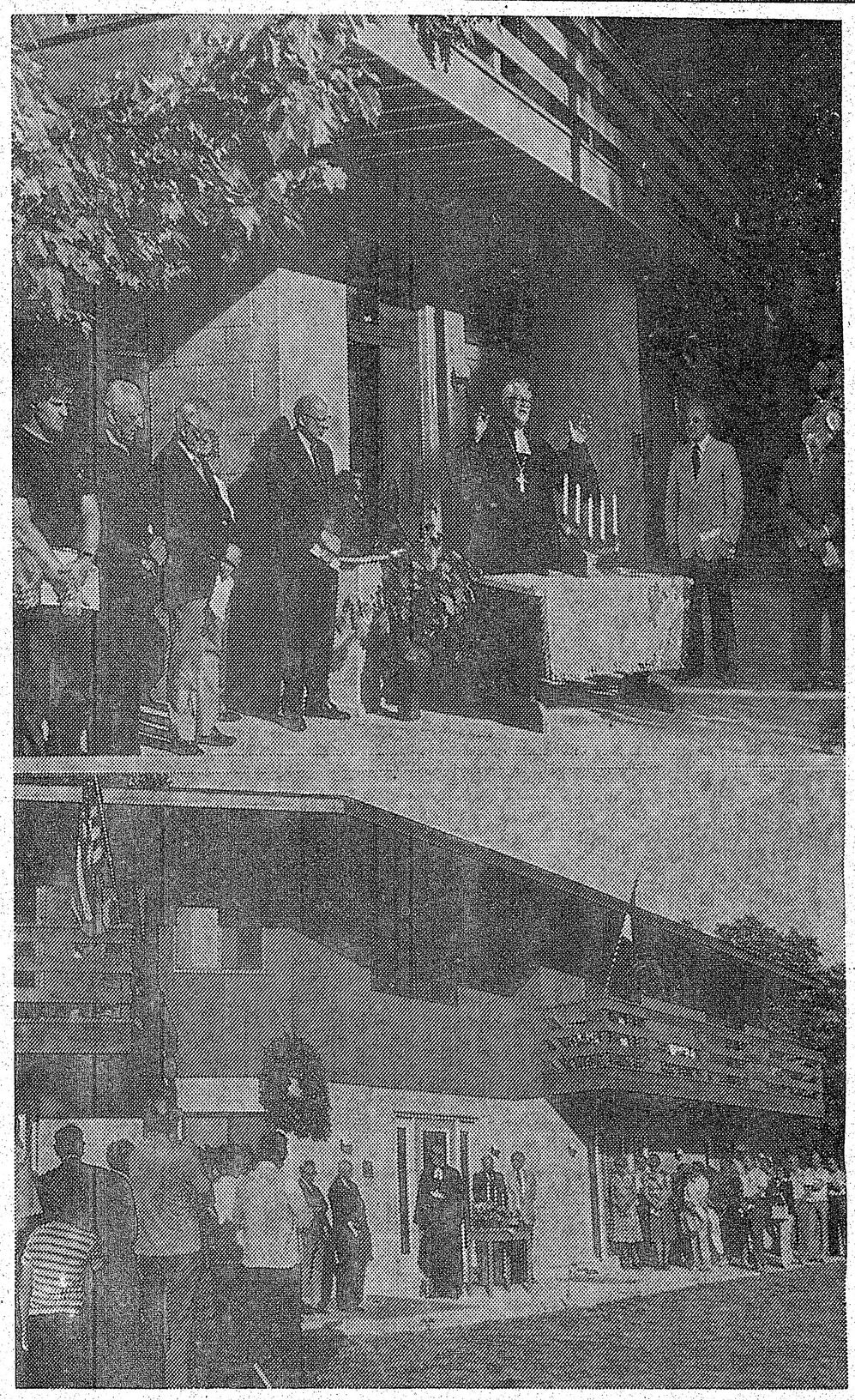

Augšējā attēlā Kalpaka mājas iesvētīšana Gaŗezerā, ko izdarīja mācītājs J. Lazda. Pie jaunceltnes no kreisās: architekts A. Vinters, Gaŗezera prezidents A. Tīdemanis, agrākais padomes priekšsēdis J. Meija, pašreizējais priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis, māc. J. Lazda, viceprezidents V. Miķelsons un padomes loceklis J. Ķinēns. Apakšā Zemitāna mājas iesvēte.

Foto: V. Namatēva

Ko mācīs 2x2 nometnē

ZIŅOJUMS PRESEI PAR ŠĪ GADA NOMETNI PIE MONTREALAS

Šī gada 2 x 2 nometnē, kas notiks no 20 līdz 30. augustam pie Montrealas Dr. Vairas Freibergas vadībā, jau pieteikušies 40 dalībnieki. To caurmēra vecums 20 gadu; viņi galvenokārt dzīvo austrumu krastā, bet daži nāk arī no tālākām vietām, piem. Aļaskas. Kā jau agrāk ziņots, 2 x 2 dalībnieki varēs piedalīties vienā no 9 ieviržu grupām, kā arī vienā no 13 projektu grupām. Katram vakaram paredzēta sava programma, ko pa lielākai daļai sagatavos paši dalībnieki. Dalības maksa šī gada 2x2 nometnei 215 dol. resp. 185 ASV dol.

Apmešanās un pārtika 11 dienām nometnē sastāda apm. divas trešdaļas no dalības maksas. Par pārējo naudu nometnes dalībniekam būs iespējams noklausīties 12 dažādus izcilus lektorus un personiski iepazīties ar pārējiem 40 ieviržu un projektu vadītājiem un lektoriem, kas uzturēsies nometnē. To starpā būs etnografe un psiholoģe Vaira Freiberga, skaitļotāju eksperts Imants Freibergs, jaunie diriģenti Jānis Beloglāzovs un Gunta Dreifelde, valodnieces Rasma Sināte un Anda Libere, dzejnieki Valda Dreimane - Melngaile, Jānis Krēsliņš un Gunārs Irbe un rotkalis Juris Kļaviņš.

Par savu dalības maksu jaunietis iegūs pilnu desmit dienu programmu, iesaistoties nodarbībās no rīta līdz vakaram. Lielo daļu programmas pavadīs mazās grupās, ar ne vairāk par 20 dalībnieku. Nometnē kopā dzīvojot, dziedot un piedaloties nodarbībās, jaunieši iegūs jaunus draugus un padziļinās jau esošo draudzību. Ja kādam jaunietim financiālu iemeslu dēļ nebūtu iespējams nometnē piedalīties, viņš var griezties pie latviešu organizācijām, draudzēm, jaunatnes pulciņiem un korporācijām, kas jauniešus vienmēr atbalstījušas.

ITAS OZOLAS
GLEZNU SKATE
no 19. — 22. jūlijam
Toronto, 933 Dufferin Str. (pie Bloor Str.)
Izstāde atvērta no 10 rītā līdz 10. vakarā.
Telef. 531-4330.

Viens no interesantākajiem projektiem šogad būs architekta Andŗa Rozes vadītā „Rīgas mozaīka", lai iepazīstinātu ar Rīgu un radītu interesi pašiem turpināt savas studijas par Rīgu. Andris Roze dzimis 1936. gadā Rīgā, studējis architektūru Toronto universitātē, 1966. gadā ieguva maģistra gradu pilsētas plānošanā. Strādājis par plānotāju Toronto, Vindzorā un Detroitā, bet pašlaik vada plānošanas daļu Toronto ziemeļu priekšpilsētā Jorkā.

Pilnīgi jauns šogad būs arī Laimoņa Zandberga vadītais nometnes avīzes projekts, kur

(Turpinājums 12. lp.)

Bostonas ansambļa Kolibri koncerts Visbijā

Bostonas ansamblis Kolibri deva Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienās divus koncertus, gūstot cildinošas klausītāju atsauksmes. Kolibri ir samērā jauna mūzikāla vienība, kas sākusi darboties 1976. gada rudenī. Ansambļa vadītājs ir Pēteris Aldiņš. Dalībnieku vārēšana balstās uz solidiem mūzikālās izglītības pamatiem, jo daļa ir konservātoriju audzēkņi, un visi spēlē vienu vai vairākus instrumentus, kas dažādās kombinācijās ir programmas būtiska sastāvdaļa. Pieci no viņiem paši komponē, un arī viņu darbi ieņem īpašu vietu programmā. Kolibri cenšas sagādāt jaunu vielu, paši komponējot dziesmas ar latviešu dzejnieku vārdiem un arī uzmeklējot un atskaņojot citu latviešu komponistu jaunākos darbus.

Šajā koncertā ansamblis izmantoja seno laiku instrumentus, kas iegādāti ar Latviešu fonda atbalstu. Visbijas koncertu programma bija veltīta latviešu tautas dziesmām. Dainu tekstus bija sakārtojis Pēteris Ozols. Visi dalībnieki bija tērpti tautas tērpos.. Programma bija sakārtota atsevišķos tautas dziesmu ciklos. Pēc Mārtiņa Aldiņa ievada — Kas tur spīd, sekoja Anitas Kuprisas mūzikālā izveidojumā Radības un bērnība ar Anitas Kuprisas Radību cikls, Pēteŗa Aldiņa Šūpļa dziesma, A. Kuprisas Saulīt' silta un Gulēja saulīte, P. Aldiņa Bērnu dziesmas un A. Kuprisas Circeņa kāzas.

Nākošo ciklu — Jaunība un rotāšana mūzikālo izveidojumu bija vekusi Laila Saliņa. Tas sastāvēja no P. Aldiņa Ganu saucieni un Es bij' puika, Guntaŗa Ģeduļa Laiminai pavaicāju, L. Saliņas Man bij' zelta atslēdziņa un P. Aldiņa Malni muni, Volfganga Dārziņa Ik vakaru dziedāt gāju, Mārtiņa Aldiņa Zvirgzdienes rotāšana un P. Aldiņa Nākat, puiši. Ciklā Gadskārtas darbi bija M. Aldiņa Sudrabiņa lietiņš lija, L. Saliņas Adatiņa maza sieva, P. Aldiņa Malējiņa Dievu lūdza, P. Aldiņa Metenītis, L. Saliņas Arājiņi, ecētāji, P. Aldiņa Nāc, Ūsiņi un Suntažu līgotne, Alfreda Feila Div' pļaviņas es nopļāvu, Andreja Jansona Kas dimd, kas rīb un P. Aldiņa Kuļam pieci, kuļam seši. Interesanto un nevainojami sagatavoto programmu nobeidza cikls Kāzas ar Valentīna Bērzkalna Šodien zied ārā liepa un Tautas kāzas.

(Turpinājums 17. lp.)

Priecīgie dejotāji Gotlandes svētkos

Saule, zaļā zāle un mūsu krāšņie tautas tērpi piešķīra tautas deju lieluzvedumam Visbijas sporta laukumā to priecīgo svētku noskaņu, ko nekad nevaram izjust pat ērtākajā un modernākajā sporta zālē. Ja arī reizēm sametās kāda dejotāja solis vai pajuka dārziņš, tas tikai vēl vairāk atgādināja tos laikus, kad latviešu tautas dejas dejoja sētas mauriņā, upes līcī vai nopļautajā pļaviņā pie jāņuguns.

Gotlandes tautas deju lieluzveduma doma bija — parādīt tautas dejas un tradicijas, kas saistās ar ziemas un vasaras saulgriežiem. To bija sakārtojusi un vadīja jaunākās paaudzes pārstāve Ingrida Leimane ar Skaidrītes Darius, Saules jostas autores, padomu un atbalstu.

„Pagātnei pieder tas laiks, kad iztika ar 'plēšenēm' tautas deju pavadījumam," saka rīkotāji. Tādēļ izveidota sevišķa mūzikas vienība, kur skan kokles, stabules, flauta, vijoles, mežrags, trompete un jaunas balsis, kas diriģentu Silvijas Strodas un Marka Opeskina vadībā spēlēja un dziedāja pavadījumu dejām. Ar solo dziedājuma Nāc nākdama, vasariņa piedalījās Pāvils Johansons. Jautru noskaņu ziemas saulgriežu norisē ienesa Mālu ansambļa ķekatnieki Anikas Grīnas kostīmos. Tā nu mūsu jaunākai paaudzei reiz bija izdevība skatīt, kādi bija ķekatnieku gaŗā sieva un mazais vīriņš, stārķis, zirgs un citas maskas. Vienīgi lācis likās pārāk moderns!

Deju izpildījumā mainījās atsevišķas dejotāju grupas no visiem brīvās pasaules kontinentiem. Labi bija ievītas dažas solo dejas, ko dejoja katrā dārziņā viena solīste. Vairāk necitos uzvedumos redzējām atsevišķās meiteņu un puišu dejas: Meitu zīlēšana, Vaiņaga deja — dejotājām, Kausu deja, Nabagu deja — puišiem. Visas dejas aprakstīt nav iespējams, bet gribētos izcelt mazo circenīšu un mazā zibeņīša dejotāju centību un raito soli; dažam mazākam dejotājam bija dūšīgi jārikšo, lai tiktu gaŗākām kājām līdz! Jauks un apstākļiem piemērots bija nobeigums — Jāņu deja. Mūzikālos pavadījumus, izmantojot Ē. Melngaiļa, L. Apkalna, Bruno Skultes, I. Līča un citu apdares, bija dejām piemērojuši Marks Opeskins, Andris Vītoliņš un Gaida Rulle. Dejotāju skaitu jāvērtē ap 200, un tie nāca gan no ASV dejotāju grupām — Bostonas dejotājiem, Čikagas dzelmiešiem, Filadelfijas Dzirksteles, Grand Rapidu dejotājiem, Indianapoles Jautrā pāŗa un Nujorkas Trejdekšņa, gan no Kanadas — Hamiltonas Vainadziņa, Toronto Daugaviņas un Diždanča! no Vācijas bija Bilefeldas Litenītis, Minsteres Circenīti un Mazais circenītis, Štutgartes Daugava; no Zviedrijas — Gēteborgas Ritenītis, Stokholmas Zibenītis un Mazais zibenītis; no Austrālijas bija Kanbēras Sprigulītis, Melburnas dejotāji, un Sidnejas Jautrais pāris. Tuvākie kaimiņi no Anglijas bija sūtījuši tikai vienu deju grupu — Londonas dejotājus.

Var iebilst, ka nebija jaunu deju, soli un gaita ne vienmēr visiem dārziņiem un dejotājiem gluži saskaņoti, bet kopiespaids bija — mūsu tautas dejas, kā tās dejoja senāk, kā tās dejo tagad — priecīgi un dabiski. Pat mazākie svētku dalībnieki, ko vēl nepielaida uzvedumā, dejoja priecīgi līdzi mūzikas skaņām skatītāju rindās.

Priekšnesumu starpbrīdī JKS sekretārs A. Ludriksons pasniedza Veras Rulliņas balvu Saules jostas ansamblim kā labākajai tautas deju kopai.

A. L.

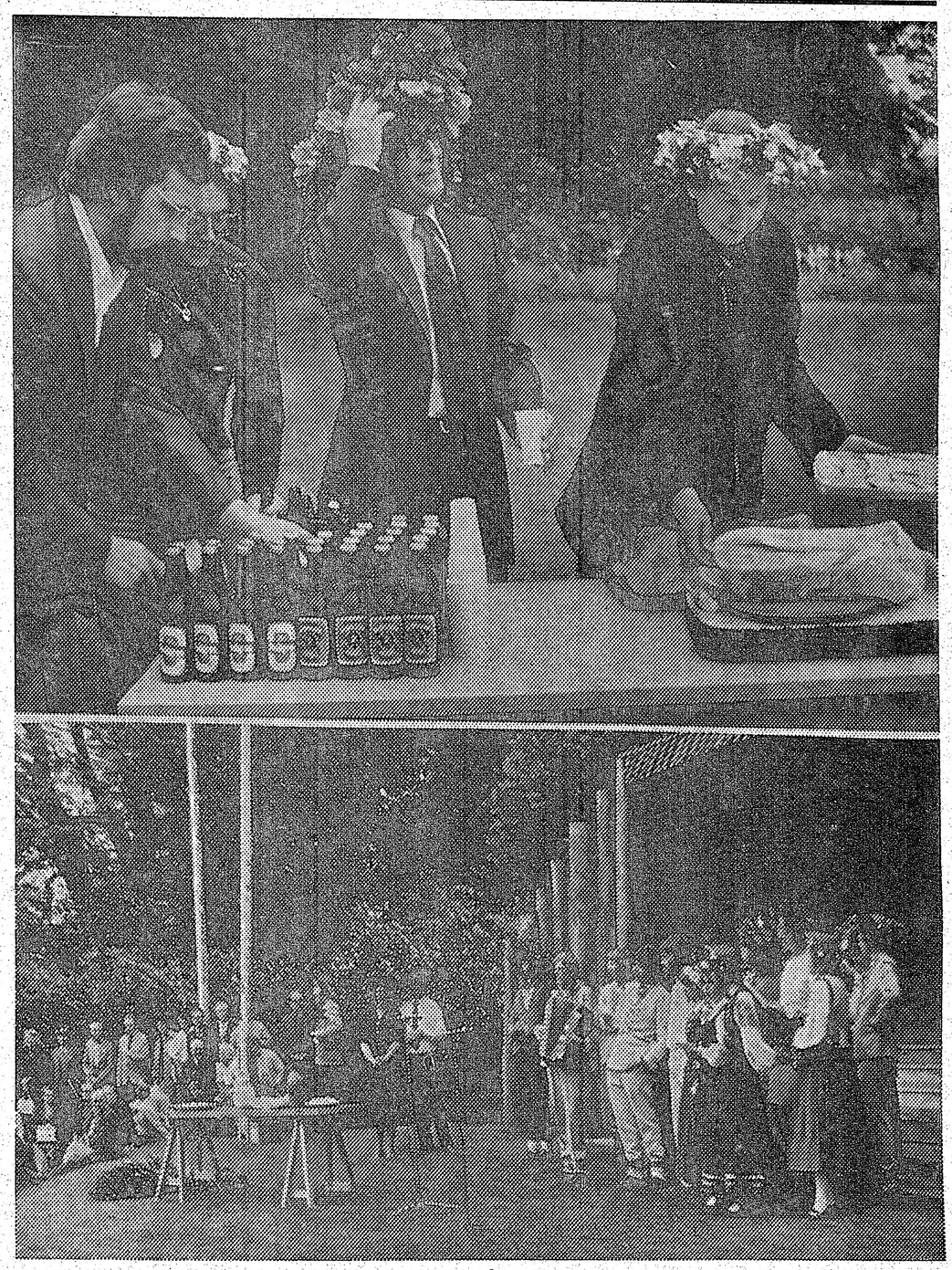

Tā aizritēja Jāņi latviešiem Anglijā. Almēlijā tos izkārtoja Eiropas latviešu jaunatnes apvienības (ELJA) Anglijas nodaļa. Jāņu māti un Jāņu tēvu tēloja Līlija un Jānis Veperi, augšējā attēlā pa labi. Kreisajā pusē ELJA Anglijas nodaļas priekšsēdis Andris Mellakauls un Dzintra Grīnberga. Apakšējā attēlā — Jāņi Straumēnos. Jāņu māte un Jāņu tēvs bija Anita un Ādolfs Sīļi. Uzrunu teica Alfons Freimanis. Labajā pusē latviešu jaunieši no Londonas.

Foto: Harijs Blezūrs

5. Baltijas studiju konference

200 ZINĀTNIEKU NO 50 UNIVERSITĀTĒM STOKHOLMĀ

Zviedru akadēmijas telpās Stokholmā jūnijā atklāja 5. Baltijas studiju konferenci. Tās rīkotājs ir akadēmiķa Gunāra Larsona vadītais Baltijas studiju institūts Skandinavijā. Sākumā, 1967. gadā, dibināts kā neatkarīgs pasākums. Institūts 1977. gadā pievienots Stokholmas universitātei.

Zviedrijas ministru prezidenta uzdevumā 5. Baltijas studiju konferenci aklāja sociālo lietu ministrs Gabriels Romanuss. Savā uzrunā viņš uzsvēra faktu, ka sanāksmes sākums sakrīt ar dienu, kad pirms 38 gadiem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā notika lielās deportācijas, kas Baltijas valstu tautās cirta smagus, grūti dziedināmus robus. Ministrs Romanuss uzsvēra konferences nozīmi, atgādinot, ka tajā piedalās zinātnieki no 15 valstu 50 universitātēm. Viņš tālāk norādīja uz Zviedrijas vēsturiskajām saitēm ar Baltijas valstīm, ko veicinājis jau pirmā kārtā Zviedrijas ģeografiskais stāvoklis.

Pieminot tagad ārpus Baltijas telpas dzīvojošos latviešus, igauņus un lietuviešus, zviedru valdības pārstāvis izteica gandarījumu par baltiešu kultūras rosmēm brīvajā pasaulē. Šīs rosmes viens pierādījums ir pašreizējā konference. Baltiešu ieplūdums Zviedrijā 2. pasaules kaŗa beigu posmā bija lielākais immigrācijas vilnis, kādu Zviedrija 20. gadsimtā piedzīvojusi. Zviedrijas mērķis nav tās territorijā dzīvojošos baltiešus pārtautot, bet tās pārliecība ir, ka trimdinieku bērnu pirmajai valodai būtu jābūt viņu ģimenes dzimtajai valodai. Baltijas institūts savā 10 gadu pastāvēšanas laikā paveicis daudz, lai vairotu zināšanas zviedru tautā par kaimiņiem Baltijas jūras otrā krastā, — savu uzrunu nobeidza Zviedrijas sociālo lietu ministrs Romanuss.

Pēc valdības pārstāvja baltiešu konferenci apsveica Stokholmas universitātes rektors prof. Helmsfrīds.

Pēc rektora Baltijas konferencei apsveikuma vārdus vel-

Turpinājums 14. lappusē.

Tokio konference

VAIA BAS KOREJAS APVIENOS?

ASV, Anglijas, Francijas, Kanadas, R-Vācijas, Italijas un Japānas saimniecisko problēmu konference Tokio iezīmējās ar šo septiņu sabiedroto nespēju radīt kopīgu platformu draudošās saimnieciskās krizes novēršanai. Kārters gan mēģināja uzņemties vadītāja lomu, bet viņa propozicijas sastapa krasu Francijas prezidenta Žiskāra pretestību. Pēc vairāku diplomātu domām, tieši šajā konferencē Žiskārs un arī Rietumvācijas kanclers Šmits jau atklāti apšaubīja Kārtera piemērotību rietumu pasaules vadoņa lomai. Līdz ar to Žiskārs un Šmits izteikuši gatavību aizstāt Kārteru .Tikai pateicoties Kanadas ministru prezidenta Klarka diplomātiskam gājienam, konferences beigās izdevās parakstīt kompromisa formulu.

Konferences pamatproblēma bija jautājums, kā reaģēt uz arabu valstu pieteikto eļļas cenas paaugstināšanu. Jārēķinās, ka arabu eļļas cenas pieaugs par apm. 60 proc. Protams, tas ietekmēs rietumu rūpniecības produktu cenas un kāpinās vēl tālāk inflācijas līmeni.

Te jāievēro, ka ASV eļļas importam jau tagad izdod pāri par 58 bilj. dol. gadā. Nākamgad par tādu pašu daudzumu būs jāmaksā 80 bilj dol. un vairāk. Eļļas cenu līmeņa celšanās rezultātā ap 1 milj amerikāņu var zaudēt darbu. Kanadas ciešās saimnieciskās saistīr ASV (75 proc. no visa Kanadas importa) nenoliedzami ietekmēs cenu līmeni un bezdarba apkaŗošanu arī Kanadā. Albertas un jaunie tālo ziemeļu eļļas avoti varbūt palīdzēs Kanadai vieglāk pārvarēt eļļas patēriņa problēmu.

Atceļā no Tokio Kārters iegriezās Dienvidkorejā. Par pieteikto 35.000 amerikāņu kaŗavīru atvilkšanu no Dienvidkorejas viņš vairs nerunāja. Viņš no jauna apsolīja amerikāņu atomvairoga aizsardzību Dienvidkorejai. Uzrunājot parlamentu, Kārters uzsvēra, ka saimnieciskai labklājībai esot jāiet soli solī ar cilvēka tiesību respektēšanu.

Kārtera politiskā spiediena rezultātā Dienvidkorejas prezidents Parks apsolījis atbrīvot ap 100 politisko cietumnieku.

Lielāko pārsteigumu Kārters Dienvidkorejā sagādāja ar paziņojumu, ka pasaules miera nodrošināšanai viņš centīšoties panākt Dienvidkorejas apvienošanu ar Ziemeļkoreju. Par šo jauno „diplomātisko akciju" viņš jau priekšlaikus esot informējis Maskavu un Pekingu. Ārlietu ministrs Vēnss savukārt norādīja, ka abu Koreju apvienošana nebūšot viegls uzdevums. Ziemeļkorejas komūnisti ar kāda trešās valsts vidutājību arī esot informēti, bet tie pagaidām nav turējuši par vajadzīgu atbildēt. Līdzšinējās abu Koreju attieksmju uzlabošanas (ne jau apvienošanas) sarunas līdz šim vienmēr izjukušas nepildāmu komūnistu priekšnoteikumu dēļ.

Jājautā, kādēļ Kārters sācis šo dīvaino „pasaules miera nodrošināšanas" akciju ar piespiestu Dienvidkorejas iemanevrēšanu komūnistu orbitā? Vai ASV prezidents ir jau aizmirsis, kas notika pēc Dienvidvietnamas „demokratiskās" pievienošanas Ziemeļvietnamai? Tieši Tokio konferencē runāja arī par Vietnamas politisko bēgļu likteni.

A. K.

Latvijas sākuma gadus atceroties

Latvijas iekšējās drošības nostiprināšanās vēsture 1918-1925, Gauja 259 lp., otrs iespiedums, brošēta.

Grāmata apskata ne vien policijas un aizsargu pulku izveidošanos pēc Latvijas nodibināšanās, bet arī toreizējos apstākļus. Dīvainā kārtā nekur nav atzīmēts grāmatas autors.

Viens no pirmajiem uzdevumiem pēc Latvijas valsts paslidināšanas 1918. g. 18. novembrī bija policijas nodibināšana, ko sāka veikt iekšlietu ministrija. Šo organizēšanas darbu novilcināja lielinieku iebrukums, kaut arī nevarēja galīgi apturēt.

Iekšlietu ministrs M. Valters 1918.gada decembrī izdeva rīkojumu par aizsargu rotas izveidošanu. Tās uzdevums bija vajadzības gadījumā palīdzēt apspiest nemierus un atbalstīt policiju. Dažu dienu laikā no 800 kandidātiem pieņēma 200 aizsargus, visvairāk bijušos kaŗavīrus. Tiem deva brīvu uzturu un 200 rubļu mēnesī, par pirmo rotas komandieri iecēla vēlāko Rūjienas policijas priekšnieku V. Jingstu. Rota apmetās kazarmās, Tērbatas un Bruņinieku ielu stūrī. Lieliniekiem tuvojoties, rotu pievienoja kaŗaspēkam. Kas to nevēlējās, saņēma mēneša algu un no aizsargiem izstājās. Vēlāk šo rotu vairs neatjaunoja.

Policiju organizēja 17 Latvijas apriņķos (Madonas un Jaunlatgales apriņķu toreiz vēl nebija) un 6 lielākās Latvijas pilsētās. Bija vajadzīgi vēl pieci gadi un daudzas pārmaiņas, lai pilnīgi izveidotos policija. Radās kriminālpolicija, apriņķu policijas ar vairākiem iecirkņiem, dzelzceļa policija, robežpolicija, prefektūras sešās lielākajās pilsētās.

Apstākļi toreiz bija nemierīgi, notika dažādas laupīšanas un citas noziedzības, kas jaunajiem Latvijas valsts iekšējās drošības darbiniekiem bija atrisināmas. Dažos apriņķos bija izveidojušās lielākas bandas, kas regulāri uzbruka atsevišķiem cilvēkiem vai pat aplaupīja vlcienus. Talsu apriņķī darbojās Kretuļa bandas grupa, „Melnā roka" un „Melnā lente", Latgalē bija „Japončiku" banda un citas. Policijai bija jācīnās arī ar kandžas brūvēšanu vai kontrabandistiem un dažādiem citiem noziegumiem. Valstī vēl nebija iestājies miers, bija jācīnās ar landesvēru, bermontistiem un boļševikiem. Tas īpaši attiecas uz Latgali. Ar katru gadu tomēr noziegumu skaits mazinājās, policija veica savus pienākumus un uzdevumus, kaut sākumā šim dienestam bija maz piemērotu kandidātu.

Pierobežās bija dažādi „pārpratumi" ar Latvijas kaimiņiem gan dažādu robežu, gan arī mantu vai pienākumu dēļ. Lasītāju pārsteidz, ka dažādas nesaskaņas bija ar igauņiem, kas bija palīdzējuši Latviju atbrīvot ne vien no ienaidnieka, bet dažos gadījumos arī no mantas vai liekas territorijas.

Uz sešiem Rūjienas apkārtnes pagastiem tīkoja igauņi, paskaidrodami, ka „Riigikogu" nolēmis šos pagastus pievienot Igaunijai. Igauņi izdarīja iedzīvotāju skaitīšanu šajos pagastos, rezultāti bija nelabvēlīgi, jo tur dzīvoja tikai 25 proc. igauņu. Ipiķu pagastu tomēr igauņi pievienoja sev, un Latvijai to atdeva tikai 1920.gada jūlijā.

Attieksmes ar igauņiem uzlabojās tikai tad, kad likvidēja viņu komandantūru Rūjienā un tie atstāja okupēto joslu. Daudzus sarezģījumus abu tautu starpā prata nokārtot Rūjienas policijas priekšnieks V. Jingsts, kas prata igauniski.

Vēl bēdīgāki apstākļi bija Valkas apriņķī. Igaunijas okupācijas varā atradās Valkas un Alūksnes apkārtnē, kā arī Vecgulbenes dzelzceļa mezgls un dzelzceļa līnijas Valka-Vecgulbene, Vecgulbene-Ieriķi, Valka-Strenči un Valka-Rūjiena-Pērnava. Administrātīvo robežu igauņi bija patvarīgi novilkuši un gribēja, lai tā paliktu uz mūžīgiem laikiem. Tā būtu no Salacgrīvas pa Salacas upi līdz Burtnieku ezeram, tad pa Sedas upi caur Ēveli un Strenčiem, caur Aumeistariem - Gaujienu-Jaun un Veclaiceni - Ziemeriem - Kalnpededzi līdz Kūdupei.

Pat Latvijas pusē pie „jaunās" robežas tuvākie pagasti bija spiesti izpildīt Igaunijas armijas klaušas, dot uzturu un barību armijai un zirgiem, bet visi igauņu okupētie pagasti bija padoti igauņu rīkojumiem. Pierobežas muižās igauņi salika savus bezzemniekus, lai paceltu igauņu skaitu, kā arī lietoja citus pārigauņošanas līdzekļus, izmantoja Latvijas mežus, bet visus nocirstos kokmateriālus nepaspēja izvest.

Kad 1920. gada jūlijā novilka robežas, tad lielākā daļa Valkas pilsētas palika igauņiem, par robežu kļuva piesērējušā Varžupīte ar Valkas priekšpilsētu. Vēlāk Latvijas valsts piešķīra naudu jaunās Valkas izbūvei. Igauņi aizveda no Latvijas okupētām muižām visu dzīvo un nedzīvo inventāru, dzelzceļa materiālus un rezerves daļas. Šaursliežu dzelzceļa atzarojumu no Valkas uz Sedas staciju igauņi nojauca un materiālus aizveda uz Moisakili.

Subates apkārtnē latviešiem bija maza nesaprašanās ar lietuviešiem un poļiem, bet to samērā ātri izdevās nokārtot.

Grāmatā minēti to policijas darbinieku vārdi, kas miruši, savus pienākumus pildot, tāpat atzīmēti dažādo policijas un aizsargu vienību priekšnieki un vadītāji.

Apgāds Gauja otrā iespiedumā izdevis arī kādu citu grāmatu ar līdzīgu saturu. Tā ir Pilsētu apraksti, ko sastādījuši V. Salnais un A. Maldups pēc 1936.gada skaitīšanas datiem. Te aprakstītas pilsētas, kuŗu iedzīvotāju skaits mazāks par 5000, sākot ar Bausku, 4904 iedzīvotāji, un beidzot ar Latvijas mazāko pilsētu Lejasciemu, kam 1928. g. 7. februārī piešķīra pilsētas tiesības, bet 1940. g. tās atņēma. Par katru pilsētu ir vēsturiskas un ģeografiskas ziņas, — iedzīvotāju sastāvs, nodarbošanās, minētas uzņēmumu un tirdzniecības iestādes ar adresēm, sabiedriskās dzīves apraksts un dažādas citas ziņas, ieskaitot pilsētas plānu. Kaut dati vairāk nekā 40 gadu veci, trimdiniekiem tā atsvaidzina atmiņu ar skaitļiem, vietu nosaukumiem, veikalu adresēm, kā arī skolu un skolotāju sarakstu.

V. Irbe

Čekisti Sarkanajā laukumā sagrābj kādu 70 gadus vecu māti, kas demonstrējusi par cilvēka tiesībām un brīvību savam dēlam izceļot uz Zviedriju. Foto: Süddeutsches Zeitung

Koncerts bez runām

Pirms svētku koncerta Sanfrancisko 7. jūlijā Brīvmūrnieku auditorijā no Hantingtona parka sākās svētku gājiens, kuŗā piedalījās rīcības komitejas vadība, diriģenti, koristi un tautas deju dejotāji.

Koncerta programmā bija pa divām A. Jurjānāč, E. Melngaiļa, A. Salakas un J. Vītola dziesmām, kā arī pa vienai no P. Barisona, I. Garūtas, J. Graubiņa, A. Kalniņa, T. Ķeniņa, Jāņa Mediņa, J. Norviļa, B. Skultes un D. Štauveres-Aperānes komponētajām dziesmām. No 17 dziesmām koncerta programmā desmit bija tautasdziesmas. Virsdiriģenti bija Vija Adamoviča (no Sanfrancisko), Daira Cilne (Losandželosa), Pēteris Galiņš (Sietla), Andrejs Jansons (Ņujorka), Fanija Matīsa (Takoma) un Brigita Ritmane-Ose (Portlande). Koncertā piedalījās koŗi no Losandželosas, Milvokiem, Portlandes, Sietlas, Takomas un Ziemeļkalifornijas, kā arī atsevišķi dziedātāji no citām ASV, Kanadas un Austrālijas pilsētām, kopā ap 170 dziedātāju. Tāpat kā visi šo dziesmu svētku iepriekšējie sarīkojumi, arī svētku koncerta programma sākās precīzi izziņotajā laikā un bez jebkādām runām. Vienīgais ievadījums bija svētku koŗa un koncerta apmeklētāju Anitas Rundānes ērģeļu pavadījumā kopīgi nodziedātā Latvijas valsts himna, ko diriģēja V. Adamoviča.

P. Galiņš diriģēja koncerta pirmo dziesmu — J. Mediņa Ticība, kam sekoja F. Matīsas diriģētās T. Ķeniņa Augstākā dzimtene un B. Skultes Kaŗa vīris man uzsedza. Tad klausītāji dzirdēja J. Norviļa Tumsa, tumsa, kas par tumsu (diriģents P. Galiņš), A. Kalniņa Griķu druva (B. Ritmane - Ose), L. Garūtas Bērziņš auga uz akmeņa (V. Adamoviča) un D. Štauveres - Aperānes Aiz kalniņa linus sēju (D. Cilne). Likās, ka koncerta apmeklētāji vēlējās vienas vai pat divu dziesmu atkārtojumus, bet tādu nebija līdz koncerta pirmās daļas pēdējai dziesmai — kokļu ansambļa pavadījumā dziedātai A. Salaka / A. Jansona Pērkons veda vedeklīņu, ko diriģēja A. Jansons, tāpat iepriekšējo dziesmu —— A. Salaka / A. Jansona Dzied, māsiņa. Arī šo dziesmu pavadīja 14 koklētāju lielais ansamblis Māras Hincenbergas vadībā.

Koncerta starpbrīdī 8. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis Justs Karlsons pateicās visiem koristiem, tautas deju dejotājiem, solistiem un dziesmu svētku apmeklētājiem, it sevišķi pieminot vecāko dziedātāju 82 gadu veco Olgu Sīmani no Bostonas. Vecākā dziedātāja no rietumu krasta bija Lonija Agara (Sietla) un vecākais dziedātājs — Arvīds Āboliņš (Takoma). Ar jaunākajiem dziedātājiem dziesmu svētku koŗī turpretīm varēja lepoties Kalifornija: 11 gadu vecā Lara Pence ir Losandželosas koŗa dziedātāja un 15 gadu vecais Kārlis Celle dzied Ziemeļkalifornijas koŗī. Četri koristi bija piedalījušies vairāk nekā 20 dziesmu svētkos: Elza Birstiņa no Stratfīldas, Austrālijā, dziedājusi 26 dziesmu svētkos, Leons Kandrovičs (Sietla) — 25 svētkos, sākot ar 6. Vispārējiem dziesmu svētkiem Rīgā (1926. g.), Kate Kandroviča Sietla) — 24 svētkos, un Elza Liniņa (Ziemeļkalifornija) dziedājusi 21 svētkos, sākot jau ar 1923. gadu.

Koncerta otru daļu iesāka ar D. Cilnes diriģētajām tautas dziesmām — A. Jurjāna Pūt, vējiņi un J. Graubiņa Kas tie tādi, kas dziedāja. Starpbrīdī koristi laikam bija dzirdējuši labas atsauksmes, jo, sākot koncerta otru daļu, viņi šķirta drošāki un pašpaļāvīgāki. Bija pazudušas arī pārāk nopietnās sejas izteiksmes, kādas bija vērojamas koncerta pirmajā daļā. E. Melngaiļa Bārenītes slavināšana diriģēja F. Matīsa un J. Vītola Rīgā pirku sirmu zirgu — P. Galiņš. Caur nākošajām divām dziesmām — P. Barisona Latvijā un E. Melngaiļa Senatne — veiksmīgi kori izvadīja diriģente B. Ritmane-Ose. Ka publika koncerta otrā da-

(Turpinājums 13. lp.)

Meistarsacīkstes tenisā

Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes tenisā notiks 28. un 29. jūlijā Grand Rapidos, East Kentwood vidusskolas laukumos. (Kalamazoo un 60 St. stūrī). Sākums pl. 9 no rīta, reģistrēšanās stundu agrāk. Programmā vienspēles sievietēm, vīriešiem A. un B. klasē un senioriem (45 g. un vecākiem). Jaunatnei vienspēles vecākajām meitenēm un zēniem (18 g. un jaunākim); zēniem vidējā klasē (16 g. un jaunāki), tāpat arī meitenēm. Dubultspēles vīriešiem un jauktiem pāŗiem. Vīriešu A. klasē var piedalīties 7 lietuvieši, 6 latvieši un 3 igauņi, spēlētāju izvēli nosaka katra tautība pati. Pieteikšanās turnīra vadītāja Ērika Zirņa, 1403 Pickett St. Grand Rapids, Mi. 49508; tālrunis (616) 455-7488. Pieteikšanās līdz 25. jūlijam. Dalības maksa 5 dol. vispārējās klasēs vienspēlēs, 3 dol. jaunatnei un 2 dol. par dalībnieku pāŗu sacensībās.

Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes peldēšanā notiks svētdien, 2. septembrī, Klīvlandē Case — Western universitātes peldbaseinā, 10900 Euclid Ave. Pieteikšanās pie A. Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid Ohio 44117; tālrunis (216)-481-7161. Sacīkšu sākums pl. 9 no rīta, reģistrēšanās pl. 8. Ikviens var piedalīties 4 individuālos peldējumos un stafetē. Reģistrēšanās 2 dol. Sacīkstes rīko Klīvlandes lietuvieši.

Ž.Z.

Valentīns Pelēcis

TĀ NU IR BIJIS...

Tā nu ir bijis:
Katrai latviešu paaudzei
savās bēdās šķitis,
ka tieši nu viņiem
tik milzīgi negantas bēdas,
kādu nebija pirms —
un nebūs arī pēc viņiem.

Tā nu tas ir,
kamēr mutes var vaidēt,
bet, kad kauli drūp trūdos,
tad sazini nu —
kāds vēsturnieks mūsu
vaimanas pētīs?
Ko rakstīs, ko nerakstīs,
kādus pātarus piedomās klāt?

Mūsu vēsturnieki,
nav pārāk dziļi taustījušies
par lībju traģēdijām,
ne senprūšu skumjajām
beigām...
Baltu sāpēm un vaimanām
telpas un vergu kārie svešnieki,
uzlika iemauktus, grožus un
pātagas.

Tā nu tas bijis,
kas mūsu sentēviem,
senmātēm uzkrauts,
vergu paaudžu asinīs mērcēts,
tas daudziem mūsējiem —
šodien
svētums, cerība, glābiņš un gods.
Tas tā kopš mūžības laikiem:
mazajā, naīvajām
ceļmalu tautām
bargo svešnieku, dievu un
ideju sods.

Austra Balode

SASKAŅA

Aiz taviem padebešiem
mani zied,
aiz tavu smieklu strautiem
iesmejos es klusi,
kad nakšu tumsā
uzzied zvaigžņu siets,
un atplaukst maigums kairs,
ko diena aizsegusi.

Manas domas briest,
un tavu soļu dunā
mani atkal klusi —
un sapņu dārzā
iemirdzās kāds zieds,
un diena tā,
kas šķita izgaisusi.

Alberts Spoģis

BEZGALĪGAIS

Paceltais uzpirkstenis zobens,
līstošo matu ieslēgts,
lāsmo jūnija piesaulē:
asiņu šalts spulgo
zaļā acīs —
Minsterē Breslavas ielā,
Vogēzos un Bad Zalcufenā.

Ātrākais esošā skrējējs,
izņirbēdamas gadiem cauri,
rotaļājas ar lazdu bizītēm
kādas parādības varā:
nesatiktais pārdzīvojums
meklē piedzīvojuma
atvēršanās acīs
atdevīgās.

Nepasakāms piemilzt būti,
rada citai pasaulei,
atveŗ dabu, atveŗ sirdi
saprātam un sajūsmai:
bezgalīgais spoguļojas
Tavās un
visuma acīs...

(109. turpinājums)

Viņš bija ieradies viens pats — brūno Latvijas uzvalku mugurā, kas nokalpojis ilgi. No sākuma bija apmeties līdz ar kādu latviešu grupu skolā uz salmiem. Diezgan veicīgi UNRRA, sadarbībā ar angļu militāro policiju, sāka iekārtot nometnes. Veselis lasīja grāmatas, kādas varēja sadabūt, tiešām ar mani par Puškinu.

GARS PĀRĀKS PAR MAIZI

Necik ilgi Veselis nenodzīvoja Libekā. Izplatījās ziņa, ka krieviem piegriezīšot vēl gabalu vācu zemes, un robeža iešot tepat aiz Libekas. Jānim bija acīs lielas bailes, kad viņš to atstāstīja. Jau pēc pāris dienām rakstnieks pārcēlās uz Oldenburgu, kad turp gāja kāda smagā mašīna. Kas viņam ko netikt — ne piederīgo, ne mantu.

Vēlāk izrādījās, ka viņš iekārtojies tīri ērti. Prāvajā nometnē bija liels pulks latviešu. Jānis dabūja latviešu valodas skolotāja vietu ģimnazijā un līdz ar to papildu porcijas. Viņam ierādīja vienam pašam istabiņu — baraku, laikam būvētu no finieŗiem un zāģu skaidām, jo tā ieliecās no vējiem. Pārāk silts tur ziemā nevarēja būt, taču sildīja krāsniņa. Arī Oldenburgā notika rakstnieku dienas, un bija pat latviešu opera (solisti: Paula Brīvkalne, Jānis Franks, Boriss Piekalnītis). Paula Brīvkalne ir daudz mākslas pacilājuma sniegusi trimdiniekiem, Franks aizbrauca uz Austrāliju, Piekalnītis izdevīgi ieprecējās vācu grāmatu apgādā. Svarīgākiem gadījumiem tautiešiem bija atrisināta iespēja privāti nobaŗot cūkas. Plašajās barakās labi veicās rakstīt, kad kādreiz pavadīju ciemos vairākas dienas.

„Staru būdā" — tāds nosaukums ir Jāņa Veseļa dzejoļu grāmatai (1947. g.). Vientulību baudīdams, tautas nākotni atrisināt cenzdamies, Jānis sacerējis domu dzeju, gan pa impresijai, kad ziemas vējos ielīka būdas sienas, vai kad nelielajās ballēs pats tikai sēdēja un noskatījās. Piedalījās rakstnieku cēlienos, kur bija iespējams. Mintauts Eglītis, tikai nesen attīstījies par nopietnāku beletristu, bija tam paligs un iespiedējs. Par Jāņa dzeju zīmīgi izteicies Anšlavs Eglītis — to lasīt esot tikpat kā vērot svarcēlāju lecot ar kārti.

„Mazā Latvija" bija kultūras plauksme — tā tagad visi spriež. Skolas, tautība, rosme lika aizmirst vājo pārtiku. Jā, gars pārāks par vielu, bet tik līdz zināmam mēram — tā spaidus ar nāves briesmām tomēr tajā pašā laikā cieta daudzi tūkstoši ieslodzīto tautas brāļu gulagos, taču neizturēja.

TĀLĀKAJĀ EMIGRĀCIJĀ

Jānis 1950. gada beigās nokļuva Amerikā. Strādāja gadījuma darbus, noņēma dārzos ābolus, izbrīnināmdams ar savu ārkārtīgi skopo „dzīves minimu" — trīspadsmit dolariem mēnesī — ja pareizi atceros. Tad dzīve ievirzījās noteiktākās, samērā mierīgākās sliedēs. Veselis mīlēja stabilitāti. Laimīgā kārtā satika paziņas, baltu valodnieci Līliju Puži, kas palīdzēja tam iekārtoties, atviegloja praktiskās rūpes, tā ka Jānis — gan ļoti taupīgi, kā allaž — varēja pārtikt tikai no rakstniecības un agrāku darbu izdošanas. Dzīvoja mājā Kalamazū, no kuŗas tam piederēja puse. Viņa rakstīšanas temps bija kļuvis daudz gausāks bēgulībā (Veseļa atvasināts jaunvārds), sevišķi salīdzinot ar aumaļainajiem jaunības gadiem. Amerikas trimdā viņš sacerēja tikai divus īstus jaundarbus: stāstu par leģionāra laulībām jeb „līdzināšanu" pēc dievturu rituāla — „Viesturs Vaŗapoga", un tēva un kaimiņu mājām Neretā veltīto jaunības vasaras romānu — „Blāzmas staigātāji". Vēl pāris īsākas teiksmiņas, tomēr grāmatu pa visu mūžu kopā sanāk diezgan daudz. Veselis sarakstīja arī īpatnēju latviešu rakstniecības vēsturi vidusskolas vajadzībām Oldenburgā un rediģēja vairākus literāra hektografēta žurnāla „Varavīksne" numurus.

Dzīve Jaunajā pasaulē uz savām kājām noliktajiem latviešiem nebija ne tik viegla, ne romantiskā kā Vācijas barakās. Īpaši pirmie gadi, par zemām algām pie protektoriem — izsaucējiem strādājot, bija grūti, nedzejiski. Pamazām sāka iesilt sabiedriskā dzīve, atjaunojās skolas (gan šaurākā veidā), rakstniecība, prese pat uzplauka. Jau „Mazajā Latvijā" pie Preses biedrības turējies, Jānis Veselis turpināja sakarus ar organizāciju, pāris reizes brauca uz Centrālās valdes sēdēm Bostonā apspriesties.

Liels literātu pulks šeit nebija, bet varēja satikt pazīstamo Jelgavas dzejnieci Mariju Urnežus, kas toreiz dzīvoja šķirti no vīra tiesībnieka V. Lamberga. Ar dzejnieci Jānis bija iepazinies kādreiz rakstnieku vakarā Jelgavā, kad tā vēl bija neprecēta. Tās bija rāmas launaga saules simpatijas, kas atplauka rakstnieka pusmūžā. „Kad es pie tevis ciemošos, tev jāuzlūdz arī Marija", viņš piekodināja. Viņi pastaigājās pa veco pilsētu, kur toreiz ielās laupītāji un slepkavas neapdraudēja, iegrimuši dziļās sarunās. Marija Lamberga tagad, joprojām Bostonā, uzsveŗ, ka abu starpā nekas tuvāks par garīgu interesi nav veidojies.

Reiz rakstnieks apciemoja jaunības draudzeni Aīdu Niedru, kas šeit kļuva atraitne, bet bija paspējusi uzaudzināt lielu dēlu, kas arī vingrinājās literātūrā. Tas bija tāls ceļš ar Kurtu jeb Pelēko suni no Kalamazū līdz Losandželosai! Jā, viņi varēja pārrunāt divas dzīves, kas zem kopēja jumta būtu citādi veidojušās...

Neaizmirsa rakstnieks arī Mirdzu un „sīkos", kas dzimtenē vadīja sūrās dienas bez vīra un tēva. Kaut ģimene bija enerģiska un izdzīvoja — ar gadiem bērni drīz vien „uzšāvās" gaŗumā, un kādā skicītē Jānis fantazijā bija tēlojis, kā viņš iebrauc Rīgā un meita viņu sagaida „studentu kopmītnē" — bēdu un raižu tur bija sevišķi daudz. Par piederīgajiem stāstīt nemīlēja, bet nāca zināms, ka dēls saslimis ar tuberkulozi.

Arī liktenŗeģa paša veselība nebija stipra — kādreiz Latvijā viņš bija cietis ar nierēm, tās bija sekas no salšanas Pirmā pasaules kaŗa ierakumos. Reizēm uzmācās zināma apatija, bet viņš neatteicās runāt, uzstāties, būt tautas vidū, kad to aicināja. Novadniece Velta Toma reiz Kanadā bija sarīkojusi tam sirsnīgu vakaru sveču gaismā.

Tas gads, kad viņam bija aiziet savā dievotajā aizmūžā, nebija ne labāks, ne sliktāks par citiem trimdas gadiem, bet Anšlavs Eglītis saka, ka tādā nāve esot visapsveicamākā — šķirties pilnā darba rosmē, vislabāk draugu un cienītāju pulkā. Veselis teica runu kādā latviešu sanāksmē Milvokos, 1962. gada 18. maijā, kad pēkšņi saļima, triekas ķerts.

Kāda sabiedriska darbiniece atrakstīja rūgtu žēlošanos par to, ka neviens neesot rakstniekam līdzējis. Īpaši viņa vainoja toreiz populāro referentu Dr. Ansi Karpu, kas bija klāt pie mielasta galda. Kad sarakstījos par to ar viņu, ārsts aizbildinājās, ka sirds masāža, ko būtu varēts mēģināt, esot samērā jauns paņēmiens, viņš to neprotot. Bez tam katram taču reiz jāmirst.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Ticības celsmes dienā no 19. — 25. augustam Saulainē aicināti piedalīties ne tikai Sv. Jāņa, bet arī citu draudžu locekļi. Piedalīšanās ar apmešanos un uzturu maksā 60 dol.; maksa par atsevišķām dienām — 12 dol. Programmā Svēto rakstu apceres, pārrunas, svētbrīži, referāti, dziedāšana. Tuvākas ziņas pie Toronto latviešu draudžu mācītājiem.

● Mūsu laikraksta lasītājs Nikolajs Austriņš informē, ka Dr. Pēteŗa Babra grāmatā Silent Church parādīts smagais ticības stāvoklis un cilvēka tiesību ignorēšana padomju režīmā. Šī grāmata dabūjama Toronto bibliotēkās: Deer Park Library, 40 St. Clair Ave., Toronto M4T 1M9, tālr. 921-8515 un Resourse Centre Library, 77 Bloor St., W. 9th Floor, Toronto M7A 2R9, tālr. 965-6763. Grāmata pieprasāma arī citās bibliotēkās. Grāmatu var iegādātie DV grāmatnīcā 491 College St., Toronto. Grāmatā 531 lp. un cena 19.50.

● Māc I. Gaide salaulājis Bruno Mišku un Veltu Hildu Krēsliņu. Māc. P. Cālītis salaulājis Andru Ingrīdu Valkeru un Edvardu Arturu Viksonu (Wickson).

● 6. jūlijā miruša Kriša Ozola izvadīšanā 10. jūlijā uz Alistonas kapsētu no bijušajiem darba biedriem atvadvārdus teica Andrejs Ozoliņš. Tālavas dāmas bija rūpējušās par bēŗu mielastu draudzes mājā, kur pusmastā plīvoja Latvijas karogs.

● Mt. Sīnaja slimnīcā 10. jūlijā no sirdstriekas miris arch. Valdemārs Andersons, dzimis 1901. g. 22. dec. Kuldīgā. Viņš beidzis Latvijas universitāti ar architekta gradu, strādāja Zemkopības ministrijas lauksaimniecības būvniecības nodaļā par vadītāju, piederēja korp. Philyronia saimei. Ieceļojis 1948. g. no Vācijas. Kanadā, Rolstonā strādājis pie Hydro stacijas būves. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Almu Toronto un meitu Līgu un znotu Džonu Evenu ar trīs mazbērniem — Paulu, Andru un Martu Dundas, Ont. Aizgājēju 13. jūlijā pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. I. Gaide. Kapsētā no Latviešu architektu biedrības atvadījās A. Iltners, no Philyronias sen. Ed. Sproģis un Toronto korporācijas kopas viceseniors J. Mežaks.

● Toronto studenšu korporāciju kopas prezidijs tagad darbojas šādā sastāvā: seniore Ieva Krave (Imeria), 28 Traymore Cres., Toronto, Ont. M6S 4K5, tālr. 763-2861, viceseniore Anitra Leksere (Varavīksne), sekretāre Benita Tiltiņa (Aurora) un audzinātāja Elizabete Pētersone (Imeria).

Tēvs un meita maratona skrējienā

Egons Rupners, lai gan sasniedzis cienījamu vecumu — 68 gadus, vēl joprojām strādā valsts laboratorijā Otavā, noskaidrojot lauksaimniecības produktu kvalitāti. Savā laikā strādājis par agronomu, veterinārārstu un latīņu valodas skolotāju. Jau pagājuši 12 gadi, kopš E. Rupners katru rītu pirms darba noskrien 5 jūdzes veselības kopšanai. Ja ir izdevība, labprāt nolasa arī priekšlasījumu par jogismu. Viņš ir arī biedrs Otavas National Capitol Runners Association un piedalās kārtējās mēneša sacīkstēs, skrienot pa lielākai daļai 20 vai 30 km, Rupners piedalās arī tā sauktajos orientēšanās skrējienos. Šinī pavasarī Otavā notikušajā maratona skrējienā, kuŗā bija 4000 dalībnieku, skrējēju vidū bija arī E. Rupners un viņa 34 gadus vecā meita Baiba 500 sieviešu maratonistu skaitā. E. Rupners sasniedzis mērķi vidus grupā ar laiku 3:55:07, bet meita beigusi distanci 3 minūtes vēlāk. 5. augustā tēvs ar meitu piedalīsies maratona skrējienā Montrealā. **Ž. Zentiņš**

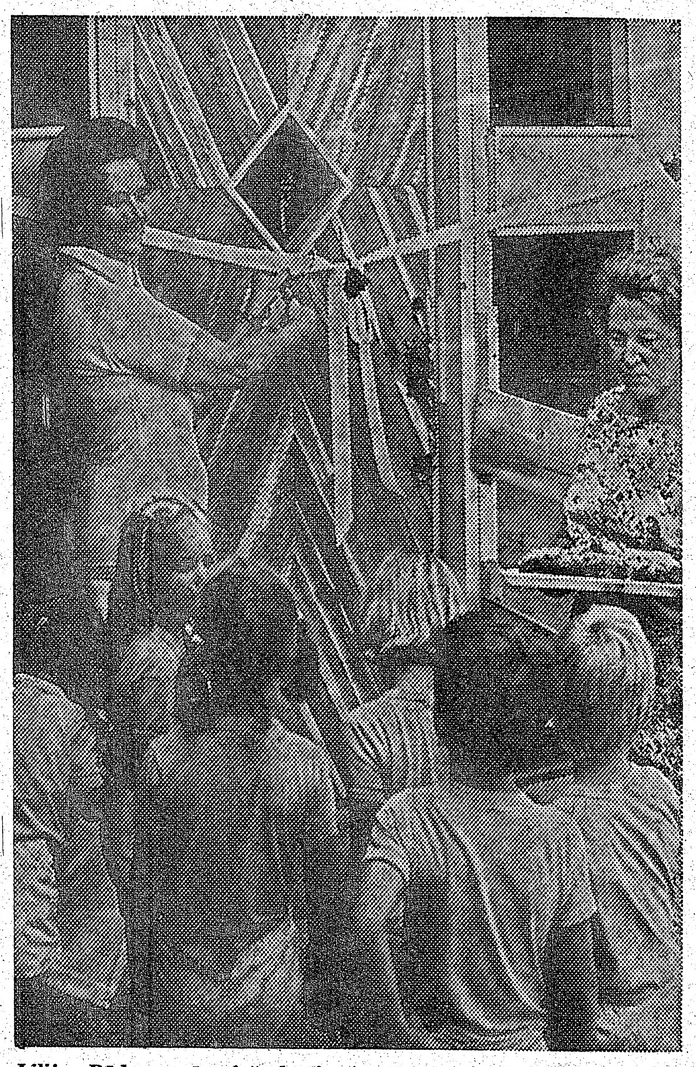

Lilija Bādere pārgriež lenti, atverot durvis Saulaines mazo bērnu mītnei — jaunajai Putnu salai. Pa labi Ērika Reinfelde ar Saulaines pārvaldes kliņģeri. Foto: Norberts Sebris

Jauniešu ansambļa koncerts

Jauniešu ansambļu koncerts, kas notika Sanfrancisko St. Francis viesnīcā 5. jūlija pēcpusdienā un kuŗā uzstājās ASV rietumu krasta ansambļi Staburadze (no Sietlas) un Līča vēji (Sanfrancisko), bija izpārdots tāpat kā iepriekšējā vakarā Kolibri koncerts. Lai gan 5. jūlijs daudziem bija darba diena, tas tomēr nebija atturējis no koncerta apmeklēšanas klausītāju saimi, kuŗā, tāpat kā iepriekšējos dziesmu svētkos līdzīgos koncertos, bija pārstāvētas visas paaudzes no lieliem un maziem latviešu centriem. Likās pat, ka trūcīgas latviešu valodas zināšanas nebija šķērslis jaunešu ansambļu koncerta apmeklēšanai un baudīšana. Pieredze ir rādījusi, ka tieši šie koncerti ir tie, kas daudzos gadījumos rada interesi par latviešu dziesmām, valodu, paražām un tautas likteņgaitām.

Koncerta programma šoreiz bija sadalīta četrās daļās, no kuŗām pirmajā — ansambļa Staburadze dziesmas. Skaisto meiteņu parādīšanās vien jau sajūsmināja koncerta apmeklētājus. Ansambļa dziedātājas uz skatuves likās drošas un pašpaļāvīgas. Kustības, dziedātāju grupējumi un izturēšanās pauda koncertu pieredzi. Vienīgi pats ansambļa vadītājs Kazimirs Upenieks likās tikpat uztraucies un neapmierināts kā pirmajās „ugunskristībās". Varbūt vadītāja uztraukumam bija kāds klausītājiem nezināms iemesls. Bija novērojams gan, ka dziedātājām vajadzēja pāris dziesmu, lai „iesildītos", bet tas bija tikai īss brīdis, un jau pēc dažām dziesmām klausītāji prasīja atkārtojumus. Bija jāatkārto mēmā dziesma, kur solo dziedāja B. Jaundaldere. Likās, ka publika vēlējās arī vairāku citu dziesmu atkārtojumus. It sevišķi tas sakāms par dziesmām Mātei Latgalē (I. Kalnāres vārdi, komponists nezināms), ko dziedāja koncerta trešajā daļā, un Neticu, ka tā var izgaist mīla (E. Arnolds, U. Grasis). Abās dziesmās solo dziedāja Ausma Līdace. Taču dziedātājas aplausos daudz neklausījās un steidzīgi pārgrupējās nākošajām dziesmām. Varbūt ansambļa vadītājs te bija par daudz piesardzīgs, lai neradītu ieskatu, ka viņa ģimenes locekļiem ansamblī ir kādas priekšrocības (Ausma Līdace ir ansambļa vadītāja meita).

Ansambļa Staburadze priekšnesumu otrā daļā, kas bija koncerta trešā daļa un kas notika pēc vairākām ansambļa Līča vēji dziesmām un īsa pārtraukuma, Staburadzes meitenes bija ciešā kontaktā ar klausītājiem, un radās iespaids, ka tie nevēlējās ļaut dziesmu skaņām izskanēt, bet gribēja klausīties vēl un vēl. Jācer, ka ansambļa dziedātājas saklausīs šo cieņas un atzinības apliecinājumu un ka tas radīs mudinājumu jaunai dziesmu tiltu celšanai uz tāliem un tuviem latviešu „pagastiem". Nav jāšaubās, ka pa šo tiltu Staburadzes meiteņu smaidi un latviešu dziesmas turpinātu vest atpakaļ uz latvisko vidi latviešu izcelsmes jauniešus.

Koncertā piedalījās Karina Berholde, Rita Circene, Rita Grava, Benita Jaundaldere, Ausma Līdace, Māra Upeniece, un Bills Čisms (Chism).

Sanfrancisko latviešu jauniešu ansambļi Līča vēji koncerta apmeklētāji dzirdēja tūliņ pēc Staburadzes prekšnesumu daļas. Ansambļa dalībnieki vai nu savās mājās jutās drošāki, vai arī bija gluži neticamā tempā strādājuši un progresējuši, salīdzinājumā ar sniegumu Losandželosā tikai pirms pāris mēnešiem. Klausītājiem nepalika nekāds noslēpums, ka par savu sniegumu šinī koncerta daļā priecājās jaunieši paši un it sevišķi ansambļa vadītāja. Bija jābrīnās, kur viņi mācību un pavasaŗa eksāmenu laikā bija varējuši atlicināt tik daudz laika latviešu dziesmai, kā arī citiem pasākumiem, kas saistīti ar dziesmu svētkiem. Šī uzupurēšanās norāda, ka Līča vējiem netrūkst spēka tikt pāri tiem pašiem grūtību kalniem, ko ir pārvarējuši abi rietumu krasta vecākie ansambļi — Dzintars un Staburadze.

Līča vēju priekšnesumu otra daļa sekoja pēc tam, kad ansambļa Staburadze dziedātājas bija publiku pakļāvušas savu dziesmu varai. Grūti tādēļ būtu bijis ikvienai citai dziedātāju grupai pārņemt un turpināt bez kāda klausītāju sajūsmas atslābuma. Īsais starpbrīdis, kuŗā daļa no klausītājiem devās uz kādu citu koncertu, un traucējumi skaņu pastiprinātājos arī nepalīdzēja Līča vējiem šinī programmas daļā, kas beidzās ar vadītājas Daivas Simones arandžētu popuriju. Pārējie ansambļa dalībnieki bija Ilze Cēbere, Sandra Cēbere, Mārtiņš Gulbis, Māra Hincenberga, Andris Pružinskis, Daumants Simons, Raimonds Slaidiņš un Vita Slaidiņa.

Koncerta nobeigumā abi ansambļi kopā ar publiku nodziedāja „Pūt, vējiņi". Varbūt te derēja izvēlēties kādu patriotisku dziesmu, kā to dziesmu svētkos Sietlā darīja ansambļa Dzintars vadītāja, kas ar dziesmu Tev mūžam dzīvot, Latvija meistariski panāca varbūt pašu spēcīgāko nacionālo jūtu saviļņojumu visos dziesmu svētkos.

K. K.

TLB Sestdienas skola aicina

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas 28. izlaidumā šogad apliecības saņēma 17 skolēni. Kaut arī šis skaits nav liels, tomēr tas ir lielākais latviešu skolās svešumā. Latviešu saimē arvien vairāk un vairāk atgriežas skolas bijušie audzekņi. Skolā darbojas grupa, kuŗā latviešu valodu apgūst, lai pēc tam skolēns varētu strādāt parastajās klasēs. TLB sestdienas skola darbojas Jesse Ketchum skolā, 61 Davenport Rd. Skolas gads sāksies 8. septembrī un turpināsies līdz 24. maijam. Skola gaida bērnus no trīs gadu vecuma. Mazajiem nodarbības ievada sarunu valodā, latviskās rotaļās un dziesmās. Darbs sākas pl. 9 ar kopīgu lūgšanu. Jaunākajām klasēm mācības beidzas pl. 13.30, vecākajām pl. 14.00. Reizi mēnesī ir tautas deju un rotaļu nodarbības bērniem kopā ar vecākiem skolotāju vadībā. Pārējās sestdienās ir marku krājēju, latvisko rakstu un rokdarbu nodarbības. Darbojas arī vēstures pulciņš, un iespējams arī noorganizēt citus.

Skolā māca latviešu valodu, ticības mācību, vēsturi, ģeografiju, dziedāšanu un tautas dejas un rotaļas. Sekmīgi rit rokdarbu nodarbības. Tur mācās gatavot pareizus tautas tērpus.

Skolas saime svin 18. novembri tuvākajā sestdienā ar aktu Latviešu namā, Ziemsvētkus ar teātŗa izrādi, Maijā godina ģimeni. Visus sarīkojumus ievada garīgs akts, bērni piedalās kopīgā cienastā. Draudzīgā aicinājuma dienas atcerē vecāki aicināti noklausīties mācības klasēs. Skola no rītiem arī atzīmē citas piemiņas dienas.

Jūnija sākumā ir izlaiduma akts Latviešu namā. Tur skolas saime arī aicina ierasties visus skolas labvēļus un atbalstītājus.

Skola gaida audzēkņus jau no trim gadiem. Mācīsimies latviešu valodu, lai varam iegūt zināšanas latviešu literātūrā un tradicijās!

TLB Sestdienas skola

BĒRZAINE

11. augustā pl. 10 TLMM kluba rīkotās eksternās šaušanas sacensības. Vakarā zaļumballe. I. Ķipis spēlēs deju mūziku. Ieeja brīva.

Klusā latviešu mājā

Izdodama istaba

AR VIRTUVI,

labā satiksmes rajonā, vecākai dāmai vai studentei.

Zvanīt vakaros 465-7385

PATEICĪBA.

No sirds pateicamies visiem radiem, draugiem un paziņām par mums parādīto godu mūsu 50 gadu laulības jubilejā — par apsveikumiem, brīnišķīgiem ziediem un skaistām dāvanām.

Pauline un Mārtiņš Vagneri

Baltiešu sacīkstes vieglatlētikā

Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstēs vieglatlētikā visām vecuma grupām 30. jūnijā un 1. jūlijā LSAK sarīkojumā Sidrabenē piedalījās 46 sportisti — 35 vīrieši un 11 sievietes, to vidū 21 latvietis, 25 lietuvieši, bet igauņi šogad nepiedalījās. Karogu mastos plīvoja ASV, Kanadas, Latvijas un Lietuvas karogi. Latviešu sporta apvienības priekšsēdis A. Tīcmanis uzaicināja LNAK priekšs. T. Kronbergu sacensības atklāt. Ziemeļamerikas baltiešu sporta apvienību pārstāvēja vicepriekšsēdis lietuvietis A. Bielskus.

Pirmajā sacīkstes dienā laika apstākļi sacīkstēm nebija labvēlīgi. Lietus traucēja sporta spēļu norisi, bet otrā dienā sacensības varēja pabeigt netraucēti. Izcīnīja vairākus rekordus.

Meitenēm (11 — 12 g. v.) 400 m skrējienā uzvarēja lietuviete Indre Čuplinska — 1 min. 12,7 sek. No 13 — 14 g. tāllēkšanā 1. v. Maira Betholde — 4,79 m. Sieviešu klasē augstlēkšanā 1. v. Astrīde Kaņķe — 1,58 m. Zēni (no 11 — 12 g. v.) 800 m skrējienā — Egils Krūmiņš 2 min. 48 sek.; zēni (no 13 — 14 g. v.) 200 m. skrējienā — Gitis Barzdauskas 26,4 sek. Lode (4 kg) — Gitis Barzdauskas 10.11 m.; (no 15 — 16. g. v.) 200 m skrējienā Tadas Kijauskas 24,5 sek. Vīriešu klasē augstlēkšanā Vilis Ozols 1,80 m. Pārējās piecās disciplīnās labus rezultātus uzrādīja sekojoši latviešu sportisti: zēni (no 11 — 12. g. v.) 100 m. skrējienā 1. v. K. Briedis 14,4 sek., 2. v. Egils Krūmiņš 15,1 sek, 3. v. Leons Plonis 15.6 sek.; 200 m skrējienā Egils Krūmiņš 30,6 sek., 2. v. N. Bertholds 31,4 sek. un 3. v. K. Briedis 32,8 sek. Tāllēkšanā 1. v. L. Plonis 3,92 m, 2. v. E. Krūmiņš 3,87 m., 3. v. N. Bertholds 3,83 m. Lode (6 mārc.) 2. v. L. Plonis 7,55 m, 3. v. N. Bertholds 7,34 m; 400 m skrējienā 1. v. N. Bertholds 1 min. 11,6 sek. Zēniem (15 — 16. g. v.) disks (1 kg) 1. v. A. Litaunieks 39,87 m, tāpat 1. v. trīssolī 11,2 m, lodē (4 kg) 12,44 m, 110 barjerskrējienā (76 cm augsts) — 17,5 sek. Finālā (no 17 — 19 g. v.) 100 m skrējienā uzvarēja A. Miķelsons 11,7 sek., 2. v. E. Gregors 11,8 sek., 5. v. K. Birznieks no ASV 12,3 sek.; 200 m 1. v. A. Miķelsons 24 sek., 2. v. E. Gregors 24,5 sek., 4. v. K. Birznieks 25,8 sek.; 400 m. skrējienā K. Birznieks 59,8 sek. Tāllēkšanā 1. v. A. Mikelsons 6,26 m, 3. v. E. Skujiņš 5,07 m. Trīssolī 1. v. G. Ruņģis 12,11 m, 2. v. V. Ozols 11,88 m, lode (12 mārc.) 1. v. V. Ozols 11,35 m; augstlēkšanā 1. v. V. Ozols 1,80 m; šķēps (800 gr.) 1. v. V. Ozols 42,76 m, 2. v. G. Ruņģis 39,9 m, 3. v G. Ezergailis 30,98 m. Disks 3 m. 9 unc.), 3. v. G. Ezergailis 21,19 m. Vīriešu klasē: tāllēkšanā 1. v. E. Kļaviņš 5,58 m, 2. v. G. Paukšēns 5,04 m; lode (16 mārc.) 1. v. A. Ozoliņš 10,84 m, 3. v. M. Lorbergs jun. 9,64 m; disks (2 kg) 1. v. A. Ozoliņš 29,82 m, 4. v. E. Mikelšteins 22,45 m. Trīssoļu lēkšanā 1. v. A. Ozoliņš 11,02 m, 2. v. M. Lorbergs jun. 10,76 m, 3. v. G. Paukšēns 10,65 m; augstlēkšanā 1. v. A. Ozoliņš 1,65 m, 2. v. G. Paukšēns 1,65 m, 3. v. M. Lorbergs 1,50 m; šķēps (800 gr.) 1. v. G. Paukšēns 34,18 m, 3. v. A. Ozoliņš 31,50 m.

Meitenēm finālā (no 11 — 12 g. v.) 100 m 2. v. L. Kronberga 15 sek., tāllēkšanā 1. v. ar 3,69 m, 1. v. augstlēkšanā 1,32 m, lode (6 mārc.) 1. v. 6,85 m, iegūstot 3 pirmās vietas un vienu otro. Meitenēm no 13 — 14 g. v.) uzvarēja Maira Bertholde: 100 m skrējienā 13,8 sek., 200 m — 29 sek. un tāllēkšanā 4,79 m. Sievietēm vispārējā kl. augstlēkšanā 1. v. Astrīde Kaņķe 1,58 m, 2. v. A. Kalna 1,35 m; šķēps (600 gr.) 1. v. A. Kalna 19,49 m; lode (4 kg) 1. v. A. Kaņķe 7,61 m, 3. v. A. Kalna 7,33 m; disks (1 kg) A. Kalna 26,11 m; tāllēkšanā 1. v. A. Kalna 4,26 m.

4 x 100 m stafetes skrējienā uzvarēja latviešu zēnu vienība (11 — 12 g. v.) ar 1:4,8 sek.; 4 x 100 m (17 — 19 g. v. uzvarēja latviešu zēni ar 48,8 sek. Vienībā: V. Ozols, A. Litaunieks, E. Grigors un A. Miķelsons.

Sacensību nobeigumā grupu bālvas izdalīja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, izteicot prieku par sportistu neatlaidību, kuri nelabvēlīgā laika apstākļu dēļ novadīja sacensības līdz galam ar labiem rezultātiem, un izteica vēlēšanos par latviešu, igauņu un lietuviešu futbola vienību sacīkšu rīkošanu tādā pašā garā, kā tas notika Baltijas valstu neatkarības gados.

—ls—

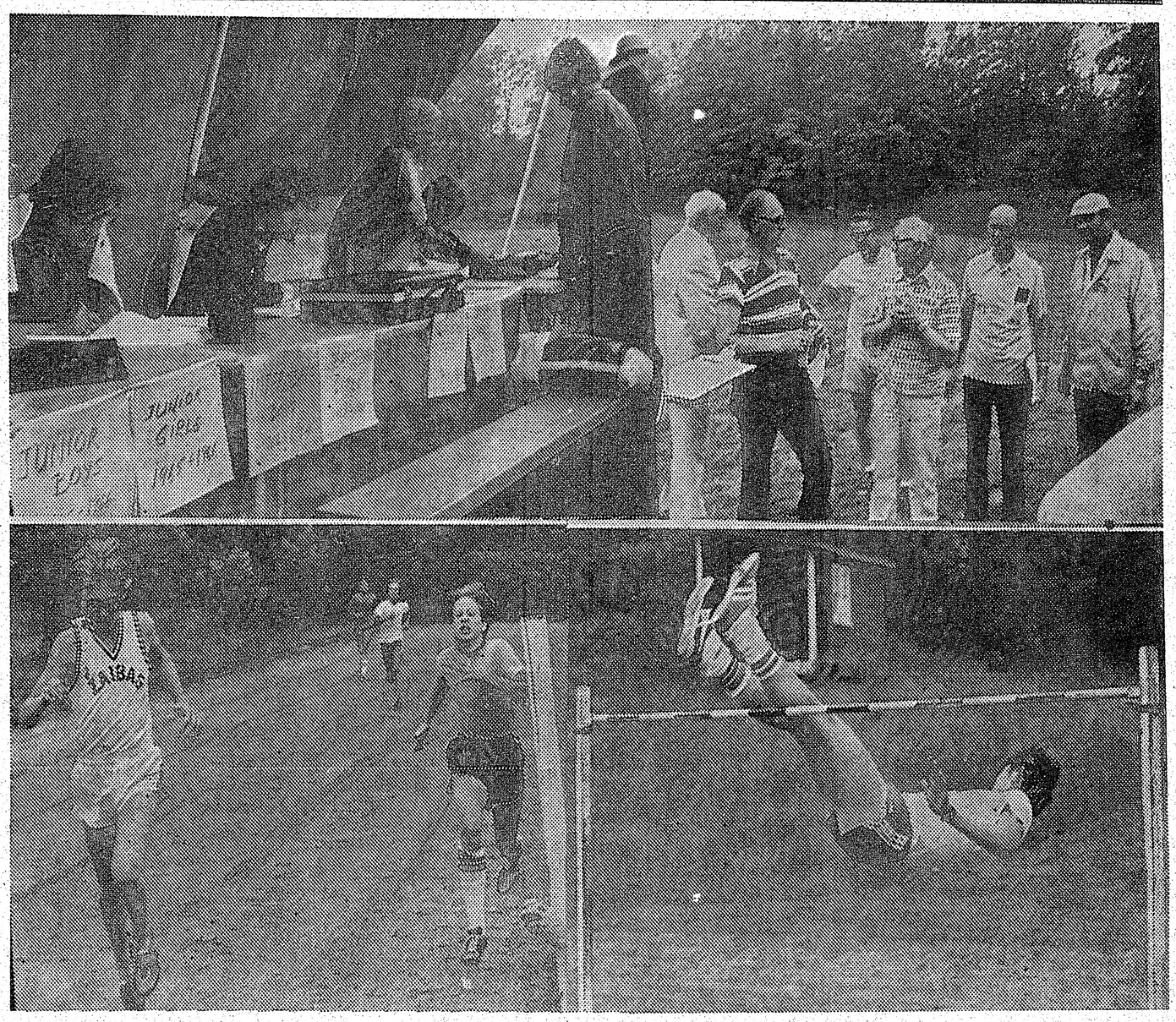

Ainas no baltiešu vieglatlētikas sacīkstēm Sidrabenes sporta stadionā. Augšējā stūrī pa kreisi dalībnieku reģistrācija, no kreisās: Edīte Pērkone, Ženija Mariko un Biruta Skujiņa. Pa labi A. Skujiņš (svītrotā kreklā) dod norādījumus tiesnešiem. Pirmais no kreisās A. Tīcmanis, K. Pavasars, A. Bielkuss, V. Teteris un D. Tovels. Apakšā pa kreisi 400 m skrējienā Māris Kampe (labajā pusē) pārrauj lenti. No viņa pa kreisi lietuvietis Gintis Barzauskas. Apakšā pa labi meistars augstlēkšanā V. Ozols.

Foto: V. Plampe

5. Latviešu tehnisko zinātņu kongress

Tas risinājās pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienās Visbijā. Kongresa rīcības komitejas priekšsēdis arch. Roberts Legzdiņš apsveica referentus, dalībniekus un viesus, kopskaitā ap 130. Kongresu atklāja Latviešu inženieru apvienības pārstāvis Dr. E. Dravnieks. Viņš atcerējās, ka pirms 15 gadiem, būdams LIA prezidents, nācis pie atziņas, ka kongresa baze būtu jāpaplašina, pieaicinot mežkopjus, agronomus, tautsaimniekus un matemātiķus. Ideja izrādījusies pareiza, jo kongresu attīstība gājusi plašumā. Vēl sveicināja PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners.

Kongresa prezidijā darbojās Dr. E. Dravnieks, prof. J. Bubenko sen., arch. R. Legzdiņš; sekretāre Tepfere. Referātu virkni ievadīja prof. E. Kanaviņš no Norvēģijas, stāstot par Latvijas universitātes prorektora prof. Dr. Alfrēda Vītola dzīvi un darbu. Kongresa telpā bija izstādītas daudzas viņa zinātniskās publikācijas un manuskripti. Techn. lic. Valdis Bigestans referēja par ķīmiskajiem un citiem riskiem mūsu tagadējā dzīvē, kur jāsastopas ar daudziem nepamatotiem un pārspīlētiem apgalvojumiem, ko veicina televīzija un sensacionālie preses izdevumi.

Prof. Dr. J. Bubenko jun. referātu par skaitļotājiem nolasīja prof. Bubenko sen. Arch. Andrejs Legzdiņš referēja par mūsdienu architektūras problēmām, bet doc. Dr. R. Tepfers stāstīja par jaunajām metodēm betona ēku būvniecībā Zviedrijā. Dr. I. Veits no Vācijas runāja par akustikas uzdevumiem nākamajos 10 gados. Tagad ar akustikas palīdzību var mērīt arī jūras dziļumu, kā arī atrast zivju barus.

Losandželosas universitātes mācībspēks A. Raisters stāstīja par izplatījuma izmantošanu nākotnē un cilvēku ietekmēm „tikt ārpus zemes".

Pēdējo referātu nolasīja doc. R. Pauls no Vācijas: Informācijas ietekme uz cilvēku un sadarbību. Referāts gan neietilpa nevienā technikas disciplīnā, taču bija saistošs un interesants.

Kino filma sākusies tikai 19. g. s., krāsu filma 1936. g., bet televīzija mums ir tikai kopš 25 gadiem. Visiem šiem informācijas veidiem piemīt arī politiska nozīme. Maz ir vairs ļaužu, kas atceras filozofa Kanta aicinājumu lietot paša saprātu, bez citu aizbildniecības. Mums, latviešiem, jo sevišķi trimdā dzīvojošiem, šī aicinājuma neievērošana var kļūt liktenīga savas tautības saglabāšanā. Mums jāsargās nogrimt patvēruma zemju vienpusīgajā masu informācijas purvā. Andrē Gids bija pārliecināts, ka intellekta pārliecības spēks ir stiprāks par trulas masu ideoloģijas uzmākšanos. „Lai mūsu spriedumi balstās uz patiesu informāciju un paliekošām vērtībām un lai mūsu komūnikācija būtu latviska pēc būtības un satura," aicināja runātājs.

Kongresa beigās Dr. E. Dravnieks pateicās visiem referentiem un rīkotājiem un uzsvēra, ka šis kongress bijis viens ar zinātniski augstāko līmeni no līdz šim notikušajiem. Dalībnieku listē, ieskaitot referentus, bija ierakstījušies 77.

J. Liepiņš

21. jūlijā pl. 19 SIDRABENĒ

DACES KĀRKLIŅAS
(soprāns)

KONCERTS

Pie klavierēm komponists Imants SAKSS

Ieeja: $4.00, pensionāriem $2.50, bērniem līdz 12 gadiem brīva.

Sarīkojumi Jaunatnes svētkos Montrealā

3. Jaunatnes dziesmu svētkiem Montrealā darbi rit raiti. Dalībnieku skaits jau pārsniedz 1000. Svētki notiks no 31. augusta līdz 3. septembrim. Galvenā apmešanās Queen Elizabeth viesnīcā. Tur visu sarīkojuma laiku darbosies informācijas birojs, kur būs iespējams apgūt informāciju par sarīkojumiem, Montrealu un svētku apmeklētājiem. Tāpat visu laiku būs atvērta daiļamatniecības izstāde un tirdziņš. Svētku dalībniekiem un visiem bērniem iespējams saņemt pazeminājumus, ja biļetes pasūtina iepriekš. Pie ieejas sarīkojumā pazeminājumus saņemt nevarēs. Telpu rezervācija QE viesnīcā (telpas būs jāatstāj līdz 3. sept. pl. 14.00) par pazemināto maksu iespējama ar sevišķu kartīti (rīcības komitejā) līdz 15. augustam. Ja telpas nepietiktu QE (rezervētas 400 istabas), tad tās būs iespējams saņemt citur, jo ir jau aizrunātas.

Pirmo reizi svētku programmā notiks dziesmu spēle ar 40 dalībniekiem (teksts B. Rubesas, mūzika D. Aperānes-Štauveres, skatuves ietērps U. Nīgala). To skatīties un dzirdēt būs iespējams vienīgi dziesmu svētku laikā. Visiem koŗa un deju dalībiekiem jāpiedalās mēģinājumos — pirmais 31. aug. pl. 16.30, pēc tam 1. un 2. sept. pl. 8.00.

Svētku laikā notiks arī vairāki citi sarīkojumi. Tie izkārtoti tā, laį nesakristu vienā laikā ar kādu citu sarīkojumu: 1 sept. pl. 8.15 QE — Latviešu inženieŗu apvienības brokastis un sapulce. 1. sept. pl. 11.00 QE — Dievtuŗu latvisks daudzinājums par latvisko dzīves ziņu. Dižrunu teiks Dr. Jānis Tupesis. 2. sept. QE — korporācijas Lettonia sanāksme. No 31. aug. — 2. sept. QE — Latviešu fonda sanāksme. Bez tam no 20. līdz 30. augustam Montrealas tuvumā notiek 17. 2x2 nometne.

Agrumu Pēteris

Jaunatnes dziesmu svētku rīcības komiteja Montrealā. Pirmajā rindā otrs no labās priekšsēdis Mārtiņš Štauvers.
Foto: P. Agrums

Dzeja, kas paliks?

Grand Rapidu Literārās kopas jūnija sanāksme notika Ainas Tālbergas vasarnīcā Mičigenas ezera krastā. Sanāksmē pārrunāja, kā mainījusies laikmetīgā latviešu dzeja, salīdzinot ar tradicionālo dzeju. Lai labāk izprastu dzejas nozīmi mūsu literātūrā, sanāksmes dalībnieki analizēja, kas laikmetīgā dzejā radīts ar paliekamu vērtību un par cik tā ieguvusi lasītāju atzinību.

Šī literātūras draugu sanāksme notika sēru zīmē sakarā ar Ervīna Grīna ieiešanu mūžībā. Vēl nezinādama likteņa lēmumu, Grand Rapidu literārā kopa savā nākošā sanāksmē bija nodomājusi apcerēt Richarda Rīdzinieka romānu Zelta motocikls. Mūžībā aizgājušā literāta piemiņu godināja ar klusuma brīdi.

Skolotājs Eduards Avots sniedza koncentrētu pārskatu par mūsu dzejniekiem, sākot ar Atmodas laikmetu, un norādīja, ka jauni meklējumi dzejas attīstībā sen vairs nav nekas jauns, par piemēru minot Pētera Ērmaņa dzejoļu krājumu — Es sludinu (1920. g.) un Kārļa Jēkabsona dzejoli:

Vārdi... Ne vienīgi vārdi — —
Diena atlūza...
Melns lakatiņš... Ātri vēji...
Iziri rugājā...
Briestu zemes klāpī...
Ne ņemt, nekā —
Iziri rugājā...

K. Dziļlejas Poētikā šis piemērs raksturo dekadentus, iezīmīgs poētisko tēlu neskaidrībā un izkoptas formas trūkumā. Nolasot arī dažus šī laikmeta dzejoļus, izrādījās, ka tiem liela līdzība ar nupat citēto.

Literārās kopas pārrunu rezultātā izveidojās atziņa, ka dzeja, kuŗas saturs nav uzminams un kas uzrakstīta neizkoptā formā, līdz šim vēl nav aizsniegusi savu lasītāju; nav arī iemesla domāt, ka tas notiks nākotnē. Tātad tā nevar arī pastāvēt un jāuzskata par sava laika dzejnieku untumiem un eksperimentiem, kas nav izdevušies.

Pārrunās piedalījās Dr. Nikodēms Bojārs, zinātnieks un arī autors, Kaut gan sevi viņš par dzejnieku neuzskata, dzeja viņam nav sveša. Šinī sanāksmē viņš nolasīja pāris savu dzejoļu: Jūrnieka dziesma, Fausta ezers, Pēdējā sarmāta dziesma, kā arī savus latviešu dziesmu tulkojumus angļu un vācu valodā. Tās pārsteidza ar atbilstošo vārdu izvēli. Arī ritms ieturēts tas pats, kas dod iespēju dziesmu dziedāt arī šais valodās — Tā kā Nikodēms Bojārs ir arī mūzikāls, šo patiesību viņš arī pierādīja ar mandolīnas pavadījumu.

Nikodēma Bojāra dzeja ir raksturīga ar savu īpatnējo patriotismu, kas līdzinās episkam stāstījumam par kādu notikumu — tas satur personisku pārdzīvojumu, vai nu dzejolī būtu apdziedāta romantiska mīlestība, ģimenes mīlestība vai arī dzimtenes mīlestība. Bojārs pats apliecina, ka dzeju rakstot aiz iekšējas nepieciešamības un tikai tad, kad kāds pārdzīvojums viņu uz to pamudinot. — Šķiet, ka Bojārs būs ar tiem, kas apliecina, ka tikai tā dzeja, kas nāk no sirds, arī ies pie sirds. Bojāra dzeja aizkustina un iededz arī lasītāja sirdī dziļākas jūtas par visu to, kas cilvēkam augstu jāvērtē — savas ģimenes, tautas un dzimtenes mīlestība.

Grand Rapidu literārās kopas nodoms rudens sezonā pārrunāt Richarda Rīdzinieka Zelta motociklu paliek spēkā. Mēs ticam, ka apcerētais romāns modinās jaunas pārdomas par to, kāpēc literātūrai un literārām kopām ir jāierāda svarīga vieta mūsu kultūras dzīvē.

Julieta Rumberga

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

3. novembrī pl. 18 Sv. Andreja baznīcas zālē, Gaujas gaidu vienības Mārtiņvakars.

10. novembrī Latvijas armijas 60 gadu atcere.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 21. SEZONAS KONCERTS

3. novembrī pl. 20 Raiersona teātrī Alfrēda Kalniņa 100 gadu atceres koncerts. Apvienotie koŗi, solisti un orķestris.

6. decembrī pl. 20 Town Hall Juris Kuzminovs — čello, Ariāna Goldina — piano.

23. februārī pl. 20 Town Hall Gunārs Larsens — vijole.

27. martā pl. 20 Town Hall Anda Zirnīte — piano.

DRUVA

11. augustā pl. 10 DV Druvas un Bramptonas nod. šaušanas sacensības M. Kalniņa bij. saimniecībā. Pēc tam pl. 17 zaļumballe pie raga mūzikas.

MEŽCIEMS

4. augustā pl. 19 Rudzupuķu balle.

Lasītāju vēstules

KAS IR ULTIMĀTS?

Šā gada 30. jūnija A. Ķegumnieka speciālraksts pamatots. Jāpiezīmē, ka mēs, juristi, juridiskās terminoloģijas nosaukumus nelietojam, kur tie nepienākas. — Ultimāts tomēr ir tāds paziņojums, kuŗa nepildīšanas gadījumā tiks uzsākta kaŗa darbība. Parasti jau gan, to iesniedzot, min, ka tas ir ultimāts, bet ja šo vardu nemin, tad vēl piemin, ka nepildīšanas gadījumā tiks uzsākta kaŗa darbība.

Mag iur. E. Lapiņš ASV

REVĪZIJAS KOMISIJA PELNA PATEICĪBU

Latviešu kreditsabiedrības gada sapulcē Toronto 5. jūlijā dzirdējām daudzus runātājus. Par neveiksmēm lasījām gada pārskatā. Tagad gribējām dzirdēt paskaidrojumus: kas, kā, kāpēc? Runāja gan šo, gan to, bet nekā noteikta. Tad sākās „vainīgo" meklēšana. Kāda persona pie mikrofona nosauca revīzijas komisiju. Šī persona nezināja vai negribēja zināt, ka 2 no 3 revīzijas komisijas locekļiem ievēlēja pus gadu pēc kļūmīgās naudas aizdošanas.

Revīzijas komisija atteicās. Pagāja vairāk nekā četras stundas, kamēr tikām pie vēlēšanām. Atkal pārsteigumi! Esam pieraduši pie demokratiskām tradicijām — brīva zeme, lai vēlētāji saka pēdējo vārdu! Bet te nu notiek nepiedzīvotais. Pēc vētrainas valdes kandidātu nosaukšanas un uzrakstīšanas mikrofonu sagrābj kāda sieviete un baigā balsī sauc, kādu kandidātu vārdi no tāfeles noslaukāmi! Kuŗā skolā tādu diktātūru varēja apgūt? Demokratiskās tradicijas tomēr uzvarēja un nominēto kandidātu vārdu kārtība palika negrozīta. Mums, naudas noguldītājiem, prāts nu mierīgs. Valdē darbosies cilvēki, kam gaŗa un sekmīga pieredze bankas vadībā.

Beidzot gribu izteikt pateicību mūsu aizejošai revīzijas komisijai, kuŗa tik daudz laika ziedojusi, izdarīdama revīzijas.

A. K. Toronto

Palidziba bēgļiem

SV. JĀŅA DRAUDZE IZSAUKS VAIRĀKAS VIETNAMIEŠU ĢIMENES

Pagājušo svētdienu, 15. jūlijā, māc. I. Gaide pēc dievkalpojuma aicināja draudzes locekļus, kam būtu interese palīdzēt izsaukt vismaz vienu vietnamiešu ģimeni, kas bēgusi no komūnistu režīma. Mums, kas esam gājuši to pašu ceļu, viņu likteņis ir labi saprotams. Mācītājs klātesošos iepazīstināja ar Kanadas luterāņu palīdzības centra priekšlikumiem, kā pie šī darba ķerties. Caurmērā būtu jārēķinās ar 3000 dol. vienas ģimenes sākotnējam atbalstam, kas ietvertu apmešanos, minimālo dzīves vietas iekārtu vai drēbes, iepazīstināšanu ar vietējiem apstākļiem un, protams, sagādāt darbu. Palīdzība būtu tīri humānitāra, jo luterāņu vietna-

(Nobeigums 11. lp.)

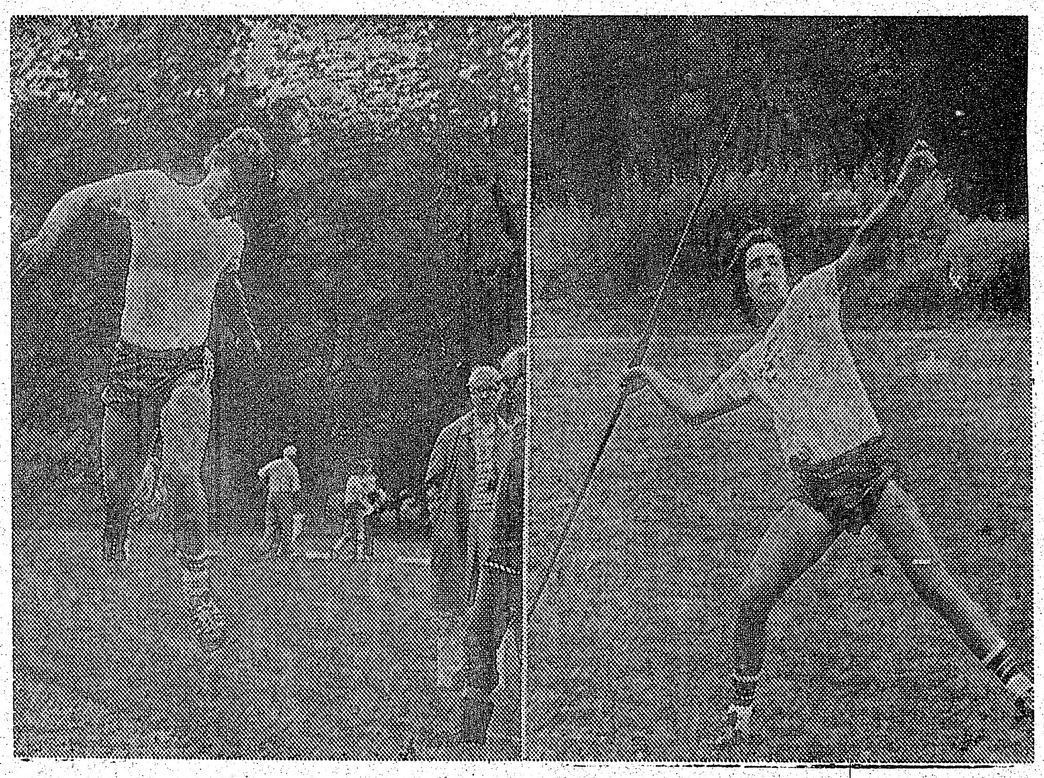

V. Ozols trīssoļlēcienā Sidrabennē. Pa labi — Guntis Ruņģis met šķēpu.
Foto: V. Plampe

Divas zinātnieku konferences

Šoruden aprit 60 gadu kopš Latvijas universitātes un Latvijas konservātorijas dibināšanas. Šo latviešu dzīvei un kultūrai svarīgo notikumu atcerei Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienība kopā ar rīcības komitejām veic priekšdarbus divām konferencēm — 9. un 10. augustā Vankuverā, Kanadas rietumos, un 29. un 30. septembrī Ņujorkā, ASV austrumos. Konferenču nolūks — gan apcerēt abu mācības iestāžu darbību, sniegumus un nozīmi, sevišķi Latvijas neatkarības laikā, gan parādīt latviešu tagadējos zinātniskos sasniegumus un akadēmisko darbu.

Vankuveras konferenci atbalsta Britu Kolumbijas universitāte, atļaujot sesijām savas klausītavas. Dalībnieku apmešanās paredzēta šīs universitātes Konferenču centrā, kur iespējama ērta palikšana arī vēlākam vai agrākam atvaļinājumam. Referātus pieteikuši Britu Kolumbijas universitātes mācībspēki — prof. E. Leimanis, A Blokmanis, K. Erdmanns, J. Lielmežs, J. O. Runiķis un instr. I. Brenzingera, L. Rodmane, kā arī mācībspēki un zinātnieki no 12 citām universitātēm.

Septembŗa beidzamajā nedēļas nogalē Ņujorkā risināsies otrā konference, kas viegli sasniedzama kontinenta austrumu krastā dzīvojošajiem. Šeit sesijas būs iekārtotas Ukraiņu institūta namā, iepretim Metropolitāna mūzejam, Manhatanā. Ja Vankuverā paredzams zināms pārsvars eksakto un tehnisko zinātņu tematikai, tad Ņujorkā būs vairāk pārstāvēti numānitārie novadi, tāpat pētījumi pas Latviju un latviešu dzīvi. Būs arī Konservātorijai un latviešu mūzikai veltīta daļa. Konferencei pieslēgsies Latvijas augstāko mācības iestāžu atceres akts un koncerts svētdien, 30. septembrī, bet sestdien, 29. septembrī, AABS rīkotā baltiešu akadēmiskā balle Reģistrācijas lapas ar referātu pieteikumiem jāiesūta līdz 20. augustam Dr. P. Norvilim (2475-11 Southern Blvd., Apt. 11-H, Bronx, N. Y. 10458. USA. Tālr. 212-295-3321).

Konferencēm piesakāmo referātu tematikā ir dažādas iespējas: a) par LU un LK vispār vai par atsevišķām fakultātēm un nodaļām; b) par latviešu ievērojamo mācībspēku un zinātnieku darbu un sasniegumiem vēlākajā laikā; c) par kādas latviešiem un Latvijai svarīgas zinātņu nozares attīstību un stāvokli; d) prezentējot apceres par pašu referentu pētījumiem, atziņām, atradumiem, teorijām, metodēm un tml. Iegūtos materiālus kopā ar papildinājumiem iecerēts pēc tam publicēt īpašā rakstu krājumā, lai Latvijas augstāko mācības iestāžu darbu, garu un aicinājumu uzturētu dzīvu rakstos.

L—za

Pensionāru Jāņi Montrealā. Augšējā attēlā Jāņu māte un Jāņu tēvs A. Krauklis un Katrīna Lapsa. Vidū Jānis Vilnis. Apakšējā attēlā talcinieki Tērvetē bērnu nometnē Montrealā, ceļot nometnes vadītāju ēku. Aizmugurē pirmais no kreisās vadītājs G. Hūns. Foto: P.Agrums

Latviešiem sava farmacija

Dagnis (Doug) Leja ir viens no tiem nedaudzajiem latviešiem, kas ar savu uzņēmību šinīs dienās izvirzījies Toronto komercpasaules ievērības centrā. Viņš ir vienīgais latvietis Toronto un tās apkārtnē, kas vada savu drogu preču veikalu. Tā platība ir 4.000 kvadrātpēdu liela. Veikals apgādāts ar apmēram 200.000 dažādu preču sortimentiem, protams, pārsvarā ar medikamentiem.

Oficiāli jauno veikalu atklāja pagājušo nedēļu, 2290 Bloor St. W., Toronto rietumos, ar Lejas un viņa kolēģu piedalīšanos. Jaunais veikals saucas Shoppers Drug Mart, kas agrāk piederēja Top Drug Mart sabiedrībai.

Dagnis Leja par farmaceitu darbojies Kanadā jau vairāk nekā 15 gadu, uzsākot savu darbību šajā laukā Hamiltonā, kur viņš vēl joprojām dzīvo, bet sakarā ar jaunā veikala atklāšanu Toronto, nolēmis ar ģimeni pārcelties šeit.

Veikala atklāšanas vakarā bija ieradies arī Top Drug Mart prezidents Norms Latovskis un šīs pašas sabiedrības viceprezidents Bils Brauns. Abi viesi cildināja D. Lejas lielo saimniecisko uzņēmību.

Kamēr 60 klātesošie viesi malkoja vīņu un nogaršoja sieru, D. Leja LA līdzstrādniekam izteicās: „Esmu pateicīgs, ka šis veikals atrodas t. s. etniskajā rajonā, kurā dzīvo arī daudz latviešu. Protams, viņi visi laipni ielūgti iegriezties jaunajā veikalā. Mūsu preču izvēle sevišķi plaša un vienmēr svaiga." D. Leja paskaidro, ka farmacijas veikals ir pilnīgi viņa vadībā, bet neliels procents no kopējiem ienākumiem pienāksies Koffler Stores Ltd. sabiedrībai, kas daļēji šo pasākumu financēja. Pirms pāris mēnešiem veikalu izbūvēja un tagad tas pilnīgi pārveidots un modernizēts. Veikalā iegūstamas arī mājturības un citas ikdienas dzīvei nepieciešamās preces.

Dagnis Leja ir ģimenes cilvēks. Veikala atklāšanā bija klāt arī viņa dzīvesbiedre Biruta un abas meitas — 16 g. v. Linda un 14 g. v. Silvija.

Leja sekmīgi beidzis farmacijas fakultāti 1964. gadā Toronto universitātē. Uzņēmumā nodarbinās arī trīs latviešus — Pēteri Lapiņu un jau pieminētās Lejas meitas. Viņam avansēšanās farmacijā radusies tikai pēc tam, kad jau piecus gadus darbojies par partneri Top Drug Mart uzņēmumā.

Veikals visērtāk sasniedzams, braucot ar Bloor pazemi; tas atrodas starp Runnymede un Windermere ielām.

Dagnis Leja iecelojis Kanadā 1949. gadā no Vācijas un jau 19 gadus pieder pie latviešu korporācijas Beveronija.

A. K.

Vai Toronto Karavānu pārorganizēs?

Toronto oldermanis Tonijs Odonahjū izteicis kritiku par Karavānu 10. jūlija CBC televīzijas raidījuma vakara ziņās. Viņš secināja, ka gadskārtējā Karavāna Toronto varētu izjukt, ja vairums no 50 etniskajiem paviljoniem no festivāla izstātos. Kaut gan 9 dienu ilgā Karavāna šogad darbojusies sekmīgi, tomēr saņemti daudzi pārmetumi, un presē izpaudusies neapmierinātība par Karavānas vadības „diktātorisko rīcību". Etniskās grupas ielikušas daudz brīvprātīga darba un pūļu savu paviljonu rīkošanā, bet beigās esot laimīgas, ja varot „savilkt galus", vai arī darbs dod niecīgu peļņu. Paviljoniem neesot nekādas iespējas piedalīties Karavānas pārvaldē un ienākumu apsaimniekošanā, turpretim Karavānas vadība no paviljoniem pieprasot sīkus norēķinus.

Oldermanis T. Odonahjū Karavānai ir labvēlīgs, viņš atzīst, ka tā ir vajadzīga, bet jāatrisinot radušās problēmas. Viņš izsūtījis lielu vēstuļu skaitu Ontario provinces un pašvaldību pārstāvjiem, ieteicot Karavānas kontroli pārņemt Ontario kultūras ministrijai vai Toronto pilsētai. Odonohjū lūdzis etnisko presi un organizāciju vadību atbalstīt viņa kampaņu. Tuvāka informācija: Tony O'Donohue, P. Eng., Alderman — Ward 4, City Hall, Toronto, M5H 2N2, tālr. 367-7917.

Šogad ar saviem paviljoniem atteikušies piedalīties latvieši un igauņi. Grieķu pārstāvis izteicis savu neapmierinātību, ka Karavānas vadības priekšgalā atrodas „maza grupa", kas diktējot paviljonu rīkotājiem. Ma-

(Turpinājums 13. lp.)

Palīdziba . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

miešu vidū tikpat kā nav.

Luterāņu palīdzības centra brošūra ierosina, lai draudzes savu galvojumu vispirms sūta šim centram (Luther Centre, 1820 Arlington St., Winnipeg, Man. R2X 1W4). Centrs tad dod savu apstiprinājumu, un ar to tad attiecīgā draudze vai grupa griežas pie tuvākā Kanadas immigrācijas centra Pēdējais tad sazinās ar saviem pārstāvjiem bēgļu nometnēs, informē galvotājus par izraudzīto ģimeni un vai tā atbilst galvotāja vēlmēm. Īstā palīdzība sākas, kad bēgļi ierodas. Tie būtu jāsagaida, jānovieto, un visumā — kā pieredze rādot — ne pārāk strauji jāievada ikdienā.

Liekas, ka nav izslēgta arī iespēja organizācijai ar savu galvojumu griezties pie tuvākā Kanadas immigrācijas centra tieši, lai gan Luterāņu centrs uz to nenorāda.

Māc. I. Gaide domāja, ka draudzes interese varētu izpausties nelielās galvotāju grupās, apm. 15—20 cilvēku katrā, kas būtu atbildīga par vienu ģimeni. Reālākā summa varētu būt 100 dol., ko katrs grupas dalībnieks ziedotu. Mācītājs visā šajā lietā, protams, sazināsies ar draudzes valdi. Apm. pusstundu ilgā apspriedē savāca 4700 dol., no kuriem A. Vīksne-Vītoliņa garantēja 3000 dol. viena pati. Tas ierosināja mācītāju secināt, ka draudzes locekļi varbūt varēs izsaukt vairākas ģimenes.

V. U.

Inese Semenova (pirmā no labās) iepazīstina ar Saulaines bērnu un jaunatnes vadītājiem. Kreisajā pusē komandante Sandra Budeniece. Foto: Norbert Sebris

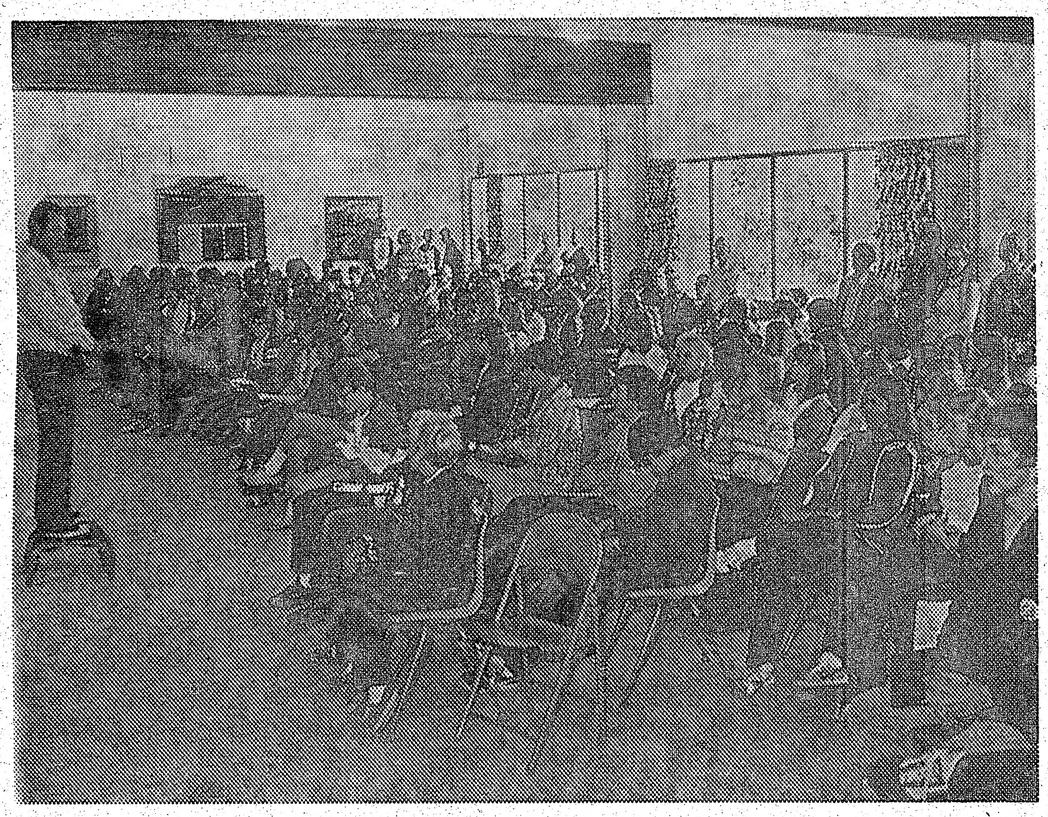

Gaŗezera vidusskolas audzēkņi rīta lūgšanā, kuŗu vada māc. V. Vārsbergs.
Foto: V. Namatēva

Audzēkņu pieplūdums

Gaŗezera vidusskola 15. mācību vasaru uzsākusi ar vislielāko audzēkņu skaitu, kas sākot ar pirmā gada 13 skolēniem, gadu no gada palielinājies. Šogad no 214 skolēniem pēdējā klasē mācās 56. Jaunatvērtajā valodas pamatmācības grupā, kas darbojas pirmo gadu, mācīsies 8 jaunieši. Skolēnu lielā skaita dēļ darbosies vairākas parallēlklases.

Pēc māc. V. Fricsones vadītā brīvdabas dievkalpojuma vidusskolas Kronvalda zālē 1. jūlijā notika mācību sākuma akts, piedaloties arī skolēnu vecākiem. To ievadīja skolas inspektors, prof. P. Siliņš, bet lūgšanu teica māc. L. Lagzdiņa.

Skolas direktors A. Bolšteins savā runā uzsvēra, ka Gaŗezers ir vieta, kur brīvajā pasaulē pulcējas vislielākais skaits latviešu jauniešu: Jāšaubās, vai pat okupētajā Latvijā kādā pionieŗu nometnē varētu atrasties vienkopus tik daudz latviešu jauniešu. Direktors iepazīstināja ar skolas veidošanās gaitu. Šovasar no jauna nākuši klāt 70 audzēkņi. Caurmērā ap 10 proc. „nobiruma". Proporcionāli vislielāko skolēnu skaitu pēdējos gados devusi Detroita. Pagājušos 15 mēnešos no Gaŗezera ļaudīm laulībā devušies 18, no tiem tikai viens apprecējis cittautieti. Direktors norādīja arī uz iespējām, ka šovasar kāds cienīgs skolēns varētu skolā „nopelnīt" pat līdz 800 dolariem, piedaloties izsludinātajās sacensībās, kuŗas atbalstītu K. L. Dzelzīšu, L. Slaucītāja un J. Labsvīra fondi.

Aktu ar tautasdziesmām kuplināja 2. un 3. kl. meiteņu ansamblis: S. Ābola, S. Dzirnekle, S. Lāčkāja, I. Lanka, N. Pētersone un L. Zariņa P. Zariņa klavieŗu pavadījumā.

Skolu apsveica Gaŗezera padomes priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis. Gaŗezera prezidents A. Tīdemanis pateicās līdzekļu ziedotājiem un lielāko summu savācējiem šī gada Draudzīgā aicinājumā. Ar pateicības rakstu apbalvoja K. Smukuli, L. Bērziņu, I. Cauni, K. Pīpasti, I. Kalniņu un G. Kalniņu.

Daina Albertiņa nodeva studenšu korp. Dzintra 350 dol. naudas velti. J. Tums no Ziemeļamerikas latviešu šacha apvienības nodeva kokgriezumu Gaŗezera šachistu apbalvošanai. Tajās pašās telpās vēlāk notika bērnu vecāku sapulce, bet otrā rītā pēc māc. V. Vārsberga vadītās lūgšanas sākās mācības klasēs. Mācības notiks katru dienu, arī sestdienās, 5 mācību stundas; pārējā laikā risināsies dažādas nodarbības. Vidusskolas avīzi rediģēs pēdējās klases audzēkne R. Siliņa.

V. Bokis

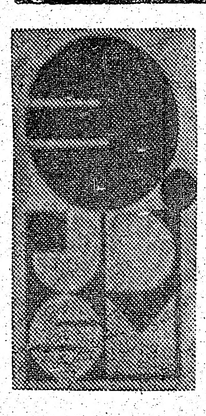

III LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU, LAIKĀ NO 1979. GADA 31. AUGUSTA — 3. SEPTEMBRIM MONTREALĀ,

IEEJAS KARŠU PASŪTINĀJUMA ZĪME

1.	SVĒTKU APVIENOTAIS DIEVKALPOJUMS 31. augustā, plkst. 20.00, QE		KOLEKTE	
2.	SVĒTKU SKATES, visu svētku laiku		PRET ZIEDOJUMIEM	
3.	DZIESMU SPĒLE — VAROŅDARBI 1. septembrī, plkst. 14.00, Place des Arts. Bērniem un dalībn.	I v. II v.	$ 8 ..... $ ..... $ 6 ..... $ ..... $ 4 ..... $	
4.	SVĒTKU KONCERTS 1. septembrī, plkst. 17.00 Place des Arts. Bērniem un dalībn.	I v. II v.	$ 6 ..... $ ..... $ 5 ..... $ ..... $ 4 ..... $	
5.	SADRAUDZĪBAS VAKARS 1. septembrī, plkst. 20.30. Vakariņas QE. Programmas izpildītājiem		$ 7 ..... $ ..... $15 ..... $ ..... brīvs .... —	
6.	JAUNDARBU KONCERTS 2. septembrī, plkst. 13.30, Place des Arts. Bērniem un dalībn.	I v. II v.	$ 6 ..... $ ..... $ 5 ..... $ ..... $ 4 ..... $	
7.	TAUTAS DEJU UZVEDUMS 2. septembrī, plkst. 17.00, M. Richard arēnā. Bērniem, dalībn.	I v. II v.	$ 6 ..... $ ..... $ 5 ..... $ ..... $ 4 ..... $	
8.	SVĒTKU BALLE. Spēlēs Runči. 2. septembrī, plkst. 20.30, QE. Vakariņas		$ 7 ..... $ ..... $16 ..... $	
9.	ALJA UN LNJAK BROKASTIS 3. septembrī, plkst. 8.00, QE		$ 6 ..... $	
10.	RAKSTNIEKU UN MŪZIĶU RĪTS 3. septembrī, plkst. 9.00, QE Bērniem, svētku programmas izpild.		$ 5 ..... $ ..... $ 2 ..... $	
	Pavisam kopā:		$ ..... $	

Visas cenas Kanadas dolaros. Bērniem un svētku dalībniekiem pazeminātās cenas tikai iepriekšpārdošanā! Svētku laikā pie kasēm pilnas cenas. Čeki rakstāmi uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda un nosūtāmi — 3. Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku rīcības komitejai, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Que., Canada, H9X 2R2.

Pasūtinātāja vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Ko mācis 2x2 . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

galvenais darbs būs nometnes avīzes sastādīšana un izdošana. Projekta dalībnieki pētīs arī mūsu laikrakstus un žurnālus, piesavinoties arī nepieciešamās tehniskās zināšanas. Projekta vadītājs cer iegūt arī statistiku, cik jaunieši lasa latviešu laikrakstus un žurnālus. Laimonis Zandbergs ir žurnāla Jaunā Gaita ilggadējs redaktors, kādu laiku bijis arī LNJAK priekšsēdis. Par lektoriem avīzes projektā vēl piedalīsies dzejnieks Gunārs Irbe no Zviedrijas un rakstnieks Juris Mazutis no Otavas; viņš strādā arī pie raidītāja CBC.

Latviskās audzināšanas ievirzi 1980-tos gados vadīs Toronto universitātes psiholoģe un paidagoģe Dr. Solveiga Miezīte. Viņa šo projektu izplānojusi pēc savām profesionālām interesēm. Ievirzes mērķis analizēt latviskās identitātes veidošanos otrās un trešās paaudzes jaunatnē. Temati, kuŗus apskatīs tuvāk šajā ievirzē, ir divvalodniecības priekšrocības, valodas mācīšana un problēmas latviešu skolās un nometnēs, jaunatnes pasākumu sekmes un neveiksmes latviešu jauniešu piesaistīšanai trimdas latviešu sabiedrībai, kā arī latviešu ģimenes problēmas nākošajā dekadā. Ievirzes dalībnieki un lektori kopīgi piestrādās pie „latviskās dvēseles" aprakstīšanas, kas pievelk jauniešus pie latviskuma un tos sajūsmina un kas mūsu trimdas sabiedrībā ir negātīvs. Ievirzē kā lektori vēl piedalīsies Dr. Maruta Lietiņa - Reja, kas ir vācu valodas profesore un ALA referente latviešu valodas mācīšanai valodas nepratējiem, mācītājs Juris Cālītis, 2 x 2 iniciātors Brunis Rubess, Tērvetes nometnes vadītājs Jānis Mateus un Dr. Vaira Freiberga. Šī ievirze būs sevišķi vērtīga jaunatnes organizāciju darbiniekiem, jauniem skolotājiem un nometņu vadītājiem.

Katrai 2 x 2 nometnei bijis kādas Latvijas pilsētas vai novada vārds: Jelgava, Sigulda, Cēsis, Kuldīga u. c. Šogad nometne sauksies — Rīga, kas atgādinās nometnes takas ar Rīgas ielu nosaukumiem un celtnes pazīstamo Rīgas namu vārdos. Arī nometnes laukumiem būs Rīgas laukumu un parku nosaukumi. Upīte, kas tek pie nometnes, pārvērtīsies nometnes laikā par „Daugavu".

Nometne gaida dalībniekus, vecumā no 18 līdz 30 gadiem. Tuvāka informācija: Vaira Freiberga, 444 Ave., Grenfell, Ville Mont-Royal, Quebec, H3R 1G5 vai: Sandra Klepere, 28 Westholme Ave., Toronto, Ont.

Ilze Valdmane

Izīrējamas

2 nemēbelētas istabas, virtuve un vannas istaba otrā stāvā, Coxwell - Gerrard rajonā.

Tel. 463-0338.

Priekšzīmiga skautu un gaidu nometne

„Uguns vieno, uguns silda Varavīksnes nometnē," sauca skauti un gaidas savā pēdējā nometnes ugunskurā 6. jūl. vakarā Tālavā. Visu nedēļu nometnē ritēja spraigas nodarbības, kuŗās skauti un gaidas vingrinājās dažādās skautu mākās, kas tiem noderēs turpmākā dzīvē.

Notika arī guntiņu solījums, kuŗā Gaujas 14. gaidu vienības guntiņas — Tīna Avika, Velta Ozola un Anita Robežniece — solījās augt labas un paklausīgas. Solījumu pieņēma vadītāja Inta Luksa un Silvija Ozola. Skautiem un dižskautiem 6. jūlijs bija sevišķi smaga diena, kad tiem bija jāveic šķēršļu gājiens, kuŗā pārbaudīja dažādas skautu mākas un veiklības, piem. uzkāpt augstā kokā, neizlejot krūzīti ūdens, to turot rokā. Tāpat bija jāzina pirmā palīdzība slīkšanas gadjumā un citas tamlīdzīgas izdarības.

Gaidām un skautiem savukārt bija šķēršļu gājiens, kuŗā pārbaudīja to zināšanas meža mākās, kā: pareiza uguns kurināšana, plostu būvēšana, topografija u.c. Gatavoja arī piemiņlietas šīs vasaras AISGO nometnei ASV. Līdztekus notika arī ilgstošas sacensības kopu un saimju starpā. Uzvarētāji saņēma atzinības rakstus.

Mazskautiem tīrībā un kārtībā 1.v. ieguva Tērvetes 19. pulc. Bērzu saime, 2.v. Aiviekstes 39. pulc. Oši un 3.v. Rīgas 72. pulc. Pīlādži. Nometnes iekārtā mazskautiem 1.v. ieguva Aiviekstes pulc. Oši, 2.v. Rīgas Pīlādži un 3.v. Tērvetes Bērzu saime. Šķēršļu gājienā 1.v. Rīgas Pīlādžu saime 2.v. Aiviekstes Oši un 3.v. Tērvetes Bērzi. Skautiem tīrībā un kārtībā 1.v. ieguva Aiviekstes pulc Ērgļu kops, 2.v. Tērvetes Bebri un 3.v. Rīgas pulc. Vilku kops. Nometnes iekārtā 1.v. Aiviekstes Ērgļu kops, 2.v. Tērvetes Bebri un 3.v. Jelgavas 5. pulc. Sesku kops.

Dižskautu nozarē tīrībā un kārtībā, kā arī nometnes iekārtā 1.v. Rīgas pulc. Jersikas saime. Guntiņās tīrībā un kārtībā 1.v. Gaujas pulc. Mēnestiņa kuriņš, 2.v. Gaujas Saulītes kuriņš un 3.v. Gaujas Auseklīša kuriņš. Zīmēšanā labākais bija Gaujas Auseklīša kuriņš, 2.v. Saulītes un 3.v. Mēnestiņa kuriņš.

Gaidām tīrībā un kārtībā 1.v. Gaujas Dzērvju kopa otrā telts un 2.v. Dzērvju pirmā telts.

Pēdējo nometnes ugunskuru iededza Lgp vad. M. Vilka. Dziesmas mijās ar īsiem priekšnesumiem, no kuŗiem izcēlās Gaujas gaidas, apdziedot notikumus nometnē, tāpat stāsts par Latvijas karogu. 7. jūl. pēcpusdienā nometņotāji pulcējās pēdējai karogu nolaišanai nometnē. Jgp. vad. Inta Kalniņa pateicās Tālavas pārvaldei par nometnes vietas lietošanu un lielo sirsnību, ko tālavieši parādīja šai nometnei. Tālavas administrātors Ž. Esenbergs savukārt pateicās nometņotājiem par priekšzīmīgo kārtību un disciplīnu, ko tas bija novērojis, apstaigājot nometni.

Sevišķu pateicību izteica arī nometņu saimniekiem vad. J. Līvītim un A. Ozoliņai par labo uzturu nometnē. Jgp. Inta Kalniņa pasniedza vad. J. Līvītim gaidu draudzības zīmi un vad. A. Ozoliņa saņēma no skautu jendas gāzes laternu sanitārās telts vajadzībām.

Lēnām no mastiem noslīdēja nometnes karogi, braši meža klusumā izskanēja Svēts mantojums, un nometņotāji devās mājup, ieguvuši ne tikai saules iedegumu, bet arī bagātīgu pieredzi meža mākās.

Uz nometnes slēgšanu, tālavietes A. Plēsumas aicināti, bija ieradušies arī vietējā kanadiešu laikraksta The Alliston Herald reportieŗi, kuŗi intervēja skautu informācijas nozares vadītāju Edmundu Ozolu, apsolot savā laikrakstā rakstus un uzņēmumus.

E.O.

Koncerts . . .

(Turpinājums no 6. lp.)

ļā bija atzinīgāka, par to liecināja aplausi kā pēc jau piemīnētajām dziesmām, tā arī pēc P. Galiņa diriģētās J. Vītola Gaismas pils. Likās, ka arī šinī koncerta daļā klausītāji būtu bijuši pateicīgi par dažu dziesmu atkārtojumiem. Atkārtoja vienīgi daļu no koncerta pašas pēdējās dziesmas — A. Jurjāna Tēvijai, kā jau tas nācies gandrīz vienmēr darīt iepriekšējos dziesmu svētkos. Kantāti diriģēja A. Jansons, solo dziedāja Zviedrijas karaliskās operas soliste mecosoprāns Ileāna Pētersone. Pavadītājas bija Anita Rundāne (ērģeles) un Daira Cilne (klavieres), gluži teicami aizstājot cittautiešu orķestri, ko parasti svētkos aicina, bet ar ko ne vienmēr sasniegti gaidītie rezultāti ierobežoto mēģinājumu dēļ.

Koncertam beidzoties, apmēram 2000 lielais klausītāju pulks piecēlies aplaudēja diriģentiem un koristiem, līdz pēdējais no viņiem, sekojot karogiem, bija atstājis skatuvi un izgājis cauri zālei. 8. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku kora dziesmas bija izskanējušas. Vēl brīdi koncerta zāles tuvumā Sanfrancisko līča vēji šūpoja Kalifornijas saulē tikušos draugu čalas. Tad latviešu valoda apklusa arī tur, un mēs atkal izklīdām visos vējos. Apmēram puse no dziedātājiem un klausītājiem vēl tikās svētku ballēs, bet tur mūsu valodu slāpēja svešās zemes mūzikas skaņas. Ir jācer tomēr, ka nenoslāpētu visi mājās aizvedīs mudinājumu strādāt, lai nākošie dziesmu svētki būtu vēl labāki un skaistāki un lai tie pulcinātu mūs kopā vēl lielākā skaitā, spītējos visiem ļauniem un naidīgiem vējiem. K. K.

Vai Toronto . . .

(Turpinājums no 11. lp.)

ķedoniešu pārstāvis izteicies par Karavānas organizēšanu „citādā veidā", neapmierinoties arī ar ieejas grāmatiņu (pasu) pārdošanas veidu.

Laikraksts The Toronto Star 4. jūlijā rakstīja, ka Karavāna ir briesmās, norādot, ka Karavāna pārorganizējama.

L. Korsars, kas ir Karavānas ierosinātājs un vadītājs, izteicies, ka Karavāna nesaņemot nekādus pabalstus. Pagājušā gada atlikums bijis 30.000 dol., kas ieguldīti šāgada Karavānas rīkošanā.

Latvieši jau otro gadu Karavānā nepiedalījās ar savu Rīgas paviljonu. —ls—

NĀKOŠIE DZIESMU SVĒTKI PORTLANDĒ

Dziesmu svētku padomes sēdē, kas notika vēlā vakara stundā 4. jūlijā, par dziesmu svētku padomes priekšsēdi ievēlēja Justu Karlsonu (Sanfrancisko). Devītos rietumu krasta latviešu dziesmu svētkus nolēma rīkot Portladē, Oregonā, 1982. gadā. K. K.

HAMILTONA

Gadskārtējais DV Hamiltonas nodaļas izbraukums zaļumos uz P. Pabērza vasaras mītni Mount Foresta tuvumā sestdien, 18. augustā, pl. 15.00. Jāņem līdz groziņi un peldkostīmi, bet var arī iztikt bez tiem. Ietoicams ņemt līdz arī mūzikas instrumentus. Iespējams, ka būs arī volejbumba un tīkls. Komandas sastādīs uz vietas. J. G.

NĀKOŠĀ AABS KONFERENCE VAŠINGTONĀ

AABS organizētā Baltijas studiju 7. konference notiks nākamgad Džordžtauna (Georgetown) universitātē Vašingtonā no 5. līdz 8. jūnijam. Sesijas paredzētas archaioloģijā, mākslā, bibliografijā, audzināšanā, vēsturē, valodniecībā, literatūrā, mītoloģijā un folklorā, psiholoģijā sabiedriskajās un politiskajās zinātnēs. Paredzētas arī 4 īpašas sesijas: par Hitlera—Staļina varas laiku no 1940. līdz 1953. g., reliģisko dzīvi Baltijas zemēs, akadēmiskajām organizācijām, graduēto studijām u.c. Referāti līdz š.g. 1. oktobrim jāpiesaka programmas vadītājam prof. Dr. J. Sileniekam (Dep. of Modern Languages un Literature, Carnegie — Mellon University, Pittsburgh, Pa. 15213. USA. L-za

Sākot ar 1979. gada 1. jūliju ievestas dažas pārmaiņas Bezdarba Apdrošināšanā.

Ja jūs strādājāt mazāk nekā 20 nedēļas pagājušajā gadā, šīs pārmaiņas varētu attiekties uz jums.

1978. gada decembrī Parlaments ieveda pārmaiņas Bezdarba Apdrošināšanas Programmā. Sākot ar 1. jūliju tas nozīmē, ka dažiem būs jāstrādā ilgāk, lai iegūtu tiesības uz Bezdarba Apdrošināšanas pabalstu.

Vai jūs strādājāt 20 nedēļas jeb vairāk pagājušajā gadā?

Ja tas tā, šis ziņojums neattiecas uz jums. 20 darba nedēļas jums dod tiesības saņemt jūsu kārtējo Bezdarba Apdrošināšanas pabalstu, jūsu Bezdarba Apdrošināšanas slimību un dzemdību pabalstus, un vienkārtējo pabalstu, sasniedzot 65 gadu vecumu.

Vai šis ir jūsu pirmais darbs, jeb vai jūs esat atgriezies darbā pēc pārtraukuma?

Vispār, ja jūs strādājat savā pirmā darbā, jeb ja jūs esat atgriezies darbā pēc vairāk nekā gada pārtraukuma, jums būs jāstrādā 20 nedēļas, pirms jums būs tiesības uz Bezdarba Apdrošināšanas pabalstu. Šim noteikumam ir daži izņēmumi, kas atkarājas no tā, ko darījāt šai periodā.

Vai jūs saņēmāt Bezdarba Apdrošināšanas pabalstu pagājušā gadā?

Ja saņēmāt Bezdarba Apdrošināšanas pabalstu pagājušajā gadā, daži jauni noteikumi varētu attiekties uz jums. (izņemot, ja bezdarbnieku skaits jūsu apgabalā pārsniedz 11,5%) Neskatoties uz to, cik nedēļas jūs seņēmāt Bezdarba Apdrošināšanas pabalstu, jums nebūs jāstrādā ilgāk nekā 20 nedēļas, lai iegūtu tiesības uz Bezdarba Apdrošināšanas pabalstu.

KANADAS BEZDARBA APDROŠINĀŠANAS PROGRAMMA.

Mēs sastrādājam ar tiem, kas grib strādāt.

Employment and Immigration Canada
Honourable Ron Atkey Minister

Emploi et Immigration Canada
L'honorable Ron Atkey Ministre

Canada

5. Baltijas studiju . . .

(Turpinājums no 5. lp.)

tīja Zviedrijas akadēmijas pārstāvis un rakstnieks Zigfrīds Sēstrands. Atgādinot, ka zviedru akadēmija ik gadus piešķir Nobela prēmijas literātūrā, Sēstrands atgādināja, ka Zviedrija jau kopš vairākiem gadiem izcilu vērību sākusi pievērst mazākumtautību kultūrai. 1978. gada Nobela prēmija literātūrā, piemēram, piešķirta, amerikāņu autoram Singeram, kas raksta žīdu valodā. Ar lielu uzmanību akadēmija pašlaik seko arī kataloņu, flāmu un baltiešu kultūrām.

No baltiešu vidus atklāšanās aktā bija 3 runātāji, to skaitā Toronto universitātes profesore Solveiga Miezīte, kas izsekoja latviešu jaunatnes latviskās identitātes saglabāšanas problēmām, izvērtējot, cik tālu šo nozīmīgo faktoru spēj ietekmēt ģimene, apkārtējā vide un sabiedrība. Interesants bija arī Minsteres universitātes prof. Frīdricha Šolta referāts par rakstnieku Kārli Skalbi, sakarā ar viņa 100. dzimšanas dienu. Referents sīki iztirzāja Skalbes darbus un viņa dzīves gaitu, kas beidzās smagā slimībā rakstnieka otrreizējā Zviedrijas trimdā 1945. gadā Stokholmā. Prof. Šolts Skalbi apzīmēja par Eiropas mēroga dzejnieku, literātu, kas, būdams savas tautas patriots, ir bijis arī Eiropas modernās literātūras cēlēju vidū.

Konferences turpinājums risinājās Heselbijas pilī, ap 15 km no Stokholmas centra. Konferencē pavisam piedalījās 200 dalībnieku no 15 zemēm, to skaitā arī no Igaunijas. Konferences rīkotāji paskaidroja, ka piedalīties aicināti arī zinātnieki no Latvijas un Lietuvas, taču viņi nebija ieradušies. Toties bija plaši pārstāvēti latviešu, lietuviešu un igauņu zinātnieki gandrīz no visām rietumu zemēm, īpaši no ASV, Kanadas un Rietumeiropas, arī no Austrālijas. Dalībnieku vidū bija arī Haifas universitātes prof. Aba Straža, kas referēja par ebrējiem. Konferencē piedalījās arī pazīstamais mūzikologs Joachims Brauns, kas ilgus gadus darbojās Latvijas konservātorijā, bet tagad strādā Jeruzalemes universitātē.

Vēstures nozarē runāja amerikāņu profesors Dēvids Krauss no Vašingtonas, apskatot ASV diplomātisko novērotāju ziņojumus no Baltijas valstīm, šīm nācijām tik liktenīgajos 1939. un 1940. gadu mēnešos. Referents īpaši pieskārās baltvāciešu izceļošanai uz Vāciju pēc tam, kad Igaunija un Latvija 1939. gada beigās bija spiestas parakstīt tā saucamo savstarpējās palīdzības līgumu ar Maskavu, ierādot bazes padomju armijai savā territorijā. ASV sūtņa Rīgā Vailija un sūtniecības padomnieka Takera ziņojumos skaidri atspoguļojas mūsu tautas nemiers un bažas par notikumu gaitu.

Dr. Ulža Ģērmaņa temats saistījās ar Latvijas satversmes sapulces sasaukšanas mēģinājumu 1917. gadā. Vidzemes zemes padomē par šādu vēlēšanu ceļā radāmu Latvijas satversmes sapulci ar visu spēku esot iestājušies pat latviešu boļševiki. Taču 1917. gada decembrī viņi no šī sava agrākā nodoma pēkšņi novērsušies, un sāka šo plānu nikni apkarot. Iemesls bijis meklējams Viskrievijas satversmes sapulces vēlēšanās, kur pret boļševikiem nodeva 75 proc. balsu. Lai tas neatkārtotos arī Latvijā, par kādām satversmes vēlēšanām mūsu zemē pēc tam nedrīkstēja būt vairs ne runas. Tas ir Latvijas vēstures epizods, ko mūsdienu Latvijas kompartija pilnīgi noklusē. Interesants bija arī prof. Andra Trapāna referāts par lielo tirīšanu un latviešu kompartijas praktisko iznīcināšanu Pad. savienībā 1937. gadā. Pēc pašu padomju datiem 1938. gada beigās „Latvijas kompartijā" Pad. savienībā vairs skaitījās tikai 200 locekļu, mazs,iebiedēts bariņš. Izmantojot Pad. savienības tautas skaitīšanas materiālus, prof. Trapāns pierādīja arī Pad. savienībā dzīvojošo latviešu milzīgos zaudējumus tīrīšanu laikā, kas pārsniedza 30.000 personu.

Konferences trešajā dienā par padomju 1978. gada konstitūciju runāja Zalcburgas universitātes profesors Uibopū un Ķelnes universitātes prof. Boriss Meisners, kas savā nozarē jau guvis pasaules mēroga vārdu. Prof. Meisners arī plaši pazīstams ar saviem agrākajiem darbiem par Baltijas valstu nelikumīgo iekļaušanu Pad. savienībā, īpaši ar grāmatu — Baltijas valstis un starptautiskās tiesības.

Abi zinātnieki konstatēja, ka kā jaunā Pad. savienības, tā atsevišķo „republiku" konstitūcijas ir tikai fasādes, aiz kurām slēpjas patiesās varas turētāji. Arī pēc jaunās konstitūcijas komūnistiskās partijas noteikšana paliek spēkā, un galvenās varas groži politbiroja rokās. Meisners tālāk piebilda, ka padomju vadītāji nav uzdrošinājušies jauno konstitūciju nodot tautas nobalsošanai, uzskatot šādu soli par pārāk riskantu. Pēc Meisnera domām, visai zīmīgs fakts ir tas, ka 1978. gada padomju pamatlikumā atstāts pants par atsevišķo „republiku" tiesībām izstāties no savienības: Brežņevs nav uzdrīkstējies grozīt šo Ļeņina tezi. Šī teze, protams, pašlaik ir tikai fikcija, tāpat kā fikcija un vēstures viltojums ir Baltijas valstu iekļaušanas „brīvprātīgais" raksturs. Taču tālākajā notikumu gaitā arī šim konstitūcijas pantam var būt sava nozīme. Šai sakarībā prof. Meisners atgādināja Dacharovu, kas vairākkārt iestājies par nekrievu republiku tiesībām uz savu neatkarību. Meisnera secinājums no teiktā bija tāds, ka nacionālā pretestība Pad. savienībā kļuvusi stiprāka.

Līdzīgi secinājumi bija arī igauņu politologam Dr. Jānam Pennaram. Viņš atgādināja Brežņeva 1972. g. teiktos vārdus, ka tautību problēma Pad. savienībā esot atrisināta pilnīgi, galīgi un uz visiem laikiem. Taču par spīti šiem Brežņeva vārdiem, nacionālās problēmas Pad. savienībā turpina eksistēt. To pierāda kaut vai nule sāktā kampaņa par krievu valodas pastiprinātu mācīšanu nekrievu skolās. Tālāk Dr. Pennars pieskārās nacionālo problēmu stāvoklim atsevišķās padomju nekrievu „republikās", uzsverot, ka Centrālāzijas republiku iedzīvotāju skaits pieaug proporcionāli daudz straujāk nekā pārējā padomijā. Rietumu republikas ir nemierīgas, bet Kaukazā nācijas pašpaļāvīgas. Lai arī Brežņevs savā mūža pēdējos gados vēlētos visu redzēt rožainā krāsā, taču viņš bijis spiests piekrist Pad. savienības federālajai struktūrai arī jaunajā konstitūcijā. Nacionālais jautājums Pad. savienībā turpina eksistēt un joprojām ir arī potenciāli eksplozīvs, — bija Dr. Pennara secinājums.

A. L.

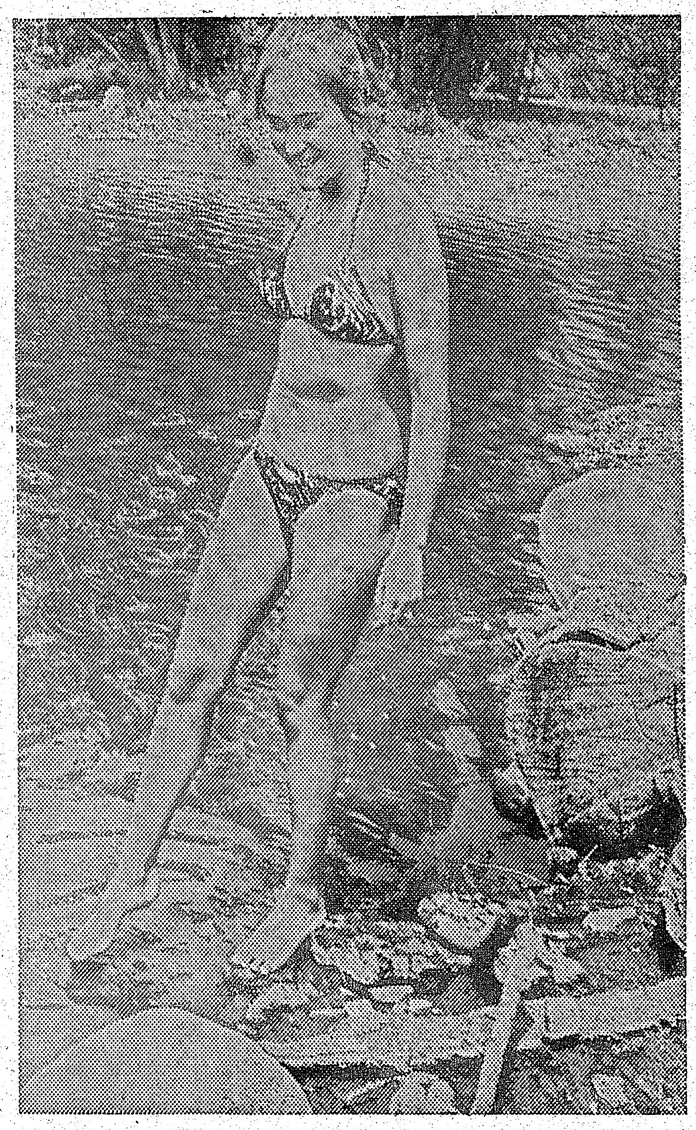

„Vai ūdens silts?" Foto: Aleksandrs Kalniņš

Sporta darbinieku sanāksme Gotlandē

Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē priekšsēdis Teodors Aldzeris bija sasaucis sporta darbinieku sanāksmi Visbijā, Gotlandē, lai pārrunātu jautājumus, kas skar latviešu sporta dzīves problēmas Eiropā un vispār visā brīvajā pasaulē. Sanāksmi vadīja T. Aldzeris, bet protokolēja Ž. Zentiņš no Kanadas. Apspriedē piedalījās no Zviedrijas V. Freivalds, J. Reneslācis, N. Reneslācis, N. Millers, N. Zirnis, A. Laucis un P. Šnore; no Vācijas — A. Gaujeris, I. Balodis, E. Koņeckis; no Anglijas A. Freimanis; no ASV V. Baumanis, A. Vanags un T. Aldzeris, Ž. Zentiņš no Kanadas.

T. Aldzeris pastāstīja par latviešu sporta dzīvi brīvajā pasaulē, atzīmējot, ka tā rit labi ASV, Kanadā un Austrālijā. Sporta padome tomēr ir nemierā, ka Austrālijas vadība atļauj latviešu vienībās piedalīties cittautiešiem, kuriem nav radnieciskas saites ar latviešiem. Grūtāk klājas Eiropai, kur nav organizētas sporta vadības. Sporta padome uzņēmusi kontaktu ar Angliju, Zviedriju un Vāciju, lai šīs zemes atkal iekļautu vienotā latviešu sporta saimē un palīdzētu aktivizēt latviskā sporta atdzimšanu šajās zemēs.

V. Baumanis uzsvēra, ka Zviedrijā organizētas sporta dzīves sairšanai pamatā tas apstāklis, ka tur nav bijusi vienota sporta vadība, bet katra sporta nozare darbojusies neatkarīgi. Ir jārada koncentrēta sporta vadība, kas rūpētos par visiem sporta veidiem.

Kopējās pārrunas ļāva izprast atsevišķo valstu problēmas. Pieņēma V. Baumaņa priekšlikumu no klātesošiem nodibināt komiteju, kas noorganizētu Eiropas latviešu sporta vadību latviešu sporta dzīves sekmēšanai atsevišķās valstīs un rūpētos arī par latviešu izlašu vienību sastādīšanu. Tās tad piedalītos Eiropas internacionālā sporta forumā kā latvieši. Komitejā izraudzīja A. Freimani no Anglijas, N. Zirni no Zviedrijas un I. Balodi no Vācijas.

Ž. Zentiņš

Makšķernieku sacensības

DV Toronto nodaļas rīkotās makšķernieku sacensības Simko ezerā 8. jūlijā pulcēja 18 dalībnieku. Sacensības vadīja V. Īvāns un E. Svīte. DV KV sporta vadītājs J. Treijs pēc īsa apsveikuma pasniedza balvas sekmīgākiem makšķerniekiem. DV Toronto nodaļas ceļojošo balvu uz vienu gadu iemantiņš, ar 195 punktiem V. Īvāguva nodaļas biedrs Pauls Grāna dāvāto balvu saņēma Rūdis Siliņš (Kesvika) ar 210 punktiem. Tālākās vietās ierindojās V. Īvāns (115 p.), E. Svīte (60), V. Dēvis (40), bet jauniešu klasē Harijs Skuja (15) un Mārtiņš Skuja (13), abi no DV Kesvikas nodaļas. Dāmu klasē Kristīne Dēvisa iegūva pirmo vietu ar 15 punktiem. Lielākās līdakas bija no 6 — 8 mārciņām, bet „bēsi" no 1 — 9 mārciņām.

J. T.

Izdevīgs laiks pasūtināt vai atjaunot

spalvu un dūnu pēļus, segas un spilvenus.

Zvanīt 787-9021.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Reinvestment Insurance & Real Estate Ltd.
1688A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0286 759-2771

Arnolds Bērziņš
Bernins Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2180 Dundas St. West, Toronto
533-6533

Andrejs Šteinbachs
6306 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu mabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Palieciet manā mīlestībā

Kā Tēvs mani ir mīlējis, tā es jūs esmu mīlējis. Palieciet manā mīlestībā.
Jāņa ev. 15, 9.

Svētais un mūžīgais Dievs, Tu, kas esi sūtījis pasaulē savu vienpiedzimušo Dēlu, lai Viņš kļūtu mūsu Pestītājs, paklausi, kad lūdzamies!

Liec mums atskārst, cik liela ir tā mīlestība, ko mūsu Kungs un Pestītājs mums parādījis, un dodi mums spēku palikt šajā mīlestībā, sekot tās aicinājumam un darīt, ko mēs vāji cilvēki varam un spējam darīt! Dodi, lai šī mīlestība vairotos pasaulē un cilvēku sirdīs.

Kungs, šai brīdī mēs jūtam un zinām, ka neesam bijuši šīs mīlestības cienīgi. Mēs jūtam — daudzreiz esam noziegušies pret mūsu Kungu un Pestītāju. Mēs jūtam — tumsa ir bijusi mūsu sirds un caur nakti ir gājis mūsu ceļš. Ne vienmēr esam mācējuši ļauno uzvarēt ar labu.

Mēs esam gribējuši, lai mūs mīl, bet paši neesam spējuši mīlēt tā, kā mūsu Pestītājs mūs aicinājis to darīt. Mēs esam gribējuši, lai visi mums dara labu, bet paši esam maz spējuši darīt labu citiem cilvēkiem. Mēs esam meklējuši prieku, bet bieži vien esam citus sāpinājuši . . .

Dievs, Pestītāja krusta gaismā mēs redzam savas vainas, grēkus, maldus, savu nespēku un vājumu.

Piedodi mums, ak Dievs. Ne mūsu dēļ, bet Tā dēļ, kas ir mūsu vienīgā un pēdējā cerība, piedodi mums mūsu Pestītāja rūgtās ciešanas un nāves dēļ, un dodi, lai Viņš būtu izpircis arī mūsu grēkus un pārkāpumus.

Kungs, mums nav savas taisnības. Mūsu taisnība ir mūsu krustā sistais Pestītājs.

Dodi, ka ar Viņu pie krusta mirst mūsu grēks un ar Viņu mūsos ceļas augšā jaunais cilvēks, kas Lieldienu rītā gaismu glabā savā dvēselē.

Arnolds Lūsis

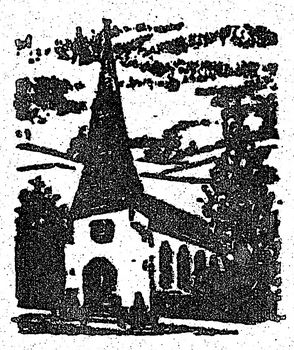

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide jūlijā un augustā nebūs draudzes kancelejā noteiktās stundās, bet sastopams pēc iepriekšējas sazināšanās pa tālruni: mājās 766-5525 vai Saulainē, 1(705) 424-1118.

22. jūlijā pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā. Saulainē pl. 10.30 dievkalpojums.

29. jūlijā pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā. Saulainē pl. 10.30 dievkalpojums.

5. augustā dievkalpojums nenotiks.

5. augustā Bērnu svētku dievkalpojums Saulainē pl. 10.

12. augustā dievkalpojums dievnamā pl. 10. Dievkalpojums Saulainē pl. 10.30.

19. augustā dievkalpojums dievnamā pl. 10. Dievkalpojums Saulainē sakarā ar Ticības celsmes dienām pl. 19.30.

26. augustā pl. 10 dievkalpojums dievnamā.

2. septembrī sakarā ar Jaunatnes dziesmu svētkiem Montrealā dievkalpojums nenotiks.

6. septembrī, ceturtdienas vakarā, dievkalpojums 19.30.

9. septembrī pl. 11 Kapu svētku dievkalpojums Jorkas kapsētā.

16. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

23. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

30. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

7. oktobrī pl. 11 Kopbaznīcas svētdienas dievkalpojums. Programma. Aicināti arī citu draudžu locekļi.

14. oktobrī pl. 11 Pļaujas svētku dievkalpojums. Pēc tam draudzes pēcpusdiena ar loteriju. Dievkalpojumā un sarīkojumā atzīmēs draudzes dāmu komitejas 30 gadu darbību.

21. oktobrī pl. 11 jaunatnes svētdienas dievkalpojums.

28. oktobrī pl. 11 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālītis vasaras mēnešos neatradīsies kancelejā noteiktās stundās, bet būs sasniedzams mājās, tālrunis 482-5743 vai Sidrabenē, 1(416) 335-2030.

22. jūlijā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu dievnamā. Pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

29. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Bērnu svētki.

5. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

12. augustā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā. Pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

19. augustā dievkalpojuma baznīcā nebūs. Sidrabenē pl. 10 dievkalpojums. Bērnu nometnes slēgšana.

No 19. — 25. augustam Ticības celsmes stunda Saulainē.

26. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

29. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

Dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11, izņemot, 5. augustu un 2. septembri, kad garās nedēļas nogales dēļ dievkalpojumi atcelti.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica rumas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

22. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

29. jūlijā dievkalp. nebūs.

5. augustā pl. 10 dievkalpojums.

12. augustā pl. 10 dievkalpojums.

19. augustā pl. 10 Kapu svētki Woodland kapsētā, dziesmu lapiņas.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

MONTREALĀ

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

22. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Pl. 19 dievkalpojums Montrealā baznīcā.

28. jūlijā Tērvetē 15 gadu darbības atceres svētbrīdis.

29. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.

4. augustā pl. 20 nometnes slēgšanas dievkalpojums Tērvetē.

5. augustā pl. 13.30 dievkalpojums.

12. augustā pl. 11 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums Ezerkalnos.

19. augustā pl. 13.30 dievkalpojums.

26. augustā dievkalpojuma nebūs.

31. augustā pl. 20 Jaunatnes dziesmu svētku dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. — Mūzikāli priekšnesumi.

2. septembrī dievkalpojuma nebūs.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

22. jūlijā pl. 11 Kapu svētki Beechwood kapsētā, 24. sekcijā. Lietainā laikā pl. 19.30 baznīcā. Dziesmu lapiņas.

29. jūlijā Kapu svētku dievkalpojums Soo draudzē.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 28 gadu gājumā
Katru svētdienas rītu no pulkst. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
69 Stevenson Rd., Raxdale, Ont., tālrunis 749-6632

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
168 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta.
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, katru svētdienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarā
Radio FM CBN 107.7
24 stundas Tel. 299-3126.

Arī lūgt jāmācās

Gadījās, ka Viņš kādā vietā lūdza Dievu; kad Viņš bija beidzis lūgt, tad kāds no Viņa mācekļiem sacīja uz Viņu: „Kungs, māci mums Dievu lūgt, itin kā arī Jānis ir mācījis savus mācekļus."
Lūkas ev. 11, 1

Lai dzīvē gūtu sekmes, tad ir daudz jāmācās. To tad arī dara katrs bērns vecāku vadībā un vēlāk — skolā. Vācieši šo gudribu ietvēruši sakāmvārdā: Uebung macht den Meister, kas nozīmētu, ka vingrinājumos gūstam panākumus.

Bet dzīvē arī piedzīvojam, ka vienā ziņā cilvēki bieži neseko šim principam, tas ir — dievlūgšanā. Viņi domā, ka Dievu var un prot lūgt katrs, kad vien iedomājas, bez mācīšanās.

Bet Dievs šādas viņu lūgšanas neuzklausa, jo tās patiesībā nekādas lūgšanas nav bijušas. Lūgt ir jāmācās. Lūgšanai jākļūst ne tikai dažādu vārdu virknei, bet īstai sarunai ar Dievu.

Jēzus mācekļi to apzinājās un tādēļ viņi lūdz savu Ganu: „Kungs, māci mums Dievu lūgt!"

Kā atbildi Jēzus saviem mācekļiem deva: Mūsu Tēvs debesīs . . .

Bet kopš tā laika mums lūgšanas paraugu netrūkst. Vai mēs tos izlietojam?

Ja tā darām, tad nokļūsim patiesi pie īstas lūgšanas, domās un vārdos mūsu sirds sarunāsies ar Dievu. Mēs sakām ko Dievam un Dievs ko mums atbild.

Tāpēc pavisam nopietni — mācīsimies Dievu lūgt!

Kaut lūgt es mācētu, Kad dvēsle cieš, Un jaunu spēku gūt, Kad nasta spiež (Dziesma 291, 1).

Eduards Ķerģis

Tuvojaties Dievam

Tuvojaties Dievam, tad Viņš tuvosies jums.
Jēkaba vēstule 4, 8.

Kā pasaulīgais var tvert mūžīgo? Kā mirstīgais var saturēt nemirstību? Kā miesīgais un materiālais var sataustīt mūžību?

Kamēr mēs esam šeit virs zemes, mēs esam padoti saulainām un tumšām dienām, skaistiem sapņiem un rūgtām atmodām, gaismai un tumsai.

Bet Dievs liek arī piedzīvot laimes stundas, kuŗās nojaušam, ka bez šīs pasaules ir mūžība, kur Viņš paliks pie mums viemmēr; kur saule vairs nenoriet, ziedi nenobirst un mēs redzēsim mūžīgi.

Svētīgs tas, kas pēc tā tiecas! Un nelaimīgs un nožēlojams cilvēks, kam trūkst šīs ilgas pēc mūžības!

Svētīgs tas, kam Dievs ļauj piedzīvot stundas, kad sirds jauš Viņa klātieni un gara acis skata Viņa godību jau šinī nepilnīgajā, grēkam pakļautajā pasaulē! Un nožēlojams tas cilvēks, kas nekad savā dzīvē nav to Kungu saticis!

Alberts Ozols

Gatavo pieminekļus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlāka laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

To: Latvija Amerika Publ. Ltd.
125 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4M 2E9.

RE: COMPLAINT ABOUT DELAY IN NEWSPAPER DELIVERY.

Subscribers name: .....

Address: .....

..... Postal Code .....

Latvija Amerika number ..... dated on ..... and mailed two days earlier from Toronto was delivered to my address on ..... This is ..... days after posting.

Sometimes the second class mail ha sbeen delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this dalay. I would eppreciate more rapid postal service.

Yours truly

....

(Date of complaint) (Signature)

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz

☐ vienu gadu	$30.00
☐ 6 mēnešiem	$16.00
☐ 3 mēnešiem	$ 8.50

Kr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz:

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

Man ir vēl mātes valoda,
Tā asina kā galoda,
Kā zelta upe vārdi plūst, —
Sirds tēvu zemei neatlūst.

N. Kalniņš

TLB Sestdienas skola aicina vecākus pieteikt bērnus nākošam mācības gadam. Latviešu skola Toronto pastāv jau 29 gadus. Bērnus uzņem jau no trīs gadu vecuma. Mācības skolā notiek Jesse Ketcham pamatskolas telpās, 61 Davenport Rd., Toronto katru sestdienu, sākot ar 8. septembri. Tuvākais informācijai lūdzu zvanīt 222-2854 vai 491-0560.

TLB Sestdienas skola

17. latviešu jaunatnes nometne
DIVREIZDIVI
1979. gadā no 20. līdz 30. augustam
Montrealas apkārtnē, Kanadā.

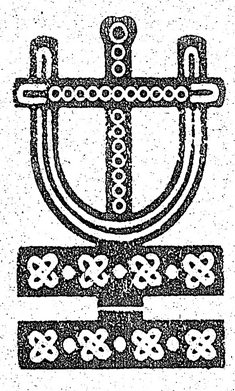

Dalībniekiem no attālākām vietām ir pieejamas Kanadas valdības stipendijas ceļa naudai uz Montrealu. Pieprasījumi un pieteikšanās līdz 15. jūlijam pie administrātorēm: Baibas Rubesas, 17 Lowther Ave., Toronto, M5R 1C5, tel. (416) 961-2401, vai Sandras Kleperes, 28 Westholme Ave., Toronto, M6P 3B8, tel. (416) 767-7435.

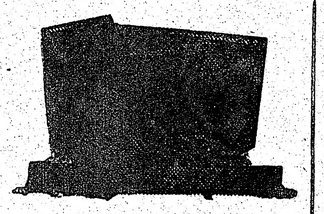

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un ekspluatācijas mets
Ģimenes uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374 | R. Bulovs 638-5478

Laikraksts
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Atbalsti Latvijas Brīvības Fondu —

un Tu būsi veicinājis brīvības atgūšanu Latvijai. LBF jākļūst par mūsu Centrālo financiālo bazi, kas savus līdzekļus sadala pēc stāvokļa vajadzības. Tuvojas Madrides konference un daudzi citi notikumi, kur jāskan arī mūsu balsij. LBF rūpējas par visu to.

Čeki rakstāmi uz Latvijas Brīvības Fonds Ltd. vārda un nosūtāmi —

Kanadā:
LNAK
P.O. Box 285, Station A
Toronto, Ont. M5W 1B2

A.S.V.
Post Office Box 16
Rockville, Maryland 20850
U.S.A.

☐ Vēlos iestāties LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDĀ. Apsolos tajā iemaksāt $ ..... (vismaz $500). Šo summu, sākot ar 1979. gadu —

☐ iemaksāšu vienā reizē;

☐ nomaksāšu pakāpeniski ..... gados, katru gadu iemaksājot $ .....

☐ novēlēšu testamentā un uzdošu Fondam testamenta parakstīšanas datumu.
Ziedojums Latvijas Brīvības Fondā ierakstāms kā novēlējums —

☐ no .....

☐ .....

☐ Nevēlos iestāties Latvijas Brīvības Fondā, bet tekošai nacionālpolitiskai darbībai pievienoju $..... ziedojumu.

Paraksts: .....

Vārds un adrese: .....

Datums: .....

Bostonas ansambļa...

(Turpinājums no 4. lp.)

Soprānos dziedāja Līga Aldiņa, Laila Saliņa; altos — Anita Kuprisa, Rūta Ruice; tenoros — Mārtiņš Aldiņš, Juris Broks; basos — Pēteris Ozols un Jānis Sils. Instrumentālisti — Lalita Saliņa un Pēteris Aldiņš (piedalījās tikai kā instrumentālisti).

Sākāk nepieskaņoties pie atsevišķu kompoziciuj un dziedājumu izvērtēšanas, jākonstatē, ka Kolibri izveidojies par respektējamu vienību, kuŗu var klausīties ar interesi. Tautas dziesmu apdare ir savdabīga un interesanta, klausītājiem patīk. Ansambļa tautiskie instrumenti skan, dziedātāju balsu tembri saskanīgi. Dziedājums ir vienkāršs, nemeklējot lētus efektus. Pa retam iespraustais humors runātā veidā neuzbāzīgs un iekļaujas kopējā sniegumā. Dziedātāju dikcija laba, tekstam var izsekot bez piepūles, balsis dzidras, vokālā varēšana teicama, kaut gan ne gluži viena kalibra.

Koncerts klausītājiem patika. Kolibri ar panākumiem var būt apmierināts.

Ž. Zentiņš

Meistarsacīkstes golfā

Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes golfā 11. un 12. augustā pl. 11 Glen Cedars laukumā. Pieteikšanās pie A. Dzilnas, 4101 Sheppard Ave. E. (No. 703), Scarborough, Ont. M1S 3H3. Tālr. (416) 293-7482, līdz 1. augustam. Kopā ar pieteikumu pieprasāmi arī motorizētie rati. Dalības maksa pieaugušiem 22, jauniešiem un pensionāriem 20 dol.

A. Dzilna

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

ARV. KLEPERS

meklē paziņas no

I un II pasaules kaŗa.

Rīgā strādājis Dzelzceļu virsvaldē par techn. zīmētāju. Vācijā bijis Blombergas nometnē.

Rakstīt:
Arv. Klepers,
2301 — 11th St. N. W.,
Apt. 901,
Washington, D.C. 20001,
U.S.A.

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduni, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4161

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu iecilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājā 742-0368. Nikolajs (Nick) Mednis

Labo visāda veida automašīnas

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks SAMS MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant),

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz 12.00.

FOAM-TECH

INSULATION CONTRACTOR

Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, kā arī treilerus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr.,
Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1980. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu skates telpas

CHEVROLET **CITATION**
CHEVELLE **OLDSMOBILE**
CAMARO **OMEGA**
CHEVETTE

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.

1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.00 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

TORONTO NODAĻAS BIROJS
1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A8
Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8
Tālr. 527-4344

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp. — 8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešdienās no pl. 7.00 — 9.00 vakarā

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksājot katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĀTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu, un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt).

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $1000 min., par 9,75% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katru noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Māra un Arvīds Tīrumi

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

Latvijas pilsētu apraksti	$11.50
Latvijas iekš. droš. nostiprināšanās vēsture	$9.50
J. Šķirmants — Dievs un cilvēks, esejas	$7.00
L. Ozolkalne — Ugunī, dienas grāmata	$12.50
A. Aizsilnieks — Dzīves šūpotnēs, atm.	$14.00
Jūl. Roze — Latvijas īrtausmā, saulrietā, atm.	$10.50
Ed. Šmugajs — No Rīgas līdz Putlosai, atm.	$7.50
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$9.00
J. Širmanis — Brīnumi un brīnumiņi, pasakas	$7.00
K. Ķezbers — Alkazars, rom.	$11,00
H. Moors — Rītdiena nek ad nenāks, rom.	$9.70
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.00
Es ticu, velt. archib. A. Lūsim	$10.50
Jānis Rainis, dzejoļu izlase	$2.50
H. Enzeliņš — Valmiera un apkārtne	$9.50
T. Budiņa-Lazdiņai—Teach Yourself Latvian	$9.00
Dr. V. Mežezers — The Herrnhuterian Pietism in the Baltic	$6.95
K. Bachmanis - Latvieši Ukrainā (1917-1919)	$10.00
A. Voitkus — Ogles pelnos, rom.	$9.00
V. Kārkliņš — Vientulības kalns, rom.	$12.00
M. Vētra — Rīga toreiz, atm.	$11.00
A. Michelsons — Klibā skrodera iela, rom.	$8.50
A. Bērziņš: Pazīstamas sejas	$8.50
A. Daugulis — Viļņu dziesma, st.	$4.50
L. Cauka — Meklējot balto ceļu, dz.	$5.00
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis III	$26.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
Omars Heijams	$13.00
Pravietis	$15.00
A. Niedra — Mana bērnība un puikas gadi	$10.00
Valmiera pulka vēsture	$18.00
J. Babre—Jēzus Nācarietis, mīl. der. II d.	$12.00
V. Hāzners Varmācības torņi, atm.	$24.00
P. J. Babris — Silent Churches	$19.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Darba laiks darbdienās no plkst. 12 — 7.30 vak., sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā. No 15. jūn. līdz 15. sept. sestdienās slēgts.
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

Dāmu un kungu

DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes.

Runā vāciski

Old Mill Tailors

7 Riverview Gardens—769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

RM

ROSAR-MORRISON

FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VALUTA JEWELLERY LTD.

● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS

Zeltkalos

ALDONAS KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Šīdien informācijas un pakalpojumus ceļojumu jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Mūsu svētki zviedru un angļu presē

Gotlandes laikraksts Gotlands Allehanda, kā jau ziņots, ievietoja ik dienas sevišķu „Latvju sleju" latviešu valodā ar sarīkojumu un notikumu aprakstiem, komentāriem un kritiku. Vispārējā laikraksta daļā ik dienas bija uzņēmumi no Dziesmu dienu galvenajiem sarīkojumiem un arī kritikas par izstādēm, koŗu un dziedātāju ansambļu koncertiem. Ziņojumus un rakstus par svētkiem bija ievietojuši arī abi pārējie Gotlandes laikraksti.

Plašu reklāmu mūsu svētkiem sagādāja Pad. savienība, atņemdama iebraukšanas vīzas pēdējā brīdī 170 latviešiem, kas dzīvo Austrālijā, kā arī citiem no citām zemēm, kopskaitā, pēc Gotlandes laikrakstu informācijas, apm. 350. Pārtrauktas pat telefoniskās sazināšanās iespējas ar dzimteni. Vīzas tomēr nepaspēja atsaukt tiem latviešiem, kas devās dzimtenes apmeklējumā pirms svētkiem.

Īsu ziņu par Dziesmu dienām bija ievietojis arī angļu laikraksts The Daily Telegraph 20. jūnija izdevumā, rakstot: „Latviešu bēgļi, kas bēga no otrreizējās savas zemes krievu okupācijas 1944. gadā, atklāja vakar Visbijā, Gotlandes salas galvaspilsētā, savus dziesmu un deju svētkus. Šiem svētkiem vairākkārt uzbruka krievu prese kā pretpadomju."

L.

Aglonas Dievmātes svētki

Londonā (Ont.) tie šogad notiks 11. un 12. augustā. Sestdien, 11. augustā, pl. 18 svinīgs vakara dievkalpojums Čenstochovas Dievmātes baznīcā, 419 Hill St., prāvesta Juŗa Pudāna un citu garīdznieku vadībā. Pēc dievkalpojuma turpat baznīcas zālē kopīgas vakariņas un saviesīga dzīve.

Svētdien, 12 augustā, pl. 9 svētā misa. Dziedās draudze L. Liukstas vadībā un Irēnas Zvagules ērģeļu pavadījumā. Pēc misas suplikācija un benedikcija. Stundu pirms dievkalpojuma grēku sūdze.

Londonas latviešu katoļu draudze ar savu priesteri aicina tautiešus piedalīties šais tradicionālajos Māras zemes karalienes svētkos, lai kopīgi lūgtu par dzimteni un visām mūsu vajadzībām.

Prāv. St. Mozga

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī apsteuvē

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

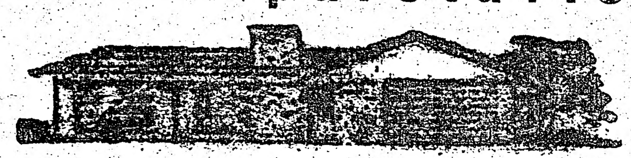

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Vasara aizsteidzas - atmiņas paliek

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E.,Tor.,Ont.M5A 1P2 (416)863-1166

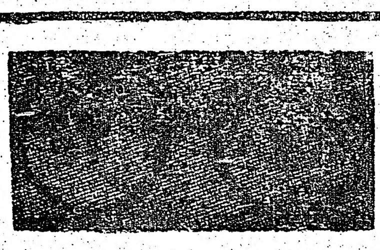

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji.

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

LATVIEŠU NAMS
IZĪRE TELPAS
491 College St.
KLĀJ VIESĪBU GALDUS
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas
Piepem pasūtinājumus [illegible] traukiem ([illegible]).
[illegible] — [illegible] ART POTTERY
[illegible] Bloor St. W., Toronto [illegible], tālr. [illegible]

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

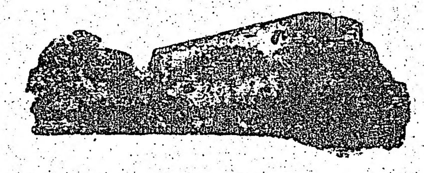

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst) Toronto M5G 1A5

Alcan Building Products Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

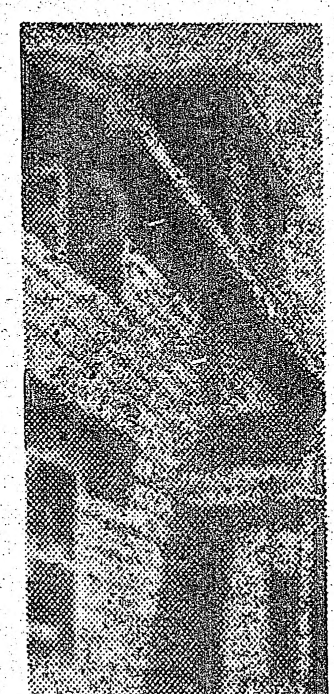

1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Specializējies kontaktlēcu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.
1588 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. [illegible].

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4612 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Latviska dāvana

SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar ....

Mr., Mrs., Miss. ....
Adrese ....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: ....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

([illegible])

Adrese ....

Daugavas vanagi...

(Turpinājums no 1. lp.)

nedrīkstam sadarboties ar tiem, kas pievienojušies tautas brīvības iznīcinātājiem un verdzinātājiem.

DV apvienības Ziemeļkalifornijā goda priekšnieks un ideoloģiskās nozares vadītājs T. Sīlis savā runā norādīja, ka visiem DV organizācijas locekļiem ir skaidri jāsaredz, ka ienaidnieks, dažkārt uzvilcis kultūrsakarnieka togu, ložņā ap mūsu mājām un cenšas arī iefiltrēties mūsu rindās. Viņu nolūki ir skaidri — veidot ap mums ielenkuma loku un tad sašķelt, lai mēs nebūtu cīņas spējīgi par brīvu, neatkarīgu Latvijas valsti. Viņi ap mums skandina viltīgo sadzīvošanas mūziku ar Latvijas okupantiem, kurā spēcīgākais akords ir: „Nav jācīnās pret komūnismu, pret komūnistu partiju un tās biedriem, bet tikai pret krievu imperiālismu un Maskavas mafiju."

Bet kur tad šis imperiālisms un mafija mājo? Vai varam neredzēt, ka tie mājo partijā. Čeka un līdz zobiem apbruņotā sarkanarmija bija reālais spēks, kas iznīcināja mūsu valsti un izdarīja deportācijas. Katrs komūnistu partijas biedrs ir šīs varas pavēļu pildītājs — tiešais tautas apspiedējs un iznīcināšanas veicinātājs.

Mums, bijušajiem frontes cīnītājiem, ir jāzina, ka veltīga būtu cīņa ar „virspavēlniecības stābu", bet gan pret šī stāba cīņas vienībām. Satriecot šī stāba cīnītājus, arī visi komandieri kļūst nenozīmīgi. Komūnistu varai nav jāļauj nostiprināties — mums jāapkaro visi šīs varas pakalpiņi — trimdas dzīves ārdītāji. Visi, kas komūnismu un komūnistus partijas biedrus uzskata par „nevainīgiem jēriņiem" un ieteic pat sadarboties ar tiem ir Latvijas okupantu algotņi vai brīvprātīgi pakalpiņi, kas to dara savtīgos nolūkos. Arī dažiem mūsu organizāciju vadītājiem nav skaidras ideoloģijas un nostājas pret mūsu tautas apspiedējiem. Arī PBLA nav skaidras politiskās platformas. Tās vadītājs dažkārt savās runās pauž „sadzīvošanas" domu un ieteic cīnīties tikai pret krievu imperiālismu un Maskavas mafiju.

Daugavas Vanagiem, kā bijušajiem frontes cīnītājiem, ir zināms, ka ienaidniekam vislielākais prieks ir pretinieku apmānīt, lai tas visus savus spēkus izšķiež uz maldinošām pozicijām — koka lielgabaliem un zaldātiņiem. Mūsu gara ieroči vēršami pret tiešo ienaidnieku — pret komūnistiskās varas funkcionāriem, norādīja T. Sīlis.

Salidojumā savas domas izteica un sveicienus nodeva arī Dienvidkalifornijas DV priekšnieks Jerumanis, Ziemeļrietumu DV apv. valdes loc. Felerenbergs, bij. leģiona ārsts Dr. med. A. Alksnis, Sanfrancisko apspiesto nāciju komitejas vicepriekšsēdis J. Pružinskis un c. Sveicienus no Rietumkrasta dziesmu svētku padomes un komitejas nodeva V. Švāns. Rakstveida sveicienus un novēlējumus, DV palikt nelokāmiem savā stājā par brīvu, neatkarīgu Latviju, bija sūtījis Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs Dr. A. Dinbergs, DV organizācijas priekšnieks J. Frišvalds, DV ASV vanadžu priekšniece Anita Hāznere, DV ASV priekšnieks J. Lācis u. c.

Salidojuma beigās Gunārs Grieze nolasīja savu humoristisko dzejojumu par kanaku ikdienas raibajām dzīves gaitām. Salidojums izskanēja ar še kopā mēs, biedri.

Ziemeļkalifornijas DV informācija

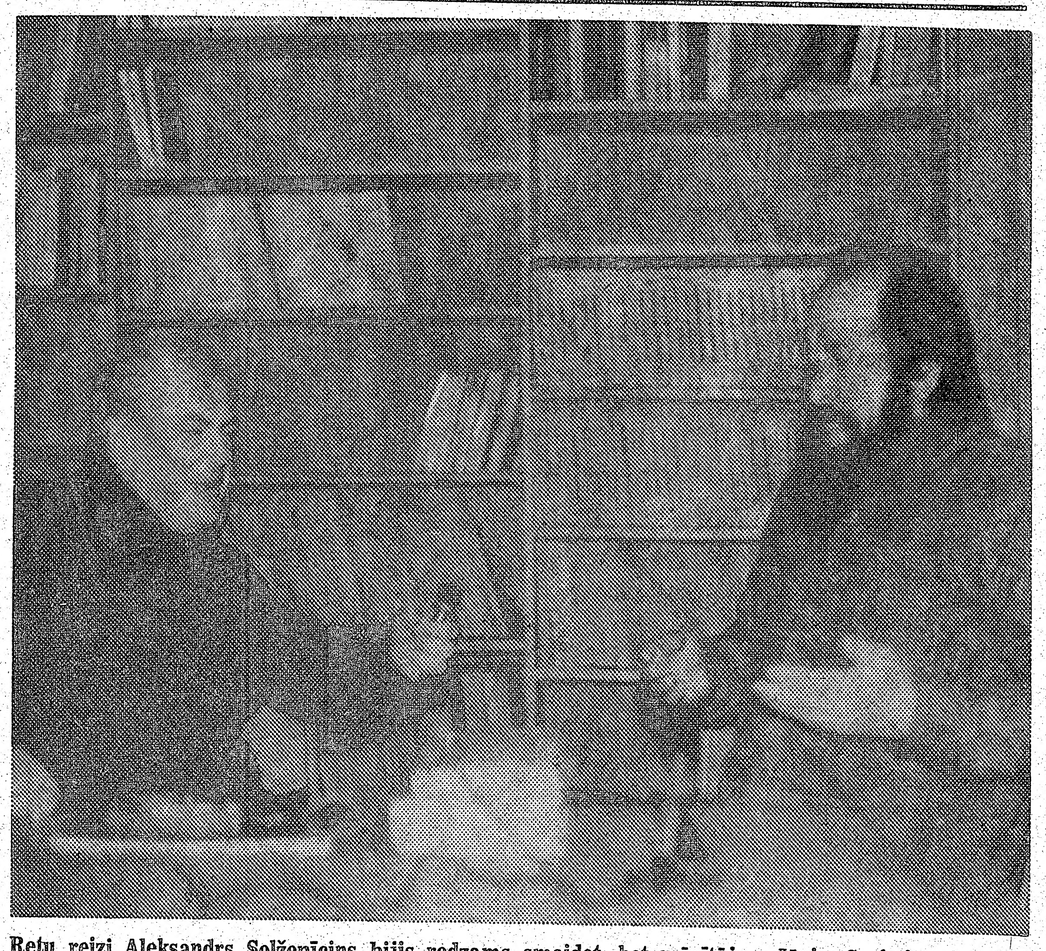

Retu reizi Aleksandrs Solžeņicins bijis redzams smaidot, bet mācītājam Jānim Sapietim viņu intervējot Vermontā, abi redzami smaidot. Interviju pārraidīja BBC Anglijā un atreferēja Eiropas prese un žurnāls Times. Māc. J. Sapietis, kas strādā BBC kā reliģisko raidījumu vadītājs un nesen viesojās arī Kanadā un ASV, ir labs paziņa Solžeņicinam, kas viņa komentārus klausījies, vēl atrazdamies Pad. savienībā.

Kārtera jaunais enerģijas plāns

ASV prezidents Džimijs Kārters savā 15. jūlija televīzijas pārraidītā runā ieteica ASV samazināt naftas importu, iepazīstinot ar savu sešu punktu enerģijas taupīšanas plānu un deva stingru solījumu nekad nelietot vairāk ārzemju naftas kā 1977. gadā, proti — 8,2 milj. mucu dienā. Nākošo 10 gadu laikā prezidenta mērķis ir samazināt naftas importu par 50 proc., paredzot 1990. gadā izlietot 2,5 milj. mucu dienā. Kārters aicināja vairāk pievērsties saules enerģijas izmantošanai, cerībā, ka šis enerģijas avots līdz 2000. gadam dos pat 20 proc. Prezidents lūgs ASV kongresu samazināt naftas ievešanu par 50 proc. nākošo desmit gadu laikā, pievēršoties vairāk akmeņogļu izmantošanai.

Kārters arī sacīja, ka ASV pārdzīvo garīgu krizi, kuŗas simptomi: divi trešdaļas nepiedalās vēlēšanās, produkcija pazeminās visās nozarēs, taupīšana, salīdzinot ar pārējām valstīm, noslīdējusi pēdējā vietā, baznīcās, skolās un valdības iestādēs ir cieņas trūkums. Šis vārgums ASV sācies ar Džona un Roberta Kenedija un māc. Mārtina Lutera Kinga nogalināšanu, Vietnamas kaŗa zaudēšanu, Votergeita skandalu, ASV dolara krizi un pēdīgi — ar pieaugošo atkarību no ārzemju naftas importa. Tie visi bijuši simptomi amerikāņu gara spēka dilšanai. „Enerģijas jautājuma atrisinājums būtu mūsu tūlītējā pārbaude mūsu vienotībai," sacīja prezidents. Daudziem no Kārtera ieteiktiem plāniem vajadzīga sadarbība ar kongresu, kuŗu viņš līdz šim nav saņēmis.

ASV prezidents Kārters pastāvēja, ka bez kavēšanās jāizbūvē 12 bilj. dol. pagaidām pie malas atliktais projekts — dabiskās gāzes vads no Aļaskas pāri Kanadai un 48 ASV pavalstīm. Tas ir reālākais pasākums Kārtera enerģijas plānā un arī Kanadai tas nozīmētu 4 bilj. dol. un darbu tūkstošiem kanadiešu. Šis gāzes vads 1985. gadā aizstātu 700.000 naftas mucu dienā.

Kārtera jauno enerģijas programmu kritizējis Kalifonijas gubernātors Edmunds Brauns, sakot, ka ir vīlies, jo prezidents nav aicinājis sadarboties koptirgū ar Kanadu un Meksiku. Kārters gan sacījis, ka Kanadas naftas ražošana samazināsies nākošajos gados, un amerikāņi turpinās dalīties elektriskās strāvas un citos enerģijas avotos ar savu ziemeļu kaimiņu — Kanadu. Bet senātars Tedis Stīvens (Aļaskas republikānis) izteicies: „Kad es apbraukāju valsti, es neredzēju ļaudis „laizot" savas brūces. Vienīgais, kas savas brūces laizīja, bija pats prezidents."

Kārtera runa esot radījusi ievērību sava evaņģeliskā stila, bet ne 6 punktu enerģijas programmas dēļ. ls

SAMOZA ATSTĀJIS ZEMI

Otrdienas 17. jūlija ziņas vēstīja, ka Nikaragua prezidents Samoza atstājis zemi. Intervijā viņš uzsvēra, ka viņu nav aizdzinusi tauta, bet viņš aizgājis, lai izbeigtu asins izliešanu, kuŗu izsaukuši komūnisti. Atvaļināti ar vairāk nekā 100 virsnieku, laikam, lai arī tiem dotu iespēju atstāt zemi.

Divu zemju...

(Turpinājums no 1. lp.)

vots un izsūtīts apkārtraksts ar paraugvēstulēm parlamenta locekļiem gan arī neievēlētajiem, bet kas vēlēšanu kampaņas laikā bijuši mums labvēlīgi. Apmeklēti ļoti daudzi kandidāti. Bijušajiem deputātiem, kas atkal kandidēja, informāciju par mūsu problēmām nosūtīja tieši. Tiek gatavota informācijas mape parlamenta deputātiem, lai viņiem būtu pastāvīgi pie rokas informācija par Latviju un tās problēmām.

Turpinot Žaņa Skudras akciju, sagatavots un izsūtīts apkārtraksts un paraugvēstule. Interesanti atzīmēt, ka no mācītāja Dr. Klarka Mekdonalda, kas Apvienotās baznīcas Observer bija izteicies, ka Baltijas valstīs krizes stāvokļa neesot, saņemti noraksti no vēstulēm, kuŗas viņš, pēc mūsu materiālu saņemšanas par Niedri un Skudru, rakstījis savam parlamenta loceklim un Pd. savienības sūtnim. Tas rāda, ka mūsu darbs atmaksājas. Par Makdonalda piezīmi Obserwer slejās, Dr. J. Dreifelds šim izdevumam nosūtījis lasītāja vēstuli. Tāpat P. Vasariņa rīcībā ir visas dienvidos no Toronto laikrakstos publicētās latviešu vēstules. Sarakstē ar Andreju Eglīti P. Vasariņš saņēmis lūgumu Skudras akciju turpināt. Pārrunāta un izstrādāta kartotēkas karte, kas nodota iespiešanai...

Viktora Kalniņa un Helēnas Celmiņas referātu cikls bijis sekmīgs.

Nākamā darba kopas sēde notiks trešdien, 18. jūlijā, Sv. Katrīnās, Broka universitātes 402. istabā.

Sēdē piedalījās I. Breikša, A. Kalupnieks, J. Treijs, V. Plūdons, J. Gailītis, E. Treilons, R. Alksnis, K. Bencons, E. Pulciņš, K. Rēvalds, A. Šterns, Z. Dzelme, P. Vasariņš, Z. Masīte, N. Brasliņš, P. Vītols, V. Simsone un O. Kļavenieks. et

LNJAK jubilejas kongress — Centrā

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 25. kongresa rīcības komiteja 16. jūlija sēdē nolēma jubilejas kongresu rīkot jaunajā Latviešu centrā Toronto un ne vairs vācu Harmonie klubā, kā iepriekš ziņots. Ar to jaunieši izrāda savu atbalstu un cer veicināt centra darbību. Kongress jau agrāk bija iecerēts Centrā, bet sakarā ar paredzētām pārbūvēm bija jānodrošinās ar citu vietu.

Centra būvkomiteja lūdza LNJAK kongresa rīcības komiteju atkal apsvērt iespēju rīkot savu jubilejas kongresu Centrā. Pārbūves vietā tagad paredzēta telpu uzspodrināšana.

Kongresa rīcības komiteja cer, ka Centrā tagad pulcēsies latviešu jaunieši, kas pārstāvēs ne vien visus latviešu centrus Kanadā, bet arī visus tos, kas agrāk sastāvējuši LNJAK, kopš tās dibināšanas 1954. gadā. It īpaši svarīga būs pilnsapulce, kuŗā balsos par jaunajiem statūtiem. Balstiesības baudīs visi jaunieši, jaunāki par 30 gadiem, un kas būs iegādājušies LNJAK biedra karti.

Tuvāka informācija pie sakarniekiem latviešu centros: Montrealā Jānis Mateuss, Otavā — Dace Pārupe, Vankuverā — Uģis Ziemelis, Vinipegā — Taizeku ģimene, Kalgarijā — Lidija Korna, Edmontonā — māsas Rudovicas, Hamiltonā — Ziģis Fronkēvičs, Ņujorkā — māsas Abenes, Laila Medne, Uģis Nīgals, Čikagā — māsas Liepiņas un Detroitā — Uldis Sīpols.

Kongresa rīcības komitejas adrese: Inga Upeslāce, 3253 Yonge St., Toronto, Ontario, M4N 2L5.

Reģistrēšanās kongresam, iemaksājot 17 dol. dalības naudu, pie Karinas Mieriņas, 156 Roshn Ave., Toronto, Ontario M4N 1Z5.

Inga Upeslāce